
Sprawozdanie z działalności
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
w Toruniu
za 2022 rok

Toruń 2023

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
II. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE	5
2. WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓWI ZATRUDNIENIE	6
3. OBSZARY DZIAŁANIA REJONÓW POMOCY ŚRODOWISKOWEJ	7
POMOC SPOŁECZNA	8
III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	8
1. DANE DOTYCZĄCE ODBIORCÓW POMOCY SPOŁECZNEJ	9
2. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE	14
2.1. ZASIŁKI STAŁE, OKRESOWE, CELOWE	14
2.2. DOŻYWIANIE	16
2.3. WYPŁACANIE WYNAGRODZENIA OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI	18
2.4. ŚWIADCZENIA WYPŁACANE CUDZOZIEMCOM	19
2.5. ŚWIADCZENIA PRZYZNAWANE NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE POLAKA	20
2.6. ŚWIADCZENIA Z INNYCH USTAW	21
3. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE	23
3.1. USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA	23
3.2. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	25
3.3. POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	25
3.4. PRACA SOCJALNA	26
3.5. PROJEKTY SOCJALNE	28
3.6. POZOSTAŁE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	31
IV. ASYSTENT RODZINY	33
V. POMOC INSTYTUCJONALNA	38
1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	38
2. OŚRODKI WSPARCIA, W TYM DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	41
3. MIESZKANIA CHRONIONE	43
VI. DZIAŁANIA NA RZECZ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W TORUNIU.	43
1. PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII I INNYCH UZALEŻNIEŃ	43
2. REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE	47
IV. DZIAŁANIA OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	48
PIECZA ZASTĘPCZA	53

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	53
1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA.....	53
2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	65
3. POMOC ŚWIADCZONA DLA USAMODZIELNIONYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH.....	68
4. PROJEKT PIECZY ZASTĘPCZEJ „JESTEM MAMĄ ZASTĘPCZĄ, JESTEM TATĄ ZASTĘPCZYM, TY TEŻ MOŻESZ MIEĆ TAKĄ SUPERMOC!”	70
5. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.....	71
REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	73
IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	73
1. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ	73
2. DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH...74	74
3. DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH.....	75
4. DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA	76
5. DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE	76
6. DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI	77
7. REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD”	77
8. SYSTEM OBSŁUGI WSPARCIA SOW	79
9. REALIZACJA PROGRAMU PFRON „ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ”	80
X. POZOSTAŁE ZADANIA OŚRODKA	80
1. ZLECANIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ PODMIOTOM NIEPUBLICZNYM	80
2. SZKOLENIA I DORADZTWO METODYCZNE	85
3. KONTROLA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ, WSPIERANIA RODZINY ORAZ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZLECONYCH PRZEZ GMINĘ MIASTA TORUŃ	87
4. PROMOCJA OŚRODKA.....	89
5. POMOC DLA UKRAINY.....	90
XI. POTRZEBY W POMOCY SPOŁECZNEJ	92

I. WSTĘP

Sprawozdanie realizuje obowiązki ustawowe wynikające z:

- 1) art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej;
- 2) art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie z działalności centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej;
- 3) art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym do dnia 31 marca każdego roku wójt składa roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań;
- 4) art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z którym kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu, zwany dalej MOPR, jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej powołaną do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut nadany Uchwałą Nr 388/16 Rady Miasta Torunia z dnia 8 września 2016 r. w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Rodzinie w Toruniu. Strukturę organizacyjną, zakres działania komórek organizacyjnych, zakres działań i kompetencji zatrudnionych pracowników oraz zasady funkcjonowania Ośrodka, określa Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu będący załącznikiem do Zarządzenia Nr 107 Prezydenta Miasta Torunia z dnia 6 kwietnia 2022 r.

Wykonując swoje statutowe zadania MOPR działa na podstawie m.in. następujących przepisów:

- ustawy o samorządzie gminnym,
- ustawy o samorządzie powiatowym,
- ustawy o finansach publicznych,
- ustawy o pomocy społecznej,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o systemie oświaty,
- innych obowiązujących aktów prawnych.

Zgodnie ze statutem, MOPR realizuje zadania własne i zlecone gminie, zadania własne powiatu oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wykonywane przez powiat.

Wszystkie zadania realizowane przez MOPR wpisują się w Strategię rozwiązywania problemów społecznych dla miasta Torunia na lata 2021-2027 przyjętą Uchwałą nr 654/21 Rady Miasta Torunia z dnia 17 czerwca 2021 r.

Podejmowane w ramach Strategii działania, ukierunkowane są na poprawę warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są wykluczeni lub zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

II. INFORMACJE OGÓLNE

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA I ZATRUDNIENIE

Wewnętrzną strukturę organizacyjną MOPR tworzą działy, zespoły oraz samodzielne stanowiska pracy:

- 1) Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku:
  - a) Zespół ds. Asysty Rodzinnej,
  - b) Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
  - c) Zespół ds. Pomocy Instytucjonalnej;
- 2) Dział Pomocy Środowiskowej:
  - a) Rejon Pomocy Środowiskowej nr I,
  - b) Rejon Pomocy Środowiskowej nr II,
  - c) Rejon Pomocy Środowiskowej nr III,
  - d) Rejon Pomocy Środowiskowej nr IV,
  - e) Zespół Realizacji Świadczeń Społecznych i Bezdomności;
- 3) Ośrodek Interwencji Kryzysowej:
  - a) Zespół Interwencji Kryzysowej,
  - b) Zespół Poradnictwa Specjalistycznego;
- 4) Dział Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych;
- 5) Zespół ds. Komunikacji, Metodyki Pracy, Sprawozdawczości i Analiz;
- 6) Zespół ds. Kontroli i Nadzoru;

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

- 7) Zespół Radców Prawnych;
- 8) Dział Finansowo-Księgowy;
- 9) Dział Organizacyjno-Administracyjny;
- 10) Inspektor Ochrony Danych Osobowych;
- 11) samodzielne stanowiska utworzone przez dyrektora Ośrodka w ramach kompetencji nadanych regulaminem.

Stan zatrudnienia:

- liczba osób zatrudnionych ogółem –155,
- liczba pracowników socjalnych - 87, w tym:
67 świadczących pracę socjalną i przeprowadzających wywiady środowiskowe.

Stanowiska kierownicze:

- 1) dyrektor;
- 2) zastępca dyrektora;
- 3) główny księgowy;
- 4) zastępca głównego księgowego;
- 5) kierownik Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku;
- 6) kierownik Działu Pomocy Środowiskowej;
- 7) zastępca kierownika Działu Pomocy Środowiskowej;
- 8) kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej;
- 9) kierownik Działu Rehabilitacji Społecznej Osób Niepełnosprawnych;
- 10) kierownik Działu Organizacyjno-Administracyjnego;
- 11) radca prawny.

2. WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW

Tabela 1: Struktura wykształcenia pracowników

Wykształcenie	Liczba osób
wyższe	110
średnie	45
Specjalizacja I stopnia	28
Specjalizacja II stopnia	17
Specjalizacja organizacja pomocy społecznej	17

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wśród zatrudnionych pracowników 70,96% posiadało wykształcenie wyższe, w tym 10,96% specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, 32,18% pracowników socjalnych posiadało specjalizację I stopnia oraz 19,54% specjalizację II stopnia.

3. OBSZARY DZIAŁANIA REJONÓW POMOCY ŚRODOWISKOWEJ

Tabela 2: Obszary działania RPŚ

Rejon Pomocy Środowiskowej	Obszar działania
RPŚ Nr 1	Bielany, Chełmińskie Przedmieście, Mokre Przedmieście, Stare Miasto
RPŚ Nr 2	Rudak, Podgórz, Czerniewice, Stawki
RPŚ Nr 3	Barbarka, Bielany, Bydgoskie Przedmieście, Starotoruńskie, Przedmieście, Wrzosey
RPŚ Nr 4	Rubinkowo, Na Skarpie, Grębocin, Jakubskie Przedmieście, Kaszczorek, Mokre Przedmieście, Bielawy, Katarzynka

Tabela 3: Przeprowadzone wywiady i wydane decyzje

Rejon/Zespół Działu Pomocy Środowiskowej	Liczba przeprowadzonych wywiadów	Liczba wydanych decyzji administracyjnych
RPŚ nr 1	3 127	5 733
RPŚ nr 2	1 432	4 286
RPŚ nr 3	3 060	5 333
RPŚ nr 4	3 884	5 581
Zespół Realizacji Świadczeń Społecznych i Bezdomności	701	2 113
łącznie	12 204	23 046

POMOC SPOŁECZNA

III. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej realizowane były w szczególności przez Dział Pomocy Środowiskowej (DPŚ), w którym zatrudnionych było 80 pracowników, w tym 60 świadczących pracę socjalną i przeprowadzających wywiady środowiskowe.

W ramach Działu Pomocy Środowiskowej funkcjonują 4 Rejony Pomocy Środowiskowej, które swoim zasięgiem obejmują cały obszar miasta Torunia oraz Zespół Realizacji Świadczeń Społecznych i Bezdomności.

Podstawowe zadania Działu Pomocy Środowiskowej:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie ustalania uprawnień oraz przyznawania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych pomocy społecznej, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń,
- prowadzenie pracy socjalnej z osobą/rodziną przy wykorzystaniu metod pracy socjalnej (indywidualnej i środowiskowej) oraz narzędzi i instrumentów pracy socjalnej, w tym kontraktu socjalnego, projektu socjalnego, indywidualnych programów i innych dostosowanych do specyfiki odbiorców,
- opracowywanie i realizacja projektów socjalnych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych,
- przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych na zasadach określonych w ustawach tj. w ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawie o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- prowadzenie spraw wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ustawy o cudzoziemcach, ustawy o karcie Polaka, związanych z leczeniem odwykowym, przymusowym leczeniem psychiatrycznym,
- kompleksowe załatwianie spraw dotyczących osób bezdomnych, z przyjęciem do Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn włącznie,
- sporządzanie list wypłat przyznanych na podstawie wydanych decyzji administracyjnych świadczeń, prowadzenie ewidencji list wypłat, rachunków i not obciążeniowych i ich weryfikacja,

- weryfikacja załączonych do not obciążeniowych wykazów osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, obiadów w szkole, bezpłatnych bonów obiadowych, sprawienia pogrzebu itd.

1. DANE DOTYCZĄCE ODBIORCÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w roku 2022 obowiązywały następujące kryteria dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 776 zł,
- dla osoby w rodzinie – 600 zł.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej lub osobie pozostającej w rodzinie, jeżeli jej dochód nie przekracza, odpowiednio, kwot określonych powyżej (776 zł lub 600 zł), przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-14 tj.

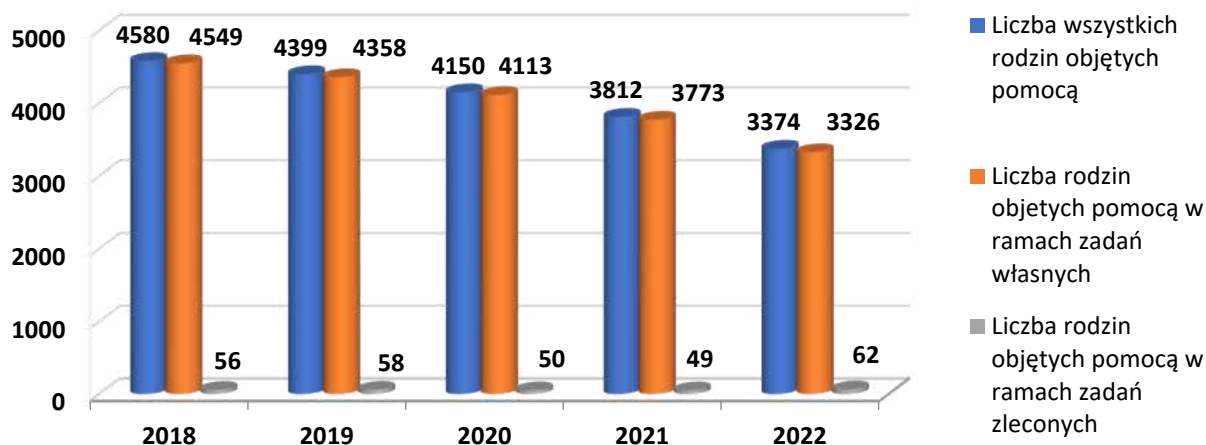
- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 *przesłanki obligatoryjnego udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy w celu połączenia się z rodziną* ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Pomocą w formie zadań własnych i zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania w roku 2022 objęto ogółem 3 374 rodziny tj. o 11,55% rodzin

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

mniej w porównaniu do roku ubiegłego - na ogólną liczbę osób w tych rodzinach 5 676, tj. o 11,35% mniej niż w roku 2021.

Wykres 1: Liczba środowisk objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych w latach 2018-2022

Klientami pomocy społecznej były osoby i rodziny, które z powodu braku własnych zasobów i możliwości nie były w stanie samodzielnie pokonać trudnych sytuacji losowych i zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych.

Przyczyną braku możliwości były występujące dysfunkcje (powody wymienione w art. 7 pkt 2-14 ustawy) wynikające np. ze złego stanu zdrowia, niepełnosprawności, bezrobocia. W wielu przypadkach dysfunkcje te były ze sobą sprzężone.

Tabela 4: Powody przyznania pomocy w 2022 r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
1	ubóstwo	1610	3215
2	sieroctwo	2	6
3	bezdomność	322	343
4	potrzeba ochrony macierzyństwa	302	1281
	w tym: potrzeba ochrony wielodzietności	108	591
5	bezrobocie	942	1819
6	niepełnosprawność	1255	1865

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

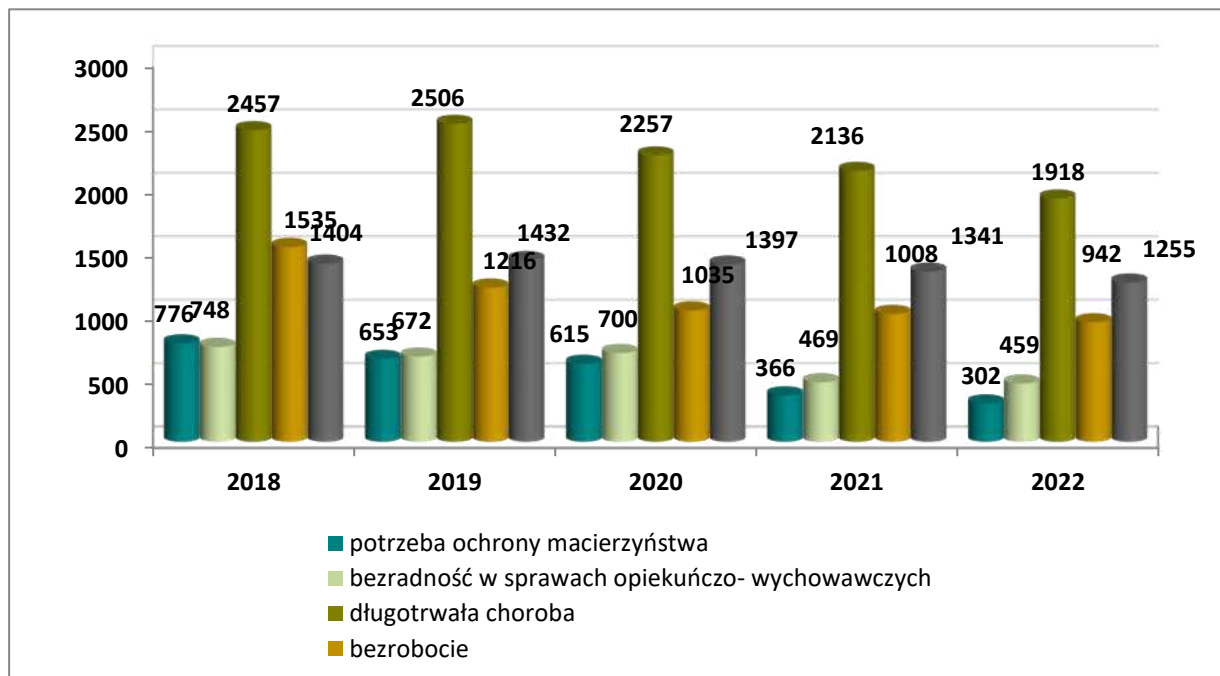
7	długotrwała lub ciężka choroba	1918	2686
8	bezradność w sprawach opie.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego w tym :	459	1461
	rodziny niepełne	258	778
	rodziny wielodzietne	82	457
9	przemoc w rodzinie	17	62
10	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	2	2
11	alkoholizm	244	283
12	narkomania	57	76
13	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	70	107
14	trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	17	31
15	zdarzenie losowe	20	36
16	sytuacja kryzysowa	16	29
17	klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W roku 2022 wśród najczęściej występujących powodów ubiegania się o pomoc wymienia się:

- długotrwałą lub ciężką chorobę (1 918 rodzin),
- niepełnosprawność (1 255 rodzin),
- bezrobocie (942 rodziny).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wykres 2: Porównanie występujących powodów udzielania pomocy w latach 2018-2022

Struktura gospodarstw domowych osób i rodzin korzystających z pomocy, w tym również w postaci pracy socjalnej.

Tabela 5: Typy rodzin objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM	4033	7041
z tego o liczbie osób:	2735	2735
1		
2	492	982
3	345	1035
4	235	940
5	134	670
6 i więcej	92	679
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM :	981	3482
z tego o liczbie dzieci:	371	859
1		

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

2	315	1079
3	167	754
4	82	452
5	28	181
6	11	85
7 i więcej	7	72
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	449	1386
z tego o liczbie dzieci:	175	358
1		
2	153	467
3	70	281
4 i więcej	51	280
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM:	560	848
z tego o liczbie osób:	398	398
1		
2	94	188
3	39	117
4 i więcej	29	145

*poszczególne pozycje w tabeli nie sumują się

W 2022 roku z pomocy społecznej skorzystały ogółem 4033 rodziny, z tego:

- 67,81% stanowiły osoby samotne lub prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe,
- 24,32% to rodziny z dziećmi, z których 37,82% wychowywało 1 dziecko, rodziny wielodzietne stanowiły 30,07%, rodziny wychowujące 2 dzieci stanowiły 32,11%,
- 11,13% rodziny niepełne, z których najliczniejszą grupę 38,97% stanowiły rodziny wychowujące 1 dziecko,
- 13,88% to rodziny emerytów i rencistów, z których najliczniejszą grupę 71,07% stanowiły osoby samotne.

2. ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

2.1. ZASIŁKI STAŁE, OKRESOWE, CELOWE

Zasiłki stałe realizowane są w ramach zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek stały przysługuje osobie pełnoletniej niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód lub dochód na osobę w rodzinie, był niższy od kryterium dochodowego wynikającego z art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł na osobę w rodzinie.

Wysokość zasiłku stałego jest ściśle uzależniona od posiadanego dochodu.

Maksymalna kwota zasiłku stałego w roku 2022 wynosiła 719 zł.

Osoby pobierające zasiłek stały, które nie posiadają innego tytułu do ubezpieczenia, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego, do którego zgłaszane są przez MOPR. Opłata składek na ubezpieczenie zdrowotne jest świadczeniem z pomocy społecznej o charakterze niepieniężnym.

Tabela 6: Realizacja zasiłków stałych w 2022 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób w rodzinach	Średnia wysokość zasiłku (zł)
Zasiłki stałe	738	7 320	4 629 335	858	632,42
w tym: dla osób samotnie gospodarujących	675	6802	4 234 148	675	622,48
pozostających w rodzinie	67	518	395 187	193	762,90

Zasiłki okresowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. W 2022 r. świadczenie to przysługiwało osobie samotnie gospodarującej, której dochód był niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. 776 zł. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie mogła być wyższa niż 388 zł miesięcznie. Zasiłek okresowy dla rodziny przysługiwał rodzinie, której dochód był niższy od kryterium dochodowego rodziny tj. 600 zł na osobę w rodzinie. Wysokość zasiłku okresowego dla rodziny ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu

Sprawozdanie rok 2022

Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł. Zasiłek okresowy przysługiwał w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Tabela 7: Realizacja zasiłków okresowych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób w rodzinach	Średnia wysokość zasiłku (zł)
Zasiłki okresowe (ogółem) w tym z powodu:	1 569	10 137	4 154 228	3 189	409,80
bezrobocia	801	4 447	2 120 801	1517	476,90
długotrwałej choroby	521	2 524	952 801	841	377,50
niepełnosprawności	253	1 328	394 785	252	297,30

Spośród ogółu korzystających z pomocy w formie zasiłków okresowych najliczniejszą grupą były osoby i rodziny z problemem bezrobocia – 51,05%, długotrwałej choroby 33,20% oraz niepełnosprawności 16,12%.

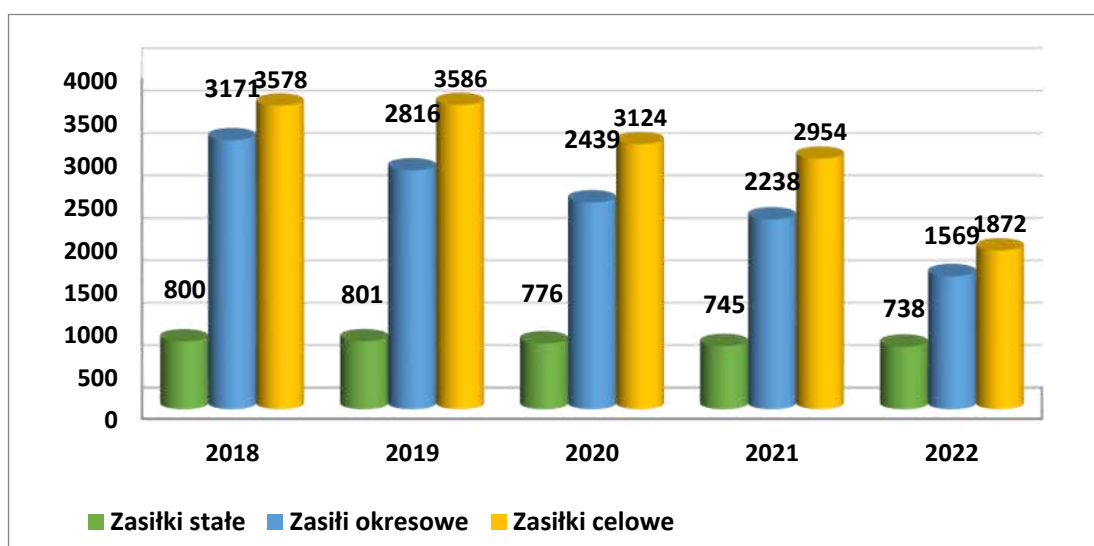
Zasiłki celowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zasiłek celowy stanowi jednorazowe świadczenie socjalne przyznane w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych tj. między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, zakupu ogrzewania w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy przysługuje osobom, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, przy jednoczesnym spełnieniu co najmniej jednej przesłanki wynikającej z art. 7 ustawy. Osobom o dochodach przekraczających ww. kryterium, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, może być przyznany specjalny zasiłek celowy, który nie ma charakteru obowiązkowego. Poniższa tabela przedstawia dane zbiorcze dla zasiłków celowych.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Tabela 8: Realizacja zasiłków celowych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie decyzją	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki celowe i w naturze - ogółem	1 872	x	1 072 826	4 608
w tym: zasiłki celowe specjalne	527	1 172	186 609	950

Wykres 3: Porównanie świadczeń pieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2018-2022

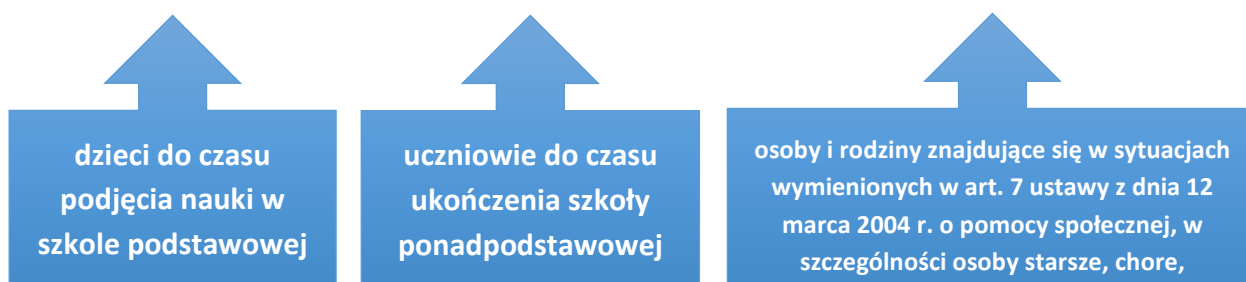
Szczegółowa analiza wskazanych form pomocy wykazała, że w Gminie Miasta Toruń w roku 2022 nastąpił spadek w liczbie osób/rodzin korzystających z pomocy we wszystkich rodzajach świadczeń pieniężnych realizowanych w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych. Taka sytuacja jest wynikiem spadku ogólnej liczby środowisk objętych pomocą o 11,55% w stosunku do roku poprzedniego.

2.2. DOŻYWIANIE

Świadczenie pomocy w formie dożywiania realizowane było w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, przyjętego uchwałą Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023 (M.P. z 2018 r. poz.1007).

Program zakłada wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych. Program ma charakter modułowy. W jego skład wchodzi trzy moduły, z których każdy ma charakter indywidualny i kierowany jest do innego adresata. W zakresie modułów 1 i 2 wsparcie finansowe dla gmin z Programu realizowane jest na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a w zakresie modułu nr 3 na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230).

Beneficjenci programu „Posiłek w szkole i w domu”

MOPR realizował program w dwóch formach:

- pomoc w formie posiłku dla osób dorosłych oraz dzieci realizujących obowiązek szkolny,
- świadczenie pieniężne w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

Tabela 9: Porównanie wydatków na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2018-2022 oraz programu „Posiłek w szkole i w domu” realizowanego w 2022 roku (w zł)

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Kwota ogółem, w tym:	3 345 703	3 609 955	3 368 728	3 359 474	3 504 012
na realizację posiłków	670 703	492 629	276 628	322 755	514 668
na realizację zasiłków celowych	2 675 000	3 117 326	3 092 100	3 036 719	2 989 344

W ramach ww. programu realizowane były działania, które miały na celu:

- ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów oraz osób

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych,

- poprawę poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

Tabela 10: Pomoc w formie posiłku w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Ogólna liczba osób objęta dożywianiem, w tym:	1 323	1 055	781	679	752
liczba uczniów realizujących obowiązek szkolny	1 183	958	684	572	653
Koszty wyżywienia w zł	670 703	492 629	276 628	322 755	514 668

Wzrost liczby dzieci korzystających z pomocy w formie obiadów w szkole o 14,16% w stosunku do roku poprzedniego wynika z faktu normalnego funkcjonowania placówek edukacyjnych i odejścia od nauki zdalnej.

Tabela 11: Pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	20202
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	4 658	2 588	2 692	2 477	2 187
Liczba osób w rodzinach	6 143	5 324	5 113	4 734	4 150
Liczba świadczeń	36 878	19 789	21 055	19 082	15 921
Koszt świadczeń	2 675 000	3 117 326	3 092 100	3 036 719	2989 344

2.3. WYPŁACANIE WYNAGRODZENIA OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI

W roku 2022 liczba opiekunów korzystających z wynagrodzenia z tytułu sprawowania opieki to 23 osoby sprawujące opiekę nad 26 podopiecznymi.

Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest w każdym przypadku postanowienie właściwego rejonowo sądu rodzinnego w sprawie przyznania wysokości wynagrodzenia oraz

wskazującego na konkretny ośrodek pomocy społecznej właściwy do wypłacania przyznanego wynagrodzenia. Wypłatę przyznanego wynagrodzenia poprzedza ustalenie przez pracownika socjalnego faktycznego sprawowania opieki oraz formy wypłaty przyznaných środków finansowych.

Realizacja zadania jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę, a środki finansowe zapewnia budżet państwa.

Tabela 12: Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób, którym sąd przyznał wynagrodzenie z tyt. sprawowania opieki nad osobą niezależną	17	23	23	25	23
Liczba świadczeń	196	263	265	296	269
Kwota świadczeń	64 726	88 866	86 409	95 618	114 567
Średnia wartości świadczenia na 1 osobę/m-c	330,23	337,89	326,07	323,03	425,89

2.4. ŚWIADCZENIA WYPŁACANE CUDZOZIEMCOM

Pomoc cudzoziemcom jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Pomoc polega głównie na przyznawaniu pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub przebywają na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy.

W każdym przypadku podstawą do udzielenia pomocy jest realizacja *Indywidualnego Programu Integracji Cudzoziemca (IPI)*, uzgodnionego między pracownikiem MOPR a cudzoziemcem, określającego wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od indywidualnej sytuacji życiowej cudzoziemca i jego rodziny, oraz zobowiązania przypisane każdej ze stron programu. Każdorazowo IPI musi być zaakceptowany przez wojewodę właściwego wg miejsca zamieszkania cudzoziemca. Cudzoziemcowi w okresie 12 miesięcy przysługuje pomoc w formie:

a) świadczenia pieniężnego przeznaczonego na:

- utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej oraz opłaty mieszkaniowe,
- pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego;

b) opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

- c) pracy socjalnej,
- d) poradnictwa specjalistycznego, w tym poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego,
- e) udzielania informacji oraz wsparcia w kontaktach z innymi instytucjami, w szczególności z instytucjami rynku pracy, ze środowiskiem lokalnym oraz organizacjami pozarządowymi,
- f) inne działania wspierające proces integracji cudzoziemca.

Środki finansowe na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

Tabela 13: Pomoc udzielona cudzoziemcom w latach 2018 - 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba rodzin	1	2	1	3	5
Liczba osób w rodzinach	2	5	1	7	14
Łączna kwota świadczeń	15 120	23 807	15 686	62 402	79 605

2.5. ŚWIADCZENIA PRYZNAWANE NA PODSTAWIE USTAWY O KARCIE POLAKA

Wypłatę świadczeń określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2022 r. poz. 2522) MOPR realizuje od 2017 roku. W okresie realizacji zadania notowany jest wzrost liczby osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń na podstawie Karty Polaka.

Zgodnie z art. 8a wymienionej wyżej ustawy pomoc przysługuje osobom, które wystąpiły do Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na pobyt stały z powołaniem się na posiadanie ważnej Karty Polaka oraz zamiar osiedlenia się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na stałe, tj. okoliczność wskazaną w art. 195 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12.12.2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021, poz. 2354).

Świadczenie pieniężne przyznawane jest maksymalnie na 9 miesięcy i jest przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej.

Tabela 14: Świadczenia z Karty Polaka wypłacane w latach 2018-2022

Rok	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota (w zł)	Średnia świadczenia (w zł)
2018	12	63	61 350,00	973,81
2019	20	179	206 618,00	1 154,29
2020	17	150	166 323,00	1 108,82
2021	20	180	184 635,00	1 025,75

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

2022	41	369	438 900,00	1 189,43
-------------	----	-----	------------	----------

Świadczenia przyznawane są w drodze decyzji administracyjnych wydawanych przez wojewodę właściwego wg miejsca pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a wypłacane w okresach miesięcznych przez kasę urzędu obsługującego starostę właściwego ze względu na miejsce pobytu w Rzeczypospolitej Polskiej osoby uprawnionej do świadczenia.

Realizacja zadania jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, a wypłata świadczeń finansowana jest z rezerwy celowej budżetu państwa.

2.6. ŚWIADCZENIA Z INNYCH USTAW

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów.

Od 1 września 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje pomoc materialną o charakterze socjalnym dla uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w formie stypendiów i zasiłków szkolnych, o których mowa w ustawie o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tj. Dz.U.2022 r. poz. 2230). Szczegółowe zasady przyznawania świadczenia zostały określone w regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miasta Toruń przyjętym uchwałą nr 913/22 Rady Miasta Torunia z dnia 24 lipca 2022r.

O stypendium szkolne mogły się ubiegać osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej (wynikającej z niskich dochodów w rodzinie, których kryterium dochodowe nie przekraczało 600 zł na osobę w rodzinie) i w trudnej sytuacji rodzinnej (w szczególności, gdy w rodzinie występowało: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina była niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe).

Tabela 15: Stypendium szkolne w liczbach:

	Obywatele Polscy	Obywatele Ukrainy	łącznie
Złożone wnioski	437	58	495
Przyznane stypendia	407	51	458
Przyznanych świadczeń pieniężnych	27	0	27
Negatywne decyzje	28	6	34

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wnioski nie rozpatrzone z przyczyn formalnych	2	1	3
Wypłacone stypendia szkolne w okresie od 1 września 2022 r. do 31 grudnia 2022 r	397	39	436
Wypłacone stypendia w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów	370	39	409
Wypłacone stypendia szkole w formie świadczeń pieniężnych	27	0	27
Nie wypłacone stypendium z uwagi na brak dostarczenia wymaganych dokumentów poniesionych kosztów	10	12	22

Tabela 16: Finansowanie stypendiów i zasiłków szkolnych - obywatele Polscy:

	Budżet Państwa	Budżet Gminy	łącznie
Stypendium szkolne (zł)	200 067,81	50 016,95	250 084,76
Zasiłek Szkolny (zł)	1 488,00	372,00	1 860,00

Tabela 17: Finansowanie stypendiów i zasiłków - obywatele Ukrainy:

	Budżet Państwa (Fundusz Pomocowy)	łącznie
Stypendium szkolne (zł)	30 100,65	30 00,65

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie zasiłków szkolnych.

Od 1 września 2022 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu wpłynęło 5 wniosków o zasiłek szkolny. Wniosek o zasiłek można było składać w dowolnym momencie w roku szkolnym w przypadku wystąpienia w rodzinie zdarzenia losowego. Zdarzeniem

losowym mogła być śmierć rodzica, pożar oraz inne zdarzenie losowe mające wpływ na pogorszenie sytuacji materialnej związane z procesem edukacji.

Tabela 18: Zasiłki szkolne w liczbach:

	Obywatele Polscy	Obywatele Ukrainy	łącznie
Złożone wnioski	5	0	5
Przyznane zasiłki szkolne	3	0	3
Odrzucone wnioski o zasiłki szkolne	2	0	2

3. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

3.1. USŁUGI OPIEKUŃCZE ŚWIADCZONE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gminy zobowiązane są do organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Zgodnie z art. 50 cytowanej wyżej ustawy usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Zakres świadczonych usług opiekuńczych wynika przede wszystkim z konieczności dostosowania ich do indywidualnych potrzeb świadczeniobiorcy. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W każdym przypadku zakres świadczonych usług, okres ich realizacji oraz miejsce świadczenia określa w decyzji administracyjnej właściwy wg miejsca zamieszkania lub pobytu świadczeniobiorcy ośrodek pomocy społecznej. Podstawą do wydania decyzji administracyjnej jest rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pracownik socjalny ustala sytuację materialną, rodzinną, zdrowotną mającą wpływ na zakres świadczonych usług, możliwość partycypacji podopiecznego w kosztach jednej roboczogodziny oraz udział rodziny w sprawowaniu opieki.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

W 2022 r. świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych powierzono trzem organizacjom pozarządowym, wyłonionym w trybie otwartego konkursu ofert, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1327). Były to:

- Polski Czerwony Krzyż,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- Fundacja Agencji Służby Społecznej.

Należy wskazać, że w roku 2022 nastąpił spadek w liczbie osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania o 8,82%.

Spadek w liczbie świadczeniobiorców był wynikiem intensywnie prowadzonej weryfikacji celowości korzystania z tej formy pomocy oraz wprowadzenie innych rozwiązań tj. usługi w ramach Programu Opieka Wytchnieniowa i Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej.

Wykres 4: Porównanie liczby osób korzystających z usług w I. 2018-2022

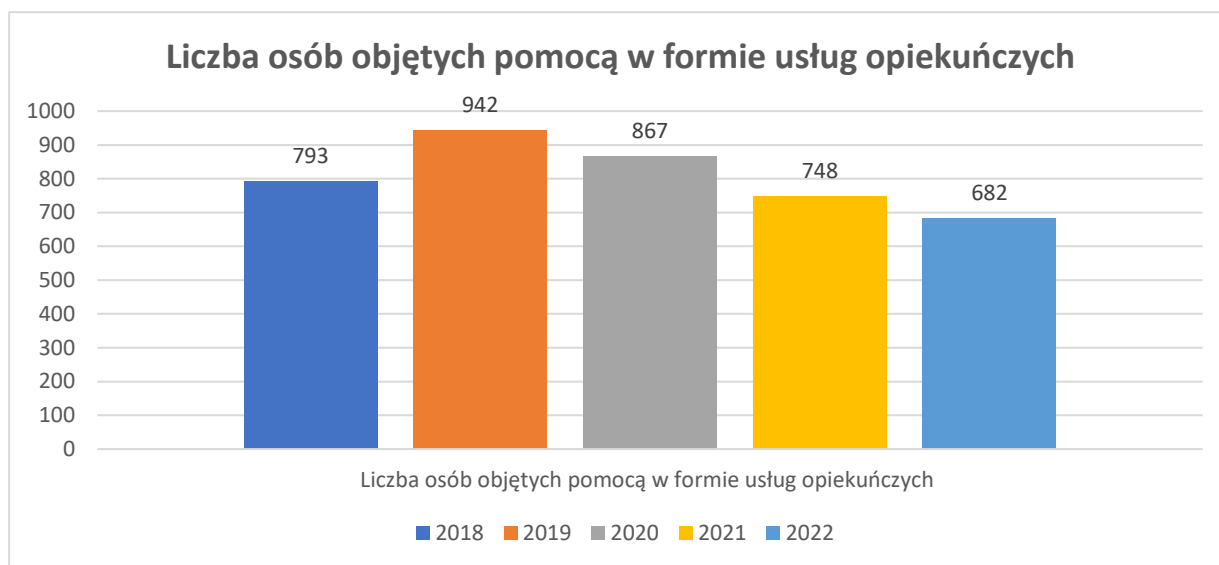

Tabela 19: Pomoc udzielona w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba godzin świadczonych usług	246 511	311 289	265 143	222 617	197 302
Ogólna kwota realizacji zadania	4 338 594	4 856 368	5 891 969	5 544 383,34	5 224 556,96

3.2. SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Świadczenie pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez gminę.

Usługi specjalistyczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi realizowała Fundacja Agencji Służby Społecznej z Warszawy – podmiot wyłoniony w ramach otwartego konkursu ofert. Łącznie zrealizowano 13 657 godzin usług na ogólną kwotę 682 552,00 zł.

Z pomocy w formie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi korzystały przede wszystkim dzieci i młodzież, którym zapewniona została pomoc specjalistów tj.: psycholog, terapeuta, logopeda, pedagog i rehabilitant.

Tabela 20: Pomoc udzielona w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób objętych pomocą	57	58	52	50	47
Liczba godzin świadczonych usług	14 600	15 853	9 711	13 520	13 657
Ogólna kwota realizacji zadania (w zł)	524 918	729 597	445 536	630 032	682 552

3.3. POTWIERDZENIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, przysługuje osobie wymagającej leczenia, nie objętej powszechnym obowiązkowym i dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja Prezydenta Miasta Torunia lub działającego z jego upoważnienia Dyrektora MOPR.

Decyzję administracyjną wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnieniu przez osobę następujących warunków:

- posiadania obywatelstwa polskiego,
- posiadania statusu uchodźcy lub objęcia ochroną uzupełniającą lub posiadanie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust.1 pkt 1 lit c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,

- spełnienia kryterium dochodowego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł lub na osobę w rodzinie 600 zł,
- stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe.

Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia

Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- 1) dzień złożenia wniosku przez osobę;
- 2) w przypadku udzielenia świadczeń w stanie nagłym – dzień udzielenia świadczenia z zastrzeżeniem, że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym.

Tabela 21: liczba decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 54 ustawy o finansowaniu świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych w latach 2018-2022

Rok	Łączna liczba wydanych decyzji	W tym na wniosek świadczeniobiorcy	W tym na wniosek świadczeniodawcy
2018	818	532	286
2019	761	555	206
2020	549	426	123
2021	499	290	209
2022	494	363	131

3.4. PRACA SOCJALNA

Wyjątkową formą świadczenia pomocy społecznej jest praca socjalna mająca na celu przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

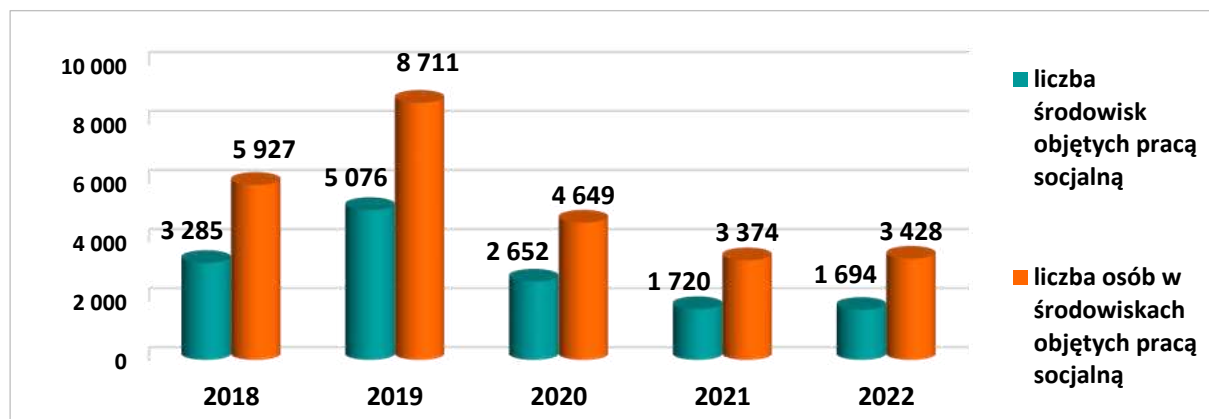
- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej nie jest warunkowane kryterium dochodowym i w związku z tym nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej. Wszystkie działania podejmowane w ramach realizacji pracy socjalnej ukierunkowane są na poprawę kondycji psychicznej, zażegnanie poczucia bezsilności życiowej i rozwijanie inicjatywy w pełnieniu ról społecznych. Praca socjalna stanowi podstawowy instrument działania każdego pracownika socjalnego.

W 2022 roku pomocą w formie pracy socjalnej objęto 1 694 środowiska o łącznej liczbie 3 428 osób w tych rodzinach, co w liczbie środowisk stanowi spadek o 1,5%.

Wykres 5: Działania w formie pracy socjalnej w latach 2018-2021

W rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej praca socjalna może być prowadzona w oparciu o:

- kontrakt socjalny,
- projekt socjalny.

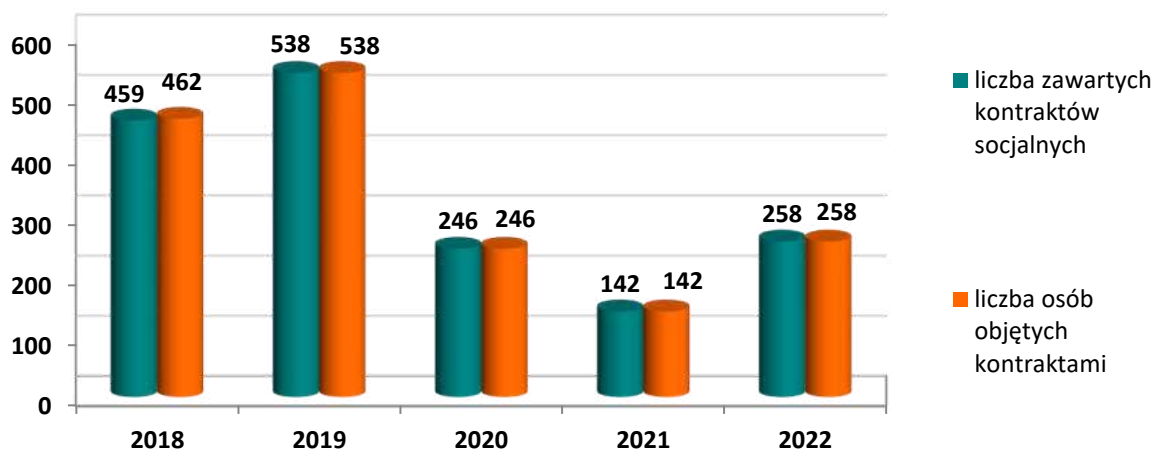
Kontrakt socjalny stanowi pisemną umowę zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Projekt socjalny jest zespołem działań mającym na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym. W takim rozumieniu projekt oparty jest na założeniach teoretycznych oraz diagnozie społecznej i poddawany jest ciągłej ewaluacji przez uczestników projektu i jego realizatorów. Projekt ma charakter pomocowy i rozwojowy, a jego naczelnym celem jest pozytywna zmiana.

W roku 2022 zawarto łącznie 258 kontraktów socjalnych (liczba osób objętych kontraktami 258) i w porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost o 81,70%.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wykres 6: Kontrakty socjalne w latach 2018-2022

3.5. PROJEKTY SOCJALNE

W roku 2022 pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej zrealizowali łącznie 9 projektów socjalnych, w czterech rejonach pomocy środowiskowej, które pozwoliły m.in. na zwiększenie skuteczności podejmowanych przez nich działań. Łącznie działaniami w ramach zrealizowanych projektów objęto 237 osób.

Tabela 22: Wykaz projektów socjalnych zrealizowanych w 2022 r.

Lp.	Nazwa projektu	Główny cel projektu	Termin realizacji	Realizatorzy
1.	„Świadomy senior”	Celem projektu było zwiększenie wiedzy i umiejętności wśród seniorów w zakresie zjawiska przemocy. W projekcie wzięło udział 25 osób. Przeprowadzono m.in.: - warsztaty z pedagogiem - spotkania ze Strażą Miejską - spotkania z instruktorką fitness	III-VI 2022	RPŚ nr 1
2.	„Podwórko – pokażmy im świat”	Nadrzędnym celem realizacji projektu była profilaktyka uzależnień poprzez propagowanie wśród dzieci aktywnych i konstruktywnych sposobów spędzania czasu wolnego w okresie wakacyjnym, a także nabycie umiejętności w toku zajęć grupowych, które zapobiegają lub zniwelują skutki przebywania w środowisku zagrożonym problemem alkoholowym. Projektem objęto 61 dzieci z opiekunami.	VII-VIII 2022	RPŚ nr 1

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

3.	„Święta dzieciom”	Zorganizowanie paczek dla dzieci z okazji Świąt Bożego Narodzenia. Nawiązano kontakt z darczyńcami oraz przeprowadzono zbiórkę wśród pracowników. W miesiącu grudniu wręczono 15 dzieciom z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym paczki świąteczne.	XI-XII 2022	RPŚ nr 1
4.	„Mundial dla wszystkich”	Projekt skierowany do dzieci i młodzieży z placówek znajdujących się na terenie Rejonu nr 3. Dzieci i młodzież uczestniczące w projekcie brały udział w zajęciach piłkarskich na boisku Orlik przy ul. Reja w Toruniu. W czasie spotkań pracownicy socjalni angażowali przybyłą młodzież polską i ukraińską do gry w piłkę nożną. W czasie realizacji projektu zaangażowano do zabawy około 40 dzieci pochodzenia polskiego i ukraińskiego z pobliskich szkół oraz Centrum Targowego Park.	II – IX 2022	RPŚ nr 3
5.	„Czuwaj nad seniorem”	Projekt miał na celu wsparcie seniorów zamieszkałych na terenie osiedla Rubinkowo, którzy w obowiązującym stanie epidemii i zagrożenia Covid 19 zdecydowali się na pozostanie w domach. Grupa wolontariuszy tj. harcerzy oraz pracowników socjalnych RPŚ 4 zobowiązała się do realizacji wsparcia seniorów, polegającego w szczególności na dostarczaniu drobnych zakupów, spędzaniu wolnego czasu, kontakcie telefonicznym z osobami objętymi kwarantanną. Projektem objęto 8 osób samotnych i niepełnosprawnych, ze względu na dysfunkcję zagrożonych wykluczeniem społecznym.	II-IV 2022	RPŚ nr 4
6.	„Ocalić dziecko”	Projekt miał na celu wspieranie rozwoju emocjonalnego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci z Ukrainy. Wsparciem zostało objętych 18 dzieci przybyłych z Ukrainy, przebywających w punkcie opieki dla osób niepełnosprawnych,	V 2022	RPŚ nr 4

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

		znajdującym się w budynkach po byłym Szpitalu Psychiatrycznym przy ul. Skłodowskiej- Curie 27/29. W ramach realizacji projektu organizatorzy chcieli przede wszystkim odwrócić uwagę dzieci od doświadczeń związanych z wojną na Ukrainie. Działania miały na celu zbudować więź międzynarodową, międzykulturową oraz krzewić w ludziach postawę niesienia pomocy drugiemu człowiekowi. Dzięki zaangażowaniu pracowników MOPR, pracowników ROPS oraz współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy im. brata Alberta w Toruniu i wolontariuszy udało się zorganizować przejazd dzieci niepełnosprawnych na wózkach inwalidzkich między innymi do Ogrodu Zoobotanicznego w Toruniu.		
7.	„Dzień matki”	Grupa docelowa - matki przybyłe z Ukrainy, które są w naszym kraju same z dziećmi bez wsparcia mężów i ojców swoich dzieci. Poprzez pozyskanie sponsorów wśród małych firm działających na terenie miasta udało się obdarować 10 mam-opiekunek w punkcie opieki osób niepełnosprawnych pochodzących z Ukrainy, znajdującym się w budynkach po byłym Szpitalu Psychiatrycznym przy ul. Skłodowskiej-Curie 27/29, między innymi kwiatami wręczonymi przez dzieci oraz voucherami na profesjonalną rodzinną sesję zdjęciową, do sklepów odzieżowych oraz na zabiegi fryzjerskie.	V 2022	RPŚ nr 4
8.	„Dzień dziecka”	Projekt polegał na współpracy przy organizacji dnia dziecka w punkcie opieki dla osób niepełnosprawnych pochodzących z Ukrainy, znajdującym się w budynkach po byłym Szpitalu Psychiatrycznym przy ul. Skłodowskiej- Curie 27/29 w Toruniu. Główny organizator to Fundacja Dzieci i Młodzieży Wędką z Torunia. Dzieciom	VI 2022	RPŚ nr 4

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

		zapewniono gry i zabawy na świeżym powietrzu, prezenty, oraz poczęstunek przygotowany przez wolontariuszy oraz sponsorów wśród, których byli również pracownicy tutejszego MOPR. W projekcie uczestniczyło 30 dzieci z Ukrainy oraz dzieci polskich zamieszkałych na terenie miasta Toruń wraz z opiekunami.		
9.	„Profilaktyka uzależnień”	<p>Celem projektu jest szerzenie i rozwój współpracy instytucjonalnej. Uaktualnienie informacji o dostępnych na terenie miasta Toruń form pomocy dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.</p> <p>Obejmuje takie działania jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie pracowników MOPR oraz podopiecznych z przedstawicielami Grupy AA, - spotkanie pracowników MOPR oraz podopiecznych z przedstawicielami AN, - spotkanie z przedstawicielami ośrodków, fundacji i stowarzyszeń związanych z profilaktyką uzależnień- działających na terenie miasta Torunia. <p>Spotkania odbywają się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu oraz w siedzibach instytucji związanych z szerokim tematem profilaktyki i leczenia uzależnień na terenie miasta Torunia. Powyższe działania mają na celu polepszenie jakości pomocy osób zagrożonym wykluczeniem społecznym, uzależnionym, ich rodzinom oraz młodzieży z obszarów szczególnego ryzyka.</p>	Od VI 2022 do chwili obecnej	RPŚ nr 4

3.6. POZOSTAŁE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

- przeprowadzanie wizyt monitoringowych u osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych celem sprawdzenia jakości świadczonych usług oraz oceny stanu zadowolenia podopiecznych ze świadczonych usług
- 710 wizyt monitorujących,

- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie w Toruniu w związku z ustalaniem prawa do zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego - 253 wywiady,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby i zlecenie Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie w Toruniu w związku z koniecznością ustalenia stanu faktycznego na okoliczność wydatkowania świadczenia wychowawczego (500+) niezgodnie z przeznaczeniem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego lub ustalenia okoliczności dotyczących faktu sprawowania opieki nad dzieckiem - 14 wywiadów,
- przeprowadzanie wywiadów i sporządzanie notatek dla potrzeb Toruńskiego Centrum Świadczeń Rodzinie w związku z realizacją wypłacania dodatków węglowych – 679 wywiadów i notatek,
- prowadzenie postępowań w celu stwierdzenia przez sąd potrzeby umieszczenia w szpitalu psychiatrycznym osób chorujących psychicznie bez ich zgody – 11 postępowań,
- prowadzenie postępowań w celu wydania przez sąd postanowienia o potrzebie umieszczenia osoby w domu pomocy społecznej bez jej zgody – 15 postępowań,
- prowadzenie postępowań w celu wydania przez sąd zarządzeń w trybie nagłym lub zarządzeń w sprawach nieletnich – 24 postępowania,
- wnioskowanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu – 10 spraw,
- kierowanie osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku i jednocześnie korzystających z pomocy społecznej do prac społecznie użytecznych zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 23a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) - wytypowano 172 osoby do zatrudnienia przy wykonywaniu prac społecznie użytecznych w jednostkach uprawnionych, prace podjęło 158 osób,
- współpraca z SPS CISTOR w realizacji programów reintegracji społecznej, w tym projektów dofinansowywanych ze środków UE („Akcja praca”, „Stokrotkowa przyszłość”) – łącznie skierowano 235 osób.

IV. ASYSTENT RODZINY

Według stanu na dzień 31 grudnia 2022 r. MOPR zatrudniał 10 asystentów rodziny. Asystenci rodziny wykonują zadania określone w art. 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; niosą pomoc rodzinom dysfunkcyjnym, służąc wsparciem w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i socjalnych. Praca asystentów rodziny wpisuje się w priorytetowe działania polityki społecznej miasta, w szczególności w zakresie wyrównywania szans osób zagrożonych i wykluczonych społecznie jako nowy model pracy środowiskowej, zapewniający utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku. Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, znaczna część znajduje się od wielu lat w systemie pomocy społecznej. Współpraca z asystentem rodziny ustaje z chwilą osiągnięcia przez rodzinę umiejętności prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Praca prowadzona przez asystentów rodziny z każdym rokiem staje się coraz chętniej stosowanym i wskazywanym do zastosowania narzędziem zarówno przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych oraz sędziów. Zwiększa się też ilość postanowień sądu rodzinnego zobowiązujących rodziny do współpracy z asystentem rodzin (w 2022 roku było ich 82), jak również częstotliwość narzuconej asystentom rodziny przez sąd pisemnej sprawozdawczości na temat przebiegu tej współpracy. Na bieżąco przygotowywane i przesyłane były opinie na temat funkcjonowania danej rodziny. Asystenci rodziny powoływani byli także w charakterze świadków do udziału w toczących się sprawach podopiecznych w sądzie rodzinnym, okręgowym, karnym czy prokuraturze .

Rodziny objęte wsparciem asystenta borykają się z licznymi problemami. W wielu przypadkach sąd rodzinny ingeruje w wykonywanie władzy rodzicielskiej poprzez ustanowienie nadzoru kuratora (w roku 2022 dotyczyło to 119 rodzin), bądź umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej. Przydzielenie asystenta rodziny, zwiększa szanse rodzin na powrót dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców biologicznych.

W latach 2019-2022 r. wsparciem asystenta rodziny rocznie obejmowanych było około 200 rodzin.

Tabela 23: Środowiska objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2019-2022

Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022
Liczba środowisk łącznie	234	212	216	173
Liczba dzieci w tych środowiskach w tym:	578	546	573	458

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	86	104	48	31
- liczba dzieci, które powróciły pod opiekę rodziców biologicznych	7	9	15	11
Liczba zobowiązań sądu do współpracy z asystentem rodziny	71	72	78	82
Liczba rodzin, z którymi praca została zakończona	79	68	91	75

W roku 2022 asystenci objęli wsparciem 173 rodziny, które odwiedzili w miejscu ich zamieszkania 2 896 razy. Praca na rzecz rodzin obejmująca rozmowy telefoniczne z samymi podopiecznymi stanowiła - 4 292, natomiast ilość połączeń telefonicznych w ramach konsultacji ze specjalistami pracującymi z rodzinami wyniosła - 3 092.

W swojej pracy Zespół ds. Asysty Rodzinnej skupiał się zawsze na dobru małoletniego dziecka i niejednokrotnie konieczne było jak najszybsze umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej podczas interwencji spowodowanej zagrożeniem bezpieczeństwa dzieci.

Wybrane działania asystentów rodziny:

- praca korekcyjno-kompensacyjna oraz reedukacyjna, mająca na celu redukcję deficytów w poziomie wiedzy i umiejętności dzieci w wieku szkolnym (motywowanie do nauki, zachęcanie do uczestnictwa w zajęciach pozaszkolnych),
- poradnictwo i inne działania pedagogiczne skierowane do rodziców oraz dzieci np. wspólne ustalenie zasad rodzinnych, motywowanie do konstruktywnego spędzania czasu wolnego, właściwego pełnienia ról w rodzinie, angażowanie w obowiązki domowe wszystkich członków rodziny,
- zachęcanie i kierowanie do udziału w warsztatach w ramach „Szkoły dla rodziców” ,
- zachęcanie i kierowanie na zajęcia korekcyjne dla dzieci oraz socjoterapeutyczne (trening kontroli złości, radzenia sobie z emocjami itp.),
- kierowanie na specjalistyczne badania diagnostyczne,
- działania wychowawczo-motywujące stymulujące prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży,
- działania prozdrowotne dotyczące prawidłowych nawyków żywieniowych oraz odpowiedniego stylu życia,
- działania profilaktyczne z zakresu uzależnień,
- motywowanie do podjęcia stosownej terapii odwykowej,
- organizacja warsztatów edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych dla rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Tematy zrealizowanych warsztatów dotyczyły treningu budżetowego, edukacji w zakresie organizacji czasu wolnego, treningu funkcjonowania społecznego, edukacji w zakresie higieny osobistej i dbania o wygląd zewnętrzny. Uczestnicy nabyli umiejętności w zakresie kompetencji społecznych, wzrostu poczucia własnej wartości. Dzięki aktywnemu udziałowi w zajęciach rodzice mieli możliwość odniesienia się do osobistych wspomnień związanych ze spędzaniem czasu wolnego w dzieciństwie czy metod wychowawczych stosowanych wobec nich przez rodziców.

W rodzinach obok problemów opiekuńczo-wychowawczych występowały także: bezrobocie, uzależnienie, niepełnosprawność, choroby psychiczne oraz przemoc domowa, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela 24: Problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą

Problem:	Liczba rodzin	% w stosunku do wszystkich rodzin*
Bezrobocie	75	43,3%
Choroba (w tym schorzenia psychiczne)	70	40,5%
Niepełnosprawność	59	34,1%
Uzależnienia	75	43,3%
Przemoc – procedura „Niebieskie Karty”	37	21,4%

*dane tabeli nie sumują się, bowiem w jednej rodzinie może występować więcej niż jeden z wymienionych problemów

Z uwagi na odmienną zasobów i deficytów rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, praca opierała się na indywidualnie sporządzanych i systematycznie aktualizowanych planach pracy z rodziną, co pozwala na bieżącą ocenę skuteczności współpracy. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadzi z czasem do usamodzielniania się rodzin i minimalizowania roli asystenta rodziny.

W 2022 roku praca asystentów rodziny była ukierunkowana na:

- wzmocnianie roli i funkcji rodziny,
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych,
- pomoc w integracji rodziny,
- pomoc w reintegracji rodziny w przypadku, kiedy dzieci przebywają w pieczy zastępczej,
- budowanie prawidłowych relacji w rodzinie.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Cele te realizowane były poprzez działania wspierające, edukacyjne oraz informacyjne.

Tabela 25: Działania podejmowane przez asystentów rodziny

Rodzaj działania		Liczba podjętych działań	Liczba podjętych działań łącznie
Wspieranie	emocjonalne	6 257	8 830 (51%)
	informacyjne	2 512	
	towarzyszenie	61	
Edukowanie	opiekuńczo-wychowawcza	4 019	14 545 (84%)
	prowadzenie gospodarstwa domowego	2 640	
	dbanie o zdrowie i higienę własną i dzieci	3 656	
	zawodowa	1 590	
	gospodarowanie budżetem domowym	2 640	
Organizowanie poradnictwa specjalistycznego	psychologiczne	422	888 (5%)
	pedagogiczne	317	
	prawne	149	

Współpraca z przedstawicielami służb zaangażowanych w pracę z rodziną.

Asystenci rodziny utrzymywali stały kontakt z pracownikami socjalnymi, pracownikami Ośrodka Interwencji Kryzysowej, pedagogami szkół, nauczycielami, kuratorami zawodowymi i społecznymi, dzielnicowymi, przedstawicielami organizacji pozarządowych. W przypadku prowadzenia w rodzinie procedury „Niebieskie Karty” asystenci rodziny powoływani byli do grupy roboczej.

Specyfika prowadzonej pracy i problemy, z jakimi borykają się rodziny w wielu przypadkach wymagały spotkań zespołu specjalistów celem opracowania adekwatnego do sytuacji dalszego planu pracy z rodziną. W roku 2022 asystenci rodziny uczestniczyli w 167 takich zespołach.

Zajęcia w ramach projektów dotyczących wsparcia specjalistycznego matek z dziećmi, kobiet w ciąży i osób uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy w rodzinie, w związku

realizacją Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkomanii oraz innych Uzależnień na rok 2022:

- „Edukacja rodziny -aktywne spędzanie czasu wolnego”,
- „Profilaktyka kobiet w ciąży, pielęgnacja i karmienie niemowlęcia”,
- „Terapia zajęciowa - jako forma wsparcia rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” Zajęcia odbywały się przy współpracy Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPR.

Asystenci rodziny systematycznie zachęcali podopiecznych do korzystania z różnych form wsparcia dostępnych na terenie Gminy Miasta Toruń realizowanych przez MOPR, TCUS, CISTOR, PPP, REMEDIS PRO, FUNDACJĘ DIES MEI, placówki wsparcia dziennego itp.

Podnoszenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

W 2022 roku asystenci rodziny brali udział w następujących szkoleniach:

- Realizacja zadań z zakresu PFRON (cały Zespół),
- Zarządzanie budżetem domowym (2 osoby),
- Animator czasu wolnego (2 osoby),
- Pierwsza pomoc i ratownictwo medyczne (2 osoby),
- „Dlaczego warto pracować z rodziną w oparciu o podejście skoncentrowane na rozwiązaniach” (2 osoby),
- „Praca z dorastającym dzieckiem w pieczy zastępczej przy wykorzystaniu Dialogu Motywacyjnego” (1 osoba),
- Zawody pomocowe asystentury (3 osoby),
- Spotkanie w Okręgowym Punkcie Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem (1 osoba),
- Szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (3 osoby),
- „Dobre praktyki w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie” (1 osoba),
- „Przemoc w rodzinie – prawidłowa diagnoza sytuacji i wybrane strategię pomagania osobom doświadczającym przemocy” (1 osoba),
- „Praca z rodziną oparta na potencjałach”(6 osób),
- Etapy asystentury w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (1 osoba),
- Szkolenie z zakresu „bezpieczeństwa pracowników socjalnych podczas wykonywania obowiązków zawodowych (cały Zespół),
- „Pomoc osobom w kryzysie psychicznym i profilaktyka zdrowia psychicznego w czasach internetu i social mediów. Najważniejsze obszary i wyzwania” (5 osób),
- Spotkanie dla Zespołu w ramach edukacji domowej,
- „Troistość więzi – pneuma, psyche i soma. Więzi, które dają moc – relacje, które dają siłę” (1 osoba),
- „Wspomaganie wychowawczej roli rodziny” (1 osoba).

V. POMOC INSTYTUCJONALNA

1. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 54 ustawy o pomocy społecznej, osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

W 2022 r. funkcjonowały 2 domy pomocy społecznej oraz 2 rodzinne domy pomocy.

Dom Pomocy Społecznej im. dr Leona Szumana w Toruniu jest placówką stałego pobytu, przeznaczoną dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych, o zasięgu ponadgminnym.

Dom dysponuje 174 miejscami (dla kobiet i mężczyzn), w tym dla:

- osób w podeszłym wieku – 75 miejsc,
- osób przewlekle somatycznie chorych – 99 miejsc.

Organem prowadzącym Dom Pomocy Społecznej im. dr Leona Szumana w Toruniu jest Gmina Miasta Toruń. Decyzje administracyjne w sprawie kierowania do DPS wydaje na podstawie stosownego upoważnienia Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu.

Zadania domu pomocy społecznej wynikają z ustawy dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej im. dr Leona Szumana w Toruniu zapewniając całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorym świadczy usługi:

- 1) opiekuńcze, tj.: udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację (w tym pielęgnację w czasie choroby), opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakty z otoczeniem;
- 2) bytowe, tj.: miejsce pobytu, wyżywienie, utrzymanie czystości;
- 3) wspomagające, tj.: umożliwienie udziału w terapii zajęciowej, podnoszenie sprawności i aktywizowanie, stymulowanie nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną, itd.

Sposób świadczonych przez DPS usług uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, jak również ich indywidualne potrzeby oraz stopień fizycznej i psychicznej sprawności.

Dom Pomocy Społecznej w Toruniu im. dr Leona Szumana przy ul. Szosa Chełmińska 220 stanowi kompleks 3 połączonych budynków.

Budynek Zespołu I jest obiektem 2-piętrowym, wyposażonym w windę. Składa się z pokoi 1 i 2 osobowych z balkonami i przeznaczony jest dla 75 osób poruszających się samodzielnie.

Parterowy budynek Zespołu II posiada pokoje 1, 2 i 3 osobowe dla 45 osób przewlekle somatycznie chorych – wymagających pomocy osób drugich. Wszystkie pokoje są umeblowane (łóżko, szafa, pomocnik, stół, krzesła), a także wyposażone w telewizor, instalację przyzywową oraz umywalkę. Na każdym piętrze znajdują się wspólne łazienki, toalety oraz telefon. W 1 i 2 osobowych pokojach dwupiętrowego budynku Zespołu III zamieszkują osoby poruszające się samodzielnie jak i przewlekle somatycznie chore, wymagające opieki osób drugich. Każde z pomieszczeń mieszkalnych, w tym obiekcie ma własny balkon, łazienkę dostosowaną do potrzeb ludzi o obniżonej sprawności oraz instalację przyzywową. Pokoje wyposażone są w łóżka, stoły, krzesła, telewizor, szafy do przechowywania odzieży i bielizny osobistej oraz szafki podręczne.

Na terenie domu znajdują się pomieszczenia ogólnodostępne takie jak: jadalnie, świetlice, aneksy wypoczynkowe, pokoje terapii zajęciowej, pokój komputerowy, sala rehabilitacyjna, aneksy kuchenne, sklep z kawiarenką oraz gabinet fryzjerski. Do dyspozycji mieszkańców jest również teren rekreacyjny przy budynku w postaci zagospodarowanego i ogrodzonego parku.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Rydygiera 23 prowadzony przez Fundację im. Brata Alberta - podmiot wyłoniony w postępowaniu konkursowym zgodnie z ustawą z 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

DPS przeznaczony jest dla 35 dorosłych osób niepełnosprawnych intelektualnie, których sytuacja życiowa, zdrowotna, psychospołeczna uniemożliwia samodzielne funkcjonowanie w środowisku.

Celem DPS jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspokajanie niezbędnych potrzeb bytowych, edukacyjnych, społecznych i religijnych na poziomie obowiązującego standardu i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Dom Pomocy Społecznej organizuje szereg zajęć poza placówką oraz korzysta z oferty kulturalno – rozrywkowej Miasta Torunia. Współpracuje z innymi placówkami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, czego efektem jest integracja środowiska osób niepełnosprawnych. Współpracuje z instytucjami mogącymi wpłynąć na poprawę funkcjonowania mieszkańców i rozwój ich umiejętności.

Rodzinny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie.

W przypadku gdy na terenie gminy nie ma możliwości prowadzenia rodzinnego domu pomocy, gmina może zawrzeć umowę z osobą fizyczną lub organizacją pożytku publicznego prowadzącą rodzinny dom pomocy na terenie gminy sąsiadującej z tą gminą.

W roku 2022 mieszkańcy GMT mieli zapewnione całodobowe usługi opiekuńcze i bytowe w:

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

- 1) Rodzinnym Domu Pomocy w Jedwabnie gm. Lubicz – 8 osób;
- 2) Rodzinnym Domu Pomocy w Złotorii gm. Lubicz – 8 osób.

Na pokrycie kosztów utrzymania osób skierowanych do domów pomocy społecznej oraz rodzinnych domów pomocy na terenie całego kraju w 2022 roku ze środków gminy wydatkowano kwotę 20 089 208 zł, z tego na Dom Pomocy Społecznej w Toruniu przy ul. Szosa Chełmińska 220 przypada kwota 6 172 172 zł. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w domach pomocy społecznej przebywało 478 mieszkańców Torunia (dotyczy tylko osób umieszczonych na podstawie decyzji wydanych po dniu 1 stycznia 2004 r.), z tego w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Szosa Chełmińska 220 – przebywało 141 osób, w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Rydygiera 23 – przebywały 23 osoby i w Rodzinnych Domach Pomocy – 16 osób. Ponadto w domach pomocy na terenie całego kraju przebywało 298 osób (mieszkańców Gminy Miasta Toruń).

Tabela 26: Decyzje administracyjne dotyczące osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej w latach 2018-2022

Rodzaj decyzji	2018	2019	2020	2021	2022
Decyzje kierujące	100	156	82	71	66
Decyzje odmowne	15	18	8	14	10
Decyzje inne	187	154	193	220	206
Decyzje o ustaleniu odpłatności	358	545	621	309	656
Razem	660	873	904	614	938

Tabela 27: Koszty GMT ponoszone na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Koszty GMT ponoszone na utrzymanie mieszkańców w DPS im. dr L. Szumana	6 181 236	5 656 909	5 962 438	5 856 781	6 172 172
Koszty GMT ponoszone za mieszkańców przebywających	12 546 540	12 807 058	13 625 556	14 146 750	13 917 036

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

w pozostałych dps					
łącznie	18 727 776	18 463 967	19 587 994	20 003 531	20 089 208

2. OŚRODKI WSPARCIA, W TYM DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

W 2022 roku na terenie Gminy Miasta Toruń funkcjonowało:

- 6 środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 1 ośrodek wsparcia zapewniający 13 miejsc całodobowych okresowego pobytu.

Wszystkie ośrodki wsparcia prowadzone były przez podmioty niepubliczne wyłonione w trybie otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Środowiskowe domy samopomocy (śds) służą budowaniu sieci oparcia społecznego i przygotowują do życia w społeczeństwie oraz funkcjonowania w środowisku. Są przeznaczone dla osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. To placówki okresowego dziennego pobytu, w których osoby z zaburzeniami psychicznymi mogą otrzymać częściową opiekę i pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Łączna liczba miejsc w śds – 188.

W Ośrodku Wsparcia przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Św. Faustyny 7 przebywało 13 osób wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji, usług terapeutycznych, wspierająco-aktywizujących i rehabilitacji ruchowej. Były to osoby w podeszłym wieku, leżące lub poruszające się na wózku.

Tabela 28: Ośrodki wsparcia prowadzone przez podmioty niepubliczne w 2022 roku

Lp.	Nazwa ośrodka wsparcia	Dla kogo	Liczba miejsc	Koszt utrzymania (zł)
1.	ŚDS „Caritas” ul. Szosa Bydgoska 1	Osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekle psychicznie chore	30	744 054,00

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

2.	ŚDS Fundacji im. Brata Alberta ul. Rydygiera 23	Osoby niepełnosprawne intelektualnie, przewlekłe psychicznie chore oraz wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych	36	920 276,16
3.	ŚDS prowadzony przez Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca” ul. Niesiołowskiego 20	Osoby niepełnosprawne intelektualnie, przewlekłe psychicznie chore oraz wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych	40	992 202,74
4.	ŚDS PRTON – Fundacja im. W. Szuman ul. Jana Bosko 2	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	37	968 084,00
5.	ŚDS Caritas Diecezji Toruńskiej ul. Kard. St. Wyszyńskiego 7/9	Osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekłe psychicznie chore	25	673 024,27
6.	ŚDS „Arkadia” ul. M. Skłodowskiej – Curie 80	Osoby niepełnosprawne intelektualnie	20	634 838,80
7.	Całodobowy Ośrodek Wsparcia przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej prowadzony przez Parafię Rzymskokatolicką p.w. Miłosierdzia Bożego i św. Siostry Faustyny Kowalskiej	Osoby, które ze względu na wiek lub stan zdrowia wymagają okresowej, całodobowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych	13	556 399,74

Korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, nie będących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

Od 16 maja 2022 r. rozporządzenie ministra zdrowia zniosło obowiązujący w Polsce od dnia 20 marca 2020 r. stan epidemii zastępując go stanem zagrożenia epidemicznego, wobec powyższego Domy Pomocy Społecznej przy ul. Szosa Chełmińska 220 i przy ul. Rydygiera 23 oraz Rodzinne Domy Pomocy w Jedwabnie i Złotorii umożliwiły mieszkańcom tych placówek formę kontaktu z ich bliskimi, która została wstrzymana na czas trwającego stanu epidemii.

3. MIESZKANIA CHRONIONE

Wychowankowie usamodzielniający się w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o pomocy społecznej, którzy nie mieli zabezpieczonych potrzeb mieszkaniowych, mogli otrzymać świadczenie w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym.

W roku 2022 na terenie Torunia funkcjonowało:

- 1 mieszkanie chronione treningowe dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej i placówek resocjalizacyjnych (ul. Wola Zamkowa 17/3 - 7 miejsc - skorzystało 8 osób)

oraz

- 1 mieszkanie chronione wspierane w ramach Programu „Za Życiem” dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w stosunku do których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe lub całościowe zaburzenia rozwojowe (ul. Konopnickiej 31/1, podmiot prowadzący: RC Fundacja Konsultingu i Rehabilitacji - 7 miejsc - skorzystało 7 osób).

VI. DZIAŁANIA NA RZECZ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W TORUNIU.

1. PROGRAMY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, NARKOMANII I INNYCH UZALEŻNIEŃ

Telefon zaufania

W ramach zadania udzielano pomocy osobom dzwoniącym w potrzebie dla zmniejszenia ich niepokoju czy cierpienia poprzez życzliwy kontakt i rozmowę z zapewnieniem anonimowości. Objęto wsparciem osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód, wiek, płeć, wyznanie czy narodowość. Umożliwiono poradzenie sobie z problemem i doraźnie zabezpieczono

dzwoniących pod względem psychicznym tak, aby znaleźli siły na zaradzenie sytuacji kryzysowej i w najszybszym czasie odzyskali stabilność emocjonalną. Z tej formy pomocy najchętniej korzystały osoby samotne, borykające się z problemami rodzinnymi, osoby nie widzące sensu życia, uzależnione od alkoholu, narkotyków, doświadczające przemocy, osoby dręczone myślami samobójczymi, nie radzące sobie z faktem utraty pracy lub braku pracy i środków do życia, problemami wychowawczymi, problemami dnia codziennego, osoby odrzucone i niepełnosprawne. Rezultatem działania i realizacji „Telefonu Zaufania” było dostarczenie wsparcia przy zachowaniu anonimowości i bezpieczeństwa. Telefon działał od poniedziałku do piątku w godzinach od 19:00-21:00. We wskazanym czasie przeprowadzono rozmowy z **83** osobami, w tym z **29** kobietami i z **54** mężczyznami.

Wsparcie specjalistyczne rodzin i osób ze względu na niespójność celów, potrzeb, zachowań odbywało się poprzez:

- zadanie pn. „*Otwarta grupa wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy w rodzinie*”, które realizowane było przez dwóch prowadzących, co jest umotywowane wagą poruszanych problemów i utrzymaniem ciągłości spotkań. Prowadzący to certyfikowani specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z wieloletnim doświadczeniem zawodowym. Otwarty charakter grupy pozwolił na skorzystanie z fachowej pomocy w sytuacjach trudnych, kryzysowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na możliwości czasowe osób z niej korzystających. Grupa była prowadzona cyklicznie dwa razy w tygodniu, w tym samym dniu tygodnia, w tym samych godzinach i w tym samym miejscu spotkań, dla osób, znajdujących się w podobnej sytuacji życiowej. W grupie uczestniczyło 13 kobiet doświadczających przemocy w rodzinie, część z nich uwięziona była wcześniej w przemoc w rodzinie pochodzenia.

- zadanie „*Ochrona więzi*” realizowane było przez dyplomowanego specjalistę. Beneficjentami oddziaływań były osoby doświadczające kryzysu rodzinnego spowodowanego szkodliwym spożywaniem alkoholu i zażywaniem środków odurzających oraz jego skutkami w postaci przemocy w rodzinie. Prowadzono spotkania dla rodziców i dzieci w sytuacjach prowadzonej „*Niebieskiej Karty*”, zagrożenia rozpadu rodziny lub wsparcia dla rodziców mieszkających osobno. Osoba prowadząca wypracowywała z klientami sposoby wprowadzania takich zmian w ich myśleniu i postępowaniu, które sprzyjają odbudowie i utrwaleniu więzi dziecko – rodzic. W programie uczestniczyły 22 osoby, w tym kobiety, mężczyźni i dzieci.

- *terapię rodzinną* nakierowaną na uporządkowanie zachowań i emocji w konflikcie między rodzicami, skoncentrowanej na rezygnacji z angażowania w konflikt dzieci. Realizowana była w okresie od czerwca do grudnia 2022 r., w ramach której odbyło się 60 godzin spotkań na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej z terapeutą posiadającym certyfikat do prowadzenia terapii uzależnień. Udzielał wsparcia zgłaszającym się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej osobom potrzebującym pomocy oraz osobom, które w realizowanej procedurze „*Niebieskie*

Karty” wskazani byli jako osoby będące pod wpływem alkoholu podczas interwencji Policji. Terapia rodzinna nakierowana na uporządkowanie zachowań i emocji w konflikcie między rodzicami, skoncentrowanej na rezygnacji z angażowania w konflikt dzieci polegała na pracy terapeuty z rodzinami nad uporządkowaniem zachowań i emocji, obniżenia poziomu konfliktu między rodzicami i rezygnacji z zaangażowania dzieci w konflikt między rodzicami oraz ze stosowania jakichkolwiek form przemocy wobec członków rodziny. Psychoterapeuta, prowadził zajęcia indywidualne w celu zwiększenia u osób wspieranych poczucia własnej wartości, zwiększenia umiejętności interpersonalnych, budowania pozytywnego obrazu własnej osoby.

Wsparcie specjalistyczne matek z dziećmi, kobiet w ciąży i osób uwikłanych w problemy uzależnień i przemocy w rodzinie odbywało się poprzez:

- wsparcie specjalistyczne, zajęcia indywidualne i grupowe dla mieszkańców Torunia, w tym zajęcia z terapeutą, psychoterapeutą, psychologiem, prawnikiem,
- grupę wsparcia dla kobiet z elementami terapii zajęciowej,
- edukację rodzinną: aktywne spędzanie wolnego czasu, profilaktyka kobiet w ciąży, pielęgnacja i karmienie niemowlęcia, profilaktyka i promocja zdrowia,
- zajęcia animacyjne dla dzieci, zajęcia integracyjne w ramach „Szkoły Rodzica” – trzy edycje.

Dla osiągnięcia celów terapeutycznych ustalano priorytety życiowe, wyjaśniano mechanizmy przemocy w rodzinie i rodzinie pochodzenia, ukazywano potrzeby zmian w codziennym funkcjonowaniu w związku z przebytą traumą, wprowadzano nowe terminy nazywania odczuwanych emocji i powiązania ich z reakcjami w ciele, określano zasoby i obszary w których można uzyskać pomoc, ukazywano korzyści z uzyskania wewnętrznej równowagi.

Spotkania z psychologiem odbywały się w związku z przeżywaniem trudności, w tym problemów z uzależnieniami i współuzależnieniami, zachowaniami agresywnymi, problemami seksuologicznymi, rozwojowymi, poczuciem bezradności, zagrożeniem marginalizacją w życiu społecznym, ukazanie powiązań z doznaną traumą a aktualnym funkcjonowaniem, ustalenia zintegrowanych celów życiowych dla poprawy dobrostanu psychicznego i fizycznego, ukazanie konieczności planowania spójnego, opartego na realnych zasobach i możliwościach, prowadzenie rozmów podsumowujących nabyte umiejętności oraz ich utrwalanie.

Konsultacje z prawnikiem pozwoliły na ustalenie diagnozy problemów prawnych w rodzinie i ustalenie sposobów ich rozwiązania.

W ramach grupy wsparcia dla kobiet w oparciu o elementy terapii zajęciowej przeprowadzono 40 godzin rehabilitacji społecznej uzupełnionej fizjoterapią. Odbyły się treningi funkcjonowania codziennego. Ich tematyka, kolejność i dynamika pracy dostosowana była do indywidualnych potrzeb uczestnika.

Celem zajęć edukacja rodziny-aktywne spędzanie wolnego czasu było umożliwienie skorzystania z konsultacji w związku z problemami wychowawczymi, rozwojowymi, poczuciem bezradności, zagrożeniem marginalizacją w życiu społecznym, zagospodarowaniem czasu wolnego i nauczeniem samodzielnego organizowania wypoczynku w sposób dający satysfakcję, a także chroniący przed zagrażającymi patologiami.

Projekt *Profilaktyka kobiet w ciąży, pielęgnacja i karmienie niemowlęcia* został przeprowadzony w okresie lipiec - sierpień 2022 rok. W projekcie wzięły udział kobiety w ciąży i matki z małymi dziećmi. Matki zostały wyposażone w wiedzę dotyczącą rozwoju dziecka od momentu narodzin, w zakresie pielęgnacji dziecka, roli zmysłu wzroku i słuchu w budowaniu więzi matki z dzieckiem, zapoznały się z harmonogramem szczepień obowiązkowych, potrzebami aptecznymi małego dziecka.

Zajęcia animacyjne prowadzone były zgodnie z grafiką przygotowaną przez osobę prowadzącą „Szkołę Rodzica” w celu organizacji opieki w trakcie zajęć rodziców, dla których brak opieki nad dziećmi byłby barierą utrudniającą udział w zajęciach.

Zajęcia Integracyjne to spotkania całych rodzin lub jednego z rodziców i ich dzieci na zorganizowanych zajęciach kulinarnych, ognisku, prowadzonych zabawach ruchowych i tanecznych, pielęgnowaniu rabat kwiatowych i zielnika w skrzynkach, malowaniu ogrodzenia z drewna i mebli ogrodowych, regularnym czytaniu bajek, zajęciach plastycznych z wykorzystaniem materiałów z recyklingu. Uczestnicy spotkań wzięli udział w wycieczkach do Lichenia, Stegny nad morzem i wyjściu do Ogrodu Zoobotanicznego.

„Szkoła Rodzica” – przeprowadzona w trzech edycjach po 30 godzin, każda edycja po 10 trzygodzinnych spotkań. 53 zgłoszenia przyjęte przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej zostały przekazane osobie prowadzącej zajęcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Celem spotkań było wspieranie rodziców i opiekunów w wychowywaniu dzieci, lepszemu rozumieniu komunikatów wysyłanych przez dzieci, budowaniu prawidłowych relacji opartych na wzajemnym szacunku, doskonaleniu umiejętności porozumiewania się, wzmacniania pozytywnych postaw wychowawczych oraz wymiana doświadczeń.

- I edycja odbyła się w terminie od 13 czerwca do 3 sierpnia, z zakwalifikowanych 10 osób kurs ukończyło 9 osób, w tym jedno małżeństwo i siedem osób samotnych,

- II edycja odbyła się od 7 września do 16 listopada, zakwalifikowało się 10 osób, a kurs ukończyło

7 osób, w tym 1 osoba będąca w związku małżeńskim i 6 osób samotnych,

- III edycja odbyła się od 10 października do 12 grudnia, zakwalifikowało się 10 osób, a kurs ukończyło 5 uczestników, w tym 2 osoby będące w związku małżeńskim i 3 osoby samotne.

Wszyscy uczestnicy otrzymali certyfikat i książkę.

„Interdyscyplinarne wsparcie dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności z problemem nadużywania alkoholu”:

- specjalistyczne zajęcia indywidualne i grupowe dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zajęcia korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- szkolenia dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i uzależnień, pracowników socjalnych, dzielnicowych, asystentów rodziny, pielęgniarek, kuratorów sądowych.

Osoby stosujące zachowania przemocowe nabyły umiejętności samokontroli, komunikowania się, konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania siły i agresji. Zdobyły wiedzę na temat mechanizmów powstawania przemocy, ułożenia prawidłowych relacji w rodzinie z zachowaniem szacunku, zastępowania agresji zachowaniami alternatywnymi, konstruktywnego wyrażania uczuć przyjemnych i nieprzyjemnych, rozwiązywania trudnych sytuacji rodzinnych. Nauczyły się rozpoznawać ostrzegawcze sygnały własnego gniewu oraz nabyły umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych. Uczestnicy szkoleń nabyli praktycznych umiejętności przeprowadzenia skutecznej i profesjonalnej rozmowy zarówno z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie oraz z osobami stosującymi przemoc w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem rozmowy z bezpiecznym rodzicem w przypadku ujawnienia krzywdzenia dziecka. Szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się w Sali Szkoleniowej Caritas Diecezji Toruńskiej, a dla pozostałych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie szkolenia przeprowadzili trenerzy z wieloletnim doświadczeniem w Sali wynajętej w Centrum Dialogu w Toruniu. Łącznie w szkoleniach udział wzięło 95 osób.

2. REALIZACJA USTAWY O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY W RODZINIE.

W okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wyniosła **341**. W celu realizacji działań w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy odbyło się **682** spotkań Grup Roboczych. Ilość zarejestrowanych pism wychodzących, dotyczących prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” wyniosła **2297** (pisma do różnych instytucji, Sądów, Prokuratury, Komisariatów Policji, ZGM, Szkół). Ilość zarejestrowanych pism przychodzących dotyczących procedury „Niebieskie Karty” wyniosła **5407**.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Tabela 29: Niebieska Karta

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba wdrożonych procedur „Niebieskie Karty”	258	302	265	238	341
Liczba spotkań roboczych	410	624	530	476	682

W 2022 roku odnotowano wzrost wdrożonych procedur o ponad 43% w stosunku do roku 2021.

VII. DZIAŁANIA OŚRODKA INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Wsparcie psychologiczne.

Psychologowie Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielili wsparcia psychologicznego i konsultacji dla 543 osób. Miały one charakter poradnictwa dla młodzieży i dorosłych, poradnictwa dla par oraz poradnictwa wychowawczego. W ramach świadczonych usług klienci uzyskali wsparcie emocjonalne oraz psychoedukacyjne, zwłaszcza w zakresie: radzenia sobie z uwikłaniem w przemoc, mechanizmów przemocy i sposobów jej przerywania, komunikacji bez przemocy, zachowań asertywnych. Psychologowie wspomagali klientów również w obszarze rozwijania umiejętności interpersonalnych i wychowawczych – prawidłowej komunikacji rodzic – dziecko, zachęcania dziecka do współpracy, wyznaczania granic. Ponadto klienci uzyskali wsparcie w radzeniu sobie ze stresem posttraumatycznym oraz radzeniu sobie w sytuacjach kryzysowych, takich jak rozstanie, rozwód.

Pomoc terapeutyczna.

Psychoterapeuta i terapeuta przeprowadzili łącznie 200 godzin sesji terapeutycznych. Spotkania odbywały się na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Wsparcie w formie uczestnictwa w psychoterapii uzależnień.

Mieszkańcy Torunia korzystali z długoterminowej terapii przeznaczonej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz środków psychoaktywnych, niejednokrotnie będących sprawcami przemocy w rodzinie, co wykazywały badania alkomatem wykonywane w czasie interwencji policji. Na terapię prowadzoną przez certyfikowanego psychoterapeutę

uzależnień przeznaczono 60 godzin. Terapia prowadzona była w formie konsultacji i wsparcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Pomoc prawna.

Konsultant-prawnik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wspierał klientów w sprawach sądowych, pomagał w pisaniu pozwów, wniosków i innych pism procesowych do sądu, konsultował problemy klientów w różnych instytucjach m.in. w prokuraturze, Policji, sądzie i urzędach. Udzielał porad i konsultacji. Wsparciem objęte były wszystkie osoby korzystające ze schronienia oraz zgłaszający się mieszkańcy Torunia. Dodatkowo każdy budzący wątpliwości prawne przypadek w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” omawiano z przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego oraz koordynatorami grup roboczych w celu udzielenia pomocy prawnej osobom uwięzonym w przemoc. Poradnictwo prawne dotyczyło kwestii spraw małżeńskich, rodzinnych, opiekuńczo-wychowawczych, problemów mieszkaniowych, bezdomności i zabezpieczenia społecznego. Zarejestrowano 516 porad i osób korzystających z pomocy prawnej.

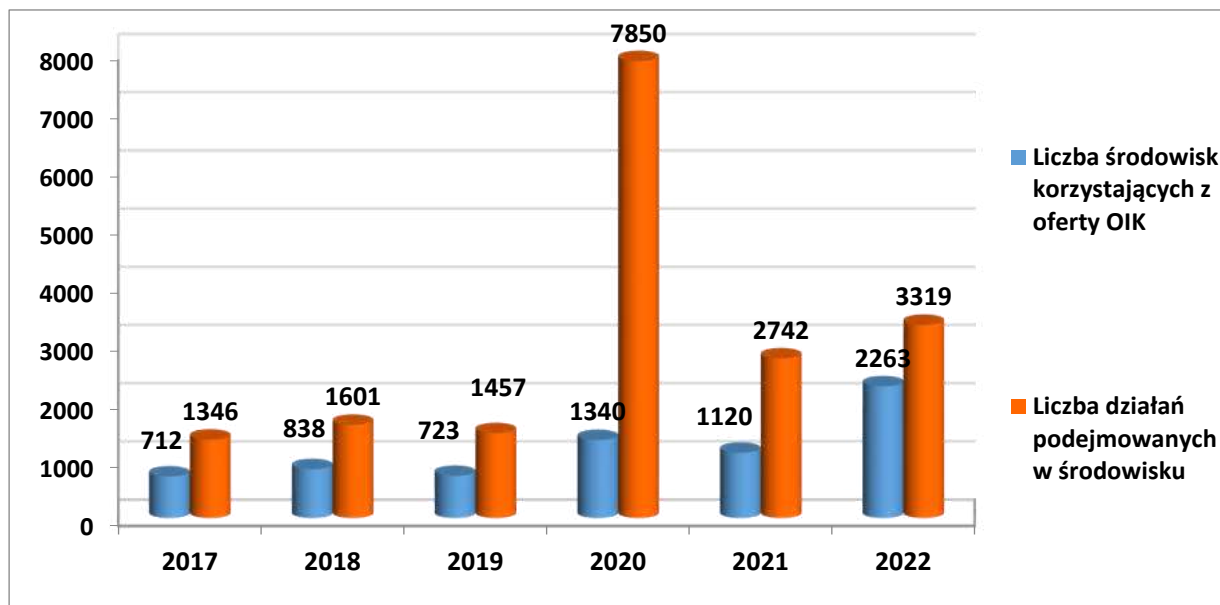
Interwencyjne zabezpieczenie dzieci.

W związku z awanturami wszczynanymi przez nietrzeźwych rodziców (zarówno w nocy jak i w ciągu dnia), najczęściej na wezwanie patrolu policji lub anonimowych zgłoszeń, w celu zabezpieczenia dzieci przeprowadzono 12 interwencyjnych wejść w środowisko. Gmina pokrywała koszty przewozu dzieci do placówek pieczy instytucjonalnej oraz rodzin zastępczych pieczy rodzinnej.

Działania interwencyjne.

W 2022 r. opieką pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej objętych było 2263 środowiska. Liczba działań interwencyjnych w środowisku podejmowanych przez pracowników na rzecz mieszkańców wyniosła 3319.

Wykres 7: Liczba środowisk korzystających z oferty OIK oraz liczba działań podejmowanych w środowisku

Działania miały charakter rozmów indywidualnych z klientami, konsultacji, wizyt w miejscu zamieszkania, zabezpieczania dzieci w pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej, kontaktów z różnymi instytucjami, pracy specjalistów z indywidualnymi przypadkami i inne w zależności od podejmowanego problemu. Pracownicy przeprowadzali wywiady środowiskowe, na podstawie których przyznawano pomoc finansową i świadczenia niepieniężne, kierowano do domów pomocy społecznej i do Domu dla Matek lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Toruniu, występowali z wnioskami do sądów o wydanie stosownych zarządzeń w sprawie ustalenia nadzoru kuratora, wglądu w sytuację małoletnich, skierowania dziecka do pieczy zastępczej, w sprawie leczenia psychiatrycznego. Ponadto składali wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, występowali do prokuratury z zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

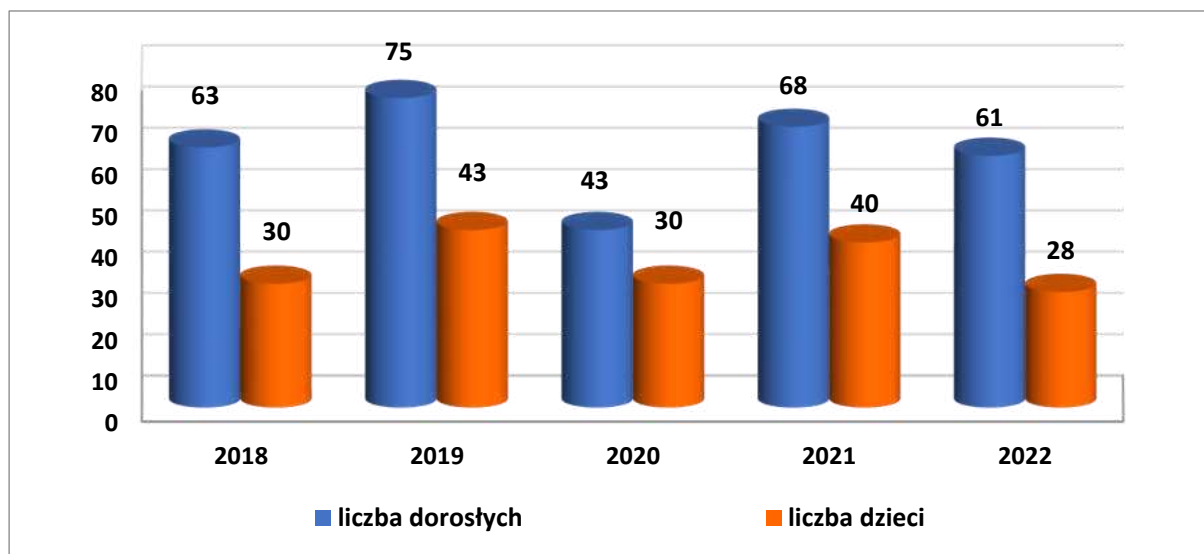
Spotkania rodzica biologicznego z dzieckiem mieszkającym w Toruniu realizowane na podstawie postanowień sądów.

Spotkania rodzica biologicznego z dzieckiem mieszkającym w Toruniu realizowano na podstawie postanowień sądów. Sądy rodzinne skierowały 14 rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia w realizacji spotkań rodzic - dziecko. Odbyły się 374 godziny spotkań dzieci z rodzicami biologicznymi w obecności psychologa lub specjalisty Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Udzielania „schronienie z powodu sytuacji kryzysowej” oraz „krótkiego bezpiecznego schronienia”.

MOPR dysponuje 8 miejscami dla ofiar przemocy w rodzinie oraz 24 miejscami schronienia z powodu sytuacji kryzysowej przeznaczonymi dla kobiet oraz ofiar klęsk i katastrof. 89 osób skorzystało ze wsparcia w postaci udzielonego miejsca schronienia, w tym 61 osób dorosłych i 28 dzieci, 8 kobiet i 8 dzieci doświadczających przemocy w rodzinie, 19 matek i 42 kobiety samodzielnie gospodarujące.

Wykres 8: Liczba osób korzystających ze schronienia

Działania na rzecz studentów.

Prowadzono 1700 godzin praktyk dla 17 studentów psychologii zgodnie ze skierowaniami Instytutu Psychologii Wydziału Filozofii i Nauk Społecznych UMK, 50 godzin praktyki studentki III roku psychologii Wyższej Szkoły Biznesu National-Louis University z siedzibą w Nowym Sączu, oraz 680 godzin praktyk dla 8 studentów o kierunku praca socjalna na UMK i UMSC, 60 godzin praktyk studentki Pedagogiki Resocjalizacyjnej Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Przeprowadzono 3 dwugodzinne spotkania dla grup około 15-to osobowych ze studentami UMK o kierunku praca socjalna w obecności opiekuna - pracownika naukowego. Studenci zapoznali się z działalnością Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Udzielono dwugodzinnego wywiadu dla studentki WSB piszącej pracę dyplomową dot. funkcjonowania i zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Toruniu.

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

„Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie” realizowany przez pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej MOPR w Toruniu realizowany był w okresie od 26.09.2022 r. do 30.11.2022 r. „Program finansowany był z dotacji Kujawsko-Pomorskiego

Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. Zajęcia odbywały się na terenie Centrum Dialogu z siedzibą przy Placu Ks. St. Frelichowskiego 1. Kwota dotacji przyznana dla Ośrodka w Toruniu wynosiła 9 000 zł. Program liczył 72 godziny spotkań. Zajęcia odbywały się w formie dwóch sesji indywidualnych oraz spotkań, które miały charakter grupowy. Zajęcia prowadzone było w formie warsztatowo– wykładowej, z przewagą formy warsztatowej przez dyskusję, wypowiedzi uczestników i szereg prac pisemnych. Spotkania odbywały się w oparciu o skrypt „Bez Przemocy”. Do programu zgłosiło się 11 osób kierowanych przez kuratorów sądowych, sądy i osoby indywidualne. Uczestnicy podpisywali kontrakt, co było podstawą uczestniczenia w programie. Zaświadczenia o ukończeniu całego cyklu Programu otrzymało 7 osób.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.

Pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej obsługiwali „Całodobowy Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży” nr 516 500 600 pod hasłem „Nie jestem sam telefon mam”. W tym czasie odebrano **161** telefonów od dzieci i młodzieży. Dzwoniący nie musieli podawać swoich imion ani nazwisk. Zgodnie ze zgłaszanymi problemami uzyskiwali odpowiednie wsparcie.

Pomoc osobom w kryzysie przebywającym w Ośrodku interwencji Kryzysowej.

Mieszkańcy Torunia przekazywali dla kobiet samotnych i matek z dziećmi korzystających ze wsparcia w postaci schronienia ubranka dla dzieci, ubrania dla osób dorosłych, środki higieniczne, leki oraz żywność i słodycze. Zdarzały się również dary w postaci owoców i warzyw, pieczywa i wyrobów piekarniczych. Szkoły, przedszkola, Związek Łowiecki, Senator RP i Radna Rady Miasta Torunia przekazali produkty, dzięki którym przygotowano paczki świąteczne dla wszystkich mieszkańców Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W czasie grudniowego remontu budynku skorzystano z dwutygodniowej, bezpłatnej gościnności Ośrodka Caritas w Zbicznie. Pracownicy w czasie całodobowej opieki organizowali zajęcia kulinarne, wspólne spacery, atrakcje w formie ogniska z pieczeniem kiełbasek i gorącą czekoladą. Zabawy przy ognisku zabezpieczał ratownik medyczny.

PIECZA ZASTĘPCZA

VIII. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r., poz. 447 ze zm.), zwana dalej ustawą, nałożyła na powiat obowiązek zapewnienia dzieciom pozbawionym opieki rodziców tworzenia systemu pieczy zastępczej. Szczegółowe zadania własne powiatu w tym zakresie określa art. 180 ustawy. Wskazuje on m.in. na obowiązek zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz wyznaczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, który na mocy art. 76 ust. 15 ustawy przedstawienie staroście i radzie miasta coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

Zgodnie z definicją zawartą w cytowanej ustawie „System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców”. Przyjęty przez Radę Miasta Torunia Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla miasta Torunia na lata 2022-2024, stanowiący załącznik do Uchwały Nr 827/22 z dnia 17 marca 2022 r., wyznacza kierunki działań, których głównym celem jest zapewnienie miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej dla dzieci, które nie mogły pozostać pod opieką rodziców.

W zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej funkcjonującego na terenie Gminy Miasta Toruń w 2022 r. zostały wyznaczone następujące kierunki działań:

- rozwój, w tym profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej, poprzez zwiększanie skuteczności działań podejmowanych w celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, doskonalenie warunków prowadzenia zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej, udzielanie im potrzebnego wsparcia w zależności od zgłaszanych potrzeb oraz rozwój kompetencji wychowawczych osób sprawujących funkcję rodzin zastępczych wszelkiego typu; profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej to dbanie o jakość pracy rodzin niezawodowych i spokrewnionych (system szkoleń) oraz określenie ścieżki rozwoju zawodowego dla osób pełniących funkcję niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych,
- doskonalenie systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej, indywidualizacja pracy z dzieckiem, poprzez wspieranie rozwoju placówek opiekuńczo – wychowawczych, zapewnienie kadry kierowniczej i pedagogicznej z tych placówek dostępu do szkoleń adekwatnie do potrzeb, wprowadzanie i doskonalenie metod pracy służących indywidualizacji pracy z dzieckiem,

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

- doskonalenie podstaw organizacyjnych systemu pieczy zastępczej, jako kolejny długofalowy etap budowy systemu pieczy zastępczej na terenie gminy Miasta Toruń, wymagający szeregu działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej w takich obszarach jak: system wsparcia dla rodzin i dzieci, budowanie pozytywnego wizerunku rodzin zastępczych, integracja ze środowiskiem,
- zapewnienie wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, czyli podejmowanie takich działań, aby wychowankowie mogli otrzymać wsparcie adekwatne do swoich potrzeb i zwiększające szanse na długofalowe samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie.

W 2022 r. 9 pracowników MOPR realizowało zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, mające na celu zapewnienie warunków sprzyjających funkcjonowaniu istniejących i tworzenie nowych rodzin zastępczych.

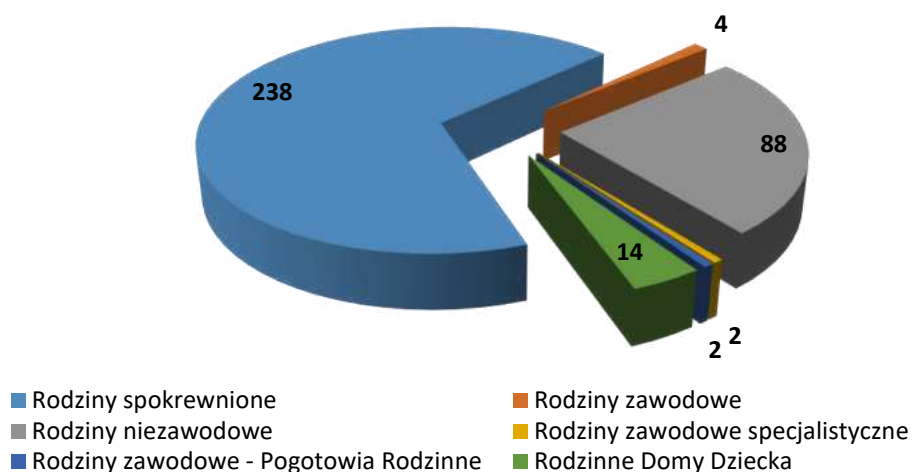
Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

–rodzina zastępcza:

- spokrewniona
- niezawodowa
- zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

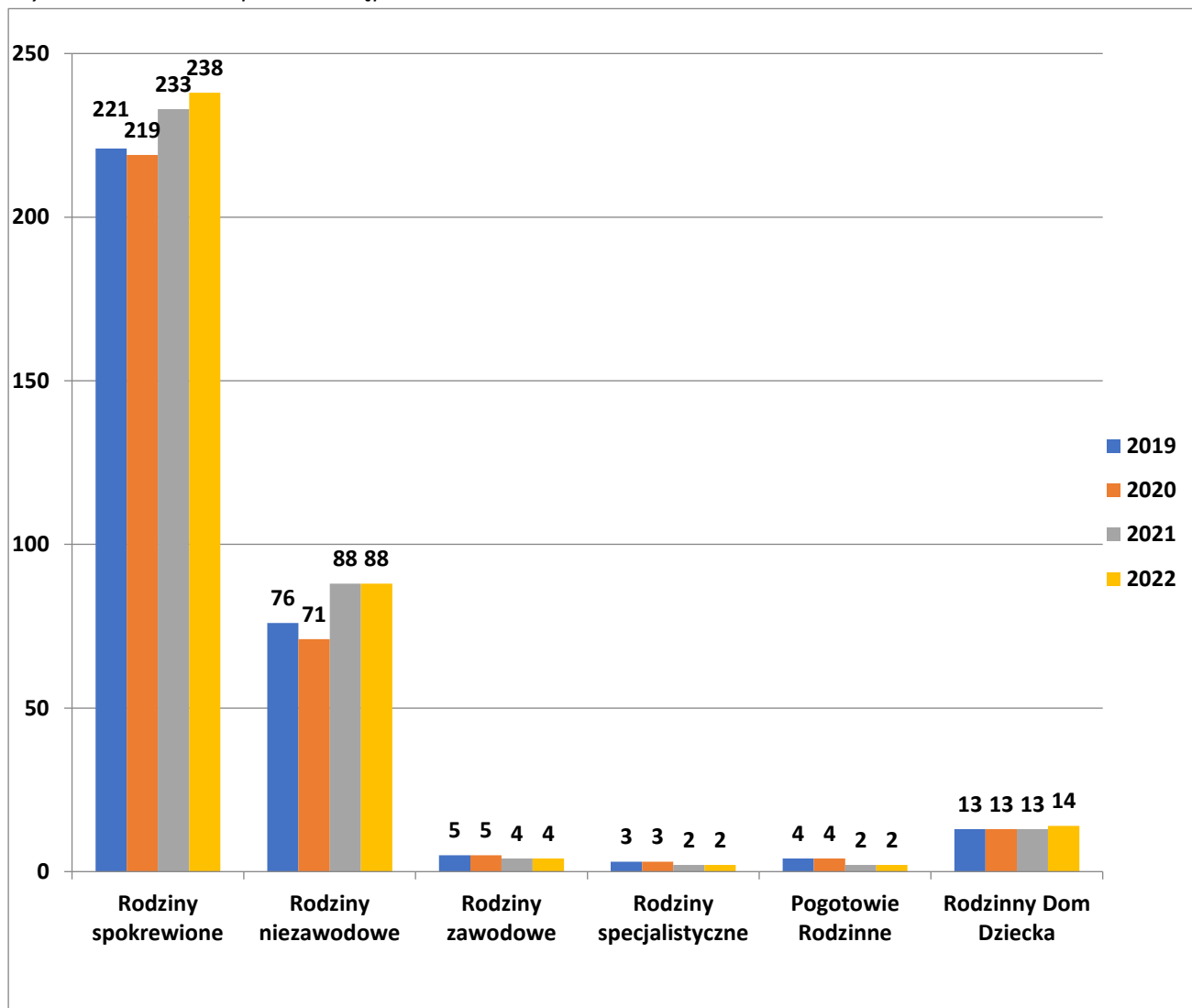
– rodzinny dom dziecka.

Wykres 9: Rodzinna piecza zastępcza w 2022 r.

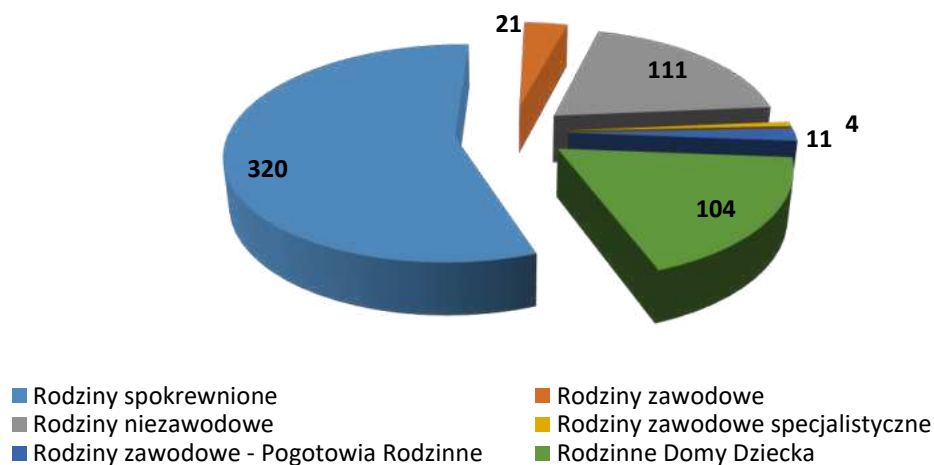

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wykres 10: Rodzinna piecza zastępcza w latach 2019-2022

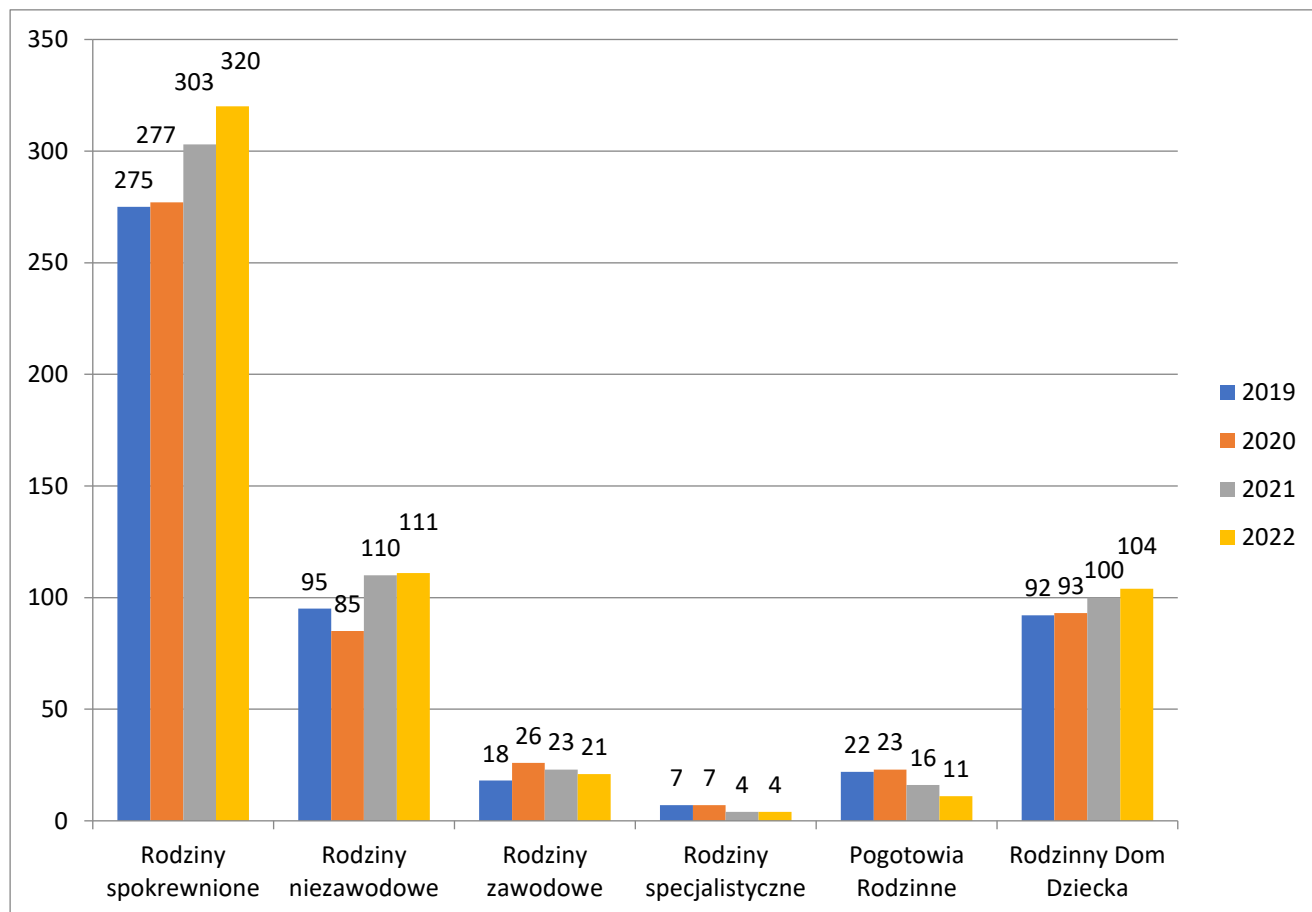

Wykres 11: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wykres 12: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2019-2022 r.

Liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczanych uzależniona jest od postanowienia sądu, które reguluje formę i termin umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, szczególnie w sytuacjach umieszczania w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych. Natomiast umieszczenie dzieci w rodzinach zawodowych i rodzinnych domach dziecka uzależnione jest od liczby wolnych miejsc i liczby rodzin zawodowych, których nieustannie brakuje.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Wykres 13: Liczba nowych rodzin zastępczych w latach 2019-2022

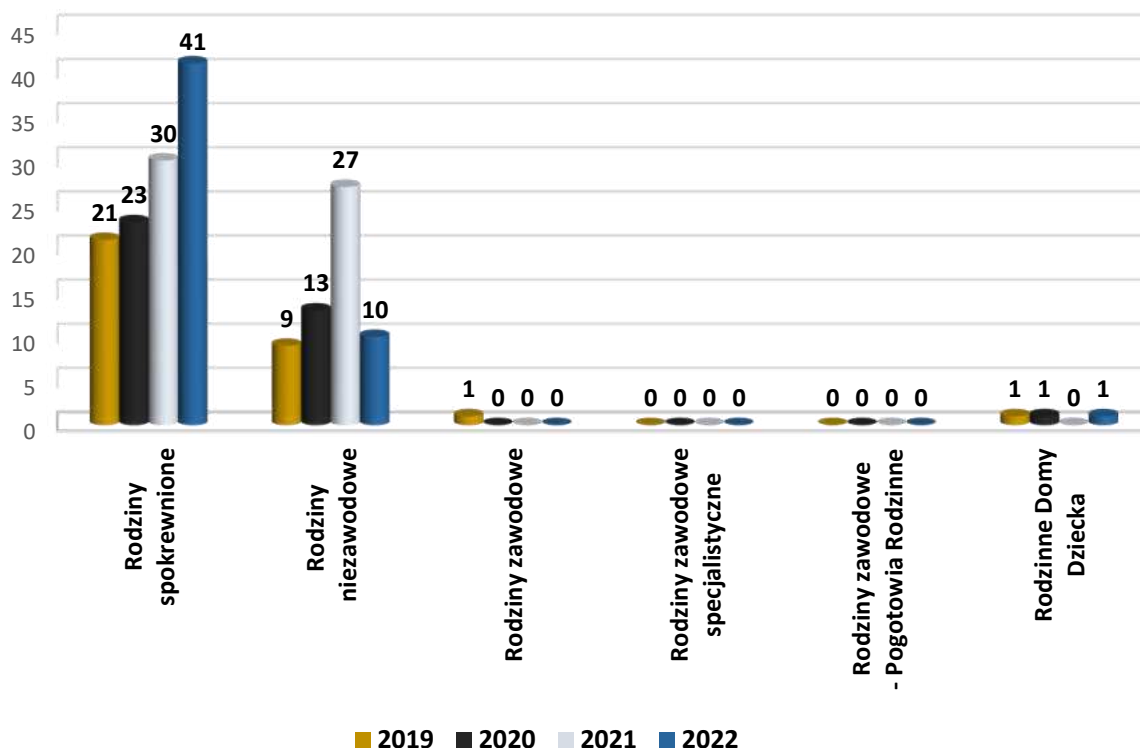

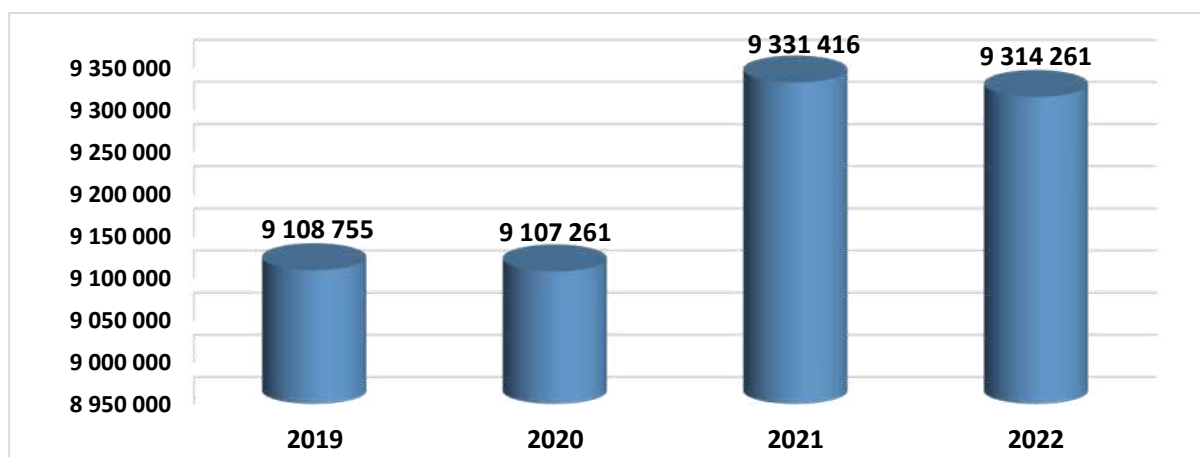
Tabela 30: Świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w 2022.

L.p.	Forma świadczenia/pomocy	Liczba rodzin	Kwota świadczenia
1.	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	348	5 604 027
2.	Świadczenia jednorazowe w związku z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	124	248 200
3.	Świadczenia z tytułu zdarzenia losowego	25	27 820
4.	Świadczenia na pokrycie kosztów zdarzeń mających wpływ na jakość świadczonej opieki	22	22 000
5.	Świadczenia na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	4	4 000
6.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego	18	403 139
7.	Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania	236	271 150

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

8.	Dodatek wychowawczy „500+”	244	939 753
9.	Osoba do pomocy przy sprawowaniu opieki i przy pracach gospodarskich	15	566 715
10.	Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka	22	1 227 457
Razem:			9 314 261

Wykres 14: Wydatki na pieczę zastępczą w latach 2019-2022

W roku 2022 w zakresie organizacji rodzinnej pieczy zastępczej zrealizowano następujące działania:

1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Informacje promujące rodzicielstwo zastępcze rozpropagowywane były za pośrednictwem strony internetowej MOPR i Facebooka, mediów (radia, prasy, telewizji), organizacji spotkań informujących, tzw. drzwi otwartych, udziału w festynach i imprezach organizowanych na terenie miasta. W 2022 roku zostało ustanowionych 10 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono łącznie 15 dzieci. Podpisano umowę z jednym rodzinnym domem dziecka dla 8 dzieci.

2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, przeprowadzanie badań psychologiczno-pedagogicznych oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów.

W 2022 r. sporządzono 45 opinii psychologicznych i 48 opinii pedagogiczno-socjalnych u kandydatów na rodziny zastępcze i rodzinne domu dziecka.

3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczy lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz zapewnienie badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka.

W 2022 roku zorganizowano 2 cykle szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (60 godzin szkolenia dla 23 uczestników). Szkolenia były przeprowadzone przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu oraz Diecezjalny Ośrodek Adopcyjny w Toruniu. Wydanych zostało 31 zaświadczeń kwalifikacyjnych. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 51 badań psychologicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (przebadano 69 kandydatów) oraz 21 badań psychologicznych rodzin już istniejących (przebadano 32 osoby sprawujące pieczę zastępczą).

4. Zapewnienie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W roku sprawozdawczym nie były organizowane szkolenia do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, z uwagi na brak kandydatów.

5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka korzystali ze szkoleń, organizowanych zwykle przez Stowarzyszenie „Qźnia umiejętności”. Miały one różnorodny charakter dostosowany to przedstawianego tematu; niektóre odbywały się w formie wykładów, inne warsztatów, pracy w małych grupach, a czasem pracy indywidualnej. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. psychologiczne aspekty związane z funkcjonowaniem dziecka przebywającego w pieczy, zagadnienia prawne, zadania, obowiązki i funkcje rodziny zastępczej. Rodziny uzyskały szczegółowe informacje dotyczące możliwości korzystania z pomocy, poradnictwa, wsparcia.

6. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej i specjaliści pracy z rodziną, wykonujący zadania koordynatora pracowali w 2022 roku łącznie z 334 rodzinami zastępczymi i 14 rodzinnymi domami dziecka. Rodziny zastępcze miały możliwość korzystania ze wsparcia specjalistycznego w ramach Programu „Rodzina w Centrum 3”, realizowanego przez Toruńskie Centrum Usług Społecznych. Rodzinom zastępczym udzielano również pomocy poprzez organizację kontaktów z rodziną biologiczną dziecka, poprzez zapewnienie miejsca, zorganizowanie i koordynowanie 743 kontaktów dzieci z rodzicami.

7. Zapewnienie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka korzystają ze wsparcia korepetytorów i wolontariuszy, organizowanych we własnym zakresie.

8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi.

Kontynuowano współpracę w obszarze pomocy i wsparcia dla rodziców biologicznych dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, w szczególności analizy ich bieżącego funkcjonowania oraz gotowości do przejścia opieki nad dzieckiem umieszczonym w pieczy zastępczej.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wraz z asystentami rodzinnymi lub pracownikami socjalnymi tworzyli Plan Pomocy Dziecku umieszczonemu w rodzinnej pieczy zastępczej. Zapraszano asystentów rodziny lub/i pracowników socjalnych do udziału w posiedzeniach Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, prowadzonych w sposób stacjonarny bądź zdalny. Prowadzono współpracę z podmiotami leczniczymi dla jak najlepszego rozpoznawania potrzeb i pomocy dziecku w rodzinie zastępczej.

Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPR m. in :

- uczestniczyli w 7 rozprawach sądowych dotyczących sytuacji dzieci,
- skierowali 236 pism do sądów rodzinnych w sprawie dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej,
- przeprowadzili 168 konsultacji ze specjalistami (pedagodzy i wychowawcy szkolni, psychologowie, lekarze, pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy sądowi),
- współpracowali z organizacjami pożytku publicznego w celu zabezpieczenia dodatkowego wsparcia dla rodzin zastępczych.

9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zapewnianie badań psychologicznych rodzinom zastępczym oraz szkolenie i wspieranie psychologiczno–pedagogiczne rodziców dzieci objętych pieczą.

Rodziny zastępcze, kandydaci oraz dzieci korzystały ze wsparcia między innymi podczas spotkań diagnostycznych, podczas spotkań Zespołu ds. Oceny Sytuacji Dziecka Umieszczonego w Pieczy Zastępczej, podczas spotkań konsultacyjnych po sporządzeniu opinii psychologicznej/diagnozy psychofizycznej dziecka, podczas spotkań organizowanych w ramach pracy z rodziną itp.

10. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą.

Poradnictwo prawne (w tym telefoniczne) skierowane było do osób pełniących funkcję rodzin zastępczych, a także do wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. Porady prawne obejmowały w szczególności dokonywanie analizy sytuacji strony w oparciu o dokumenty przedstawione przez stronę oraz dostępne w aktach organizatora, wskazywanie możliwych rozwiązań problemów prawnych, udzielanie informacji o prawach i obowiązkach, sporządzenie projektów pism procesowych. Powyższe porady udzielane były głównie w zakresie prawa rodzinnego, prawa cywilnego, w tym lokalowego, prawa pracy, postępowania cywilnego (z uwzględnieniem postępowania egzekucyjnego).

11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz przygotowanie planów pomocy dziecku.

W 2022 r. zwołano 25 posiedzeń ds. oceny sytuacji dziecka i sporządzono dla sądu rodzinnego 815 opinii o sytuacji dzieci w rodzinach zastępczych. Opracowane zostały 32 plany pomocy oraz modyfikacje planów pomocy dzieciom umieszczonym w rodzinnych formach pieczy zastępczej. Ponadto dokonano 101 ocen rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej funkcji i jakości wykonywanej pracy. Ocenę funkcjonowania dzieci w rodzinach zastępczych opierano m.in. na informacjach zbieranych podczas wizyt w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych. W 2022 r. przeprowadzono 1094 takie wizyty (u rodziców biologicznych lub innych członków rodziny, u kuratorów sądowych, w szkołach, w przychodniach i szpitalach) w celu rozeznania sytuacji dzieci lub podjęcia interwencji w ich sprawach.

12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

MOPR w Toruniu wygrał konkurs organizowany przez Fundację EY i otrzymał dotację na realizację kampanii. Od maja 2022 do listopada 2022r. realizowana była kampania społeczna pod hasłem: "Jestem Mamą Zastępczą, jestem Tatą Zastępczym, ty też możesz mieć taką supermoc!". Kampania była finansowana ze środków Fundacji EY, była objęta honorowym patronatem Prezydenta Miasta Torunia Pana Michała Zaleskiego.

W ramach kampanii pracownicy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej podjęli wiele działań zmierzających do promocji rodzicielstwa zastępczego, aby mieszkańcy Torunia zapoznali się tematyką rodzicielstwa zastępczego, kryteriami, jakie należy spełnić, aby zostać rodzicem zastępczym. Mimo podejmowania szeregu działań, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej nieustannie brakuje, a dzieci, którym należy zapewnić miejsce w pieczy zastępczej ciągle przybywa. Z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej pracują asystenci rodziny, na rzecz reintegracji rodziny oraz możliwości powrotu dzieci pod ich opiekę. Ponadto specjaliści pracujący z rodzinami zastępczymi podczas organizacji spotkań dzieci z ich rodzicami biologicznymi także udzielają licznych wskazówek i porad, dotyczących funkcjonowania małoletnich oraz ich relacji z rodzicami.

13. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa mającego na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego oraz zapewnienie dzieciom dostępu do pomocy reedukacyjnej i rehabilitacyjnej, a także zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji

Rodziny zastępcze zawodowe i niezawodowe oraz prowadzące rodzinne domy dziecka korzystały z ofert szkoleń i warsztatów. Pogłębiały swoją wiedzę m. in w zakresie: organizacji opieki zastępczej nad dzieckiem i możliwości uzyskania wsparcia w wychowaniu dzieci, potrzeb

edukacyjnych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, opanowania trudnych zachowań dzieci przez rodziców zastępczych – umiejętności rodzicielskich, uzależnień – profilaktyka, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, zaburzeń więzi, komunikacji z dzieckiem w pieczy zastępczej.

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej korzystał ze szkoleń, oferowanych zarówno w formie zdalnej, jak i bezpośrednio. Wziął udział w 4 szkoleniach i warsztatach.

14. Przedstawianie staroście i radzie corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przedstawiane corocznie podczas przygotowywania sprawozdania z działalności ośrodka, które także uwzględnia potrzeby.

15. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2022 r. dokonano 32 zgłoszenia dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych do ośrodków adopcyjnych. W rezultacie podejmowanych działań przysposobionych zostało 26 dzieci.

16. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnej pieczy zastępczej.

Pracownicy MOPR współuczestniczyli w tworzeniu i realizacji 22 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia osób przygotowywanych do opuszczenia rodzin zastępczych, odbyli 95 wizyt w miejscu zamieszkania pełnoletnich wychowanków, przeprowadzając z nimi rozmowy na temat usamodzielnienia.

17. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analiz, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Opinia psychologiczna sporządzana jest przez jednego psychologa (jeśli wymaga tego sytuacja, to przez dwóch psychologów) na podstawie analizy i syntezy danych pozyskanych podczas badania psychologicznego, składającego się z wywiadu (ustrukturyzowana rozmowa psychologiczna) i części kwestionariuszowej (przeprowadzanej przy użyciu narzędzi mierzących cechy i predyspozycje osobowościowe oraz kompetencje rodzicielskie/postawy wychowawcze). Psycholog dobiera narzędzia badawcze zgodnie z potrzebą, wynikającą z konieczności poszerzenia analizowanych informacji o dane niezbędne do rzetelnej oceny mierzonych cech (predyspozycji osobowościowych i wychowawczych), a także wszechstronnie rozpatrując oddziałujące na opiniowanych indywidualne czynniki/okoliczności. Badanie psychologiczne przeprowadzane jest w trakcie minimum jednego spotkania, jednakże w przypadku konieczności pogłębienia diagnozy lub trudności w uzyskaniu niezbędnych do sporządzenia opinii danych, liczba spotkań zwiększa się wprost proporcjonalnie do okoliczności.

Opinia psychologiczna zawiera: podstawowe dane i informacje o osobie badanej, informacje uzyskane podczas wywiadu przeprowadzonego z osobą badaną, charakterystykę opiniowanego/opiniowanej (w zakresie cech osobowościowych i kompetencji wychowawczych) oraz wnioski zawierające podsumowującą ocenę predyspozycji i motywacji do pełnienia zadań rodziny zastępczej/rodzinnego domu dziecka. W zależności od indywidualnej sytuacji osób

badanych we wnioskach psycholog niekiedy załącza również szczegółowe zalecenia dotyczące dalszych działań, współpracy rodziny ze specjalistami itp., mając na uwadze szeroko rozumiane dobro rodziny zastępczej. W zależności od okoliczności oraz potrzeb osób badanych organizowane jest spotkanie umożliwiające omówienie sporządzonej opinii psychologicznej, w którym udział biorą: badani, psycholog, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej/specjalista pracy z rodziną, wykonujący zadania koordynatora oraz kierownik Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 51 badań psychologicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (przebadano 69 kandydatów) oraz 21 badań psychologicznych rodzin już istniejących (przebadano 32 osoby sprawujące pieczę zastępczą).

Po przyjęciu dziecka do rodziny zastępczej przeprowadzana jest diagnoza psychofizyczna.

Diagnoza psychofizyczna dziecka sporządzana jest przez dwóch psychologów na podstawie analizy i syntezy danych pozyskanych podczas badania psychologicznego, składającego się zazwyczaj z wywiadu (ustrukturyzowana rozmowa psychologiczna) z dzieckiem i jego opiekunem oraz części kwestionariuszowej (przeprowadzanej przy użyciu narzędzi mierzących istotne cechy i predyspozycje). Psychologowie dobierają techniki badawcze do etapu rozwojowego dziecka, mając na uwadze potrzebę wynikającą z konieczności poszerzenia analizowanych informacji o dane niezbędne do rzetelnej oceny mierzonych cech, a także wszechstronnie rozpatrując oddziałujące indywidualne czynniki/okoliczności. Badanie psychologiczne przeprowadzane jest w trakcie minimum jednego spotkania, jednakże w przypadku konieczności pogłębienia diagnozy lub trudności w uzyskaniu niezbędnych do sporządzenia opinii danych, liczba spotkań zwiększa się wprost proporcjonalnie do okoliczności. W zależności od indywidualnej sytuacji oraz potrzeb dziecka i rodziny zastępczej sprawującej opiekę, organizowane jest spotkanie umożliwiające omówienie sporządzonej diagnozy psychofizycznej, w którym udział biorą: dziecko i/lub opiekunowie faktyczni dziecka, psychologowie, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej/specjalista pracy z rodziną, wykonujący zadania koordynatora oraz kierownik Działu Pomocy Rodzinie i Dziecku.

Diagnoza psychofizyczna dziecka uwzględnia:

- a) dane ewidencyjne,
- b) podstawowe dane osobowe diagnozowanego dziecka oraz opiekuna obecnego podczas badania psychologicznego,
- c) szczegółowe zestawienie źródeł, na podstawie których została sporządzona diagnoza psychofizyczna dziecka,
- d) określenie zasobów wewnętrznych i zewnętrznych dziecka,
- e) charakterystykę potrzeb i zasobów dziecka w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym, zdrowotnym i edukacyjnym,
- f) opis sytuacji rodzinnej dziecka,

- g) zarys przyczyn kryzysu w rodzinie biologicznej i jego wpływ na rozwój dziecka,
- h) charakterystykę relacji dziecka z najbliższym otoczeniem oraz z osobami dla niego ważnymi,
- i) wskazania dla rodziców zastępczych po dokonaniu diagnozy,
- j) wskazania do pracy wychowawczej i opiekuńczej,
- k) wskazania dotyczące pracy terapeutycznej,
- l) wskazania dotyczące pracy z rodziną biologiczną dziecka,
- m) wskazania dotyczące przygotowania dziecka do umieszczenia w innej rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka,
- n) wskazania dotyczące przygotowania dziecka do przysposobienia,
- o) wskazania dotyczące przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

W okresie sprawozdawczym sporządzono 62 diagnozy psychofizyczne dzieci objętych pieczą zastępczą.

18. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka korzystają ze wsparcia organizowanego we własnym zakresie (np. w osobie dziadków czy organizacji wyjazdów dla dzieci i młodzieży, typu obozy czy kolonie). Funkcje rodzin zastępczych pomocowych zwykle pełnią inne zaprzyjaźnione rodziny zastępcze. W 2022r zawarto dwie umowy o pełnienie funkcji rodziny pomocowej.

19. Wprowadzanie danych do rejestru.

Dane do rejestru są wprowadzane na bieżąco, natomiast raz w roku są przedkładane Zastępcy Prezydentowi Miasta Torunia, który z kolei akceptuje rejestr i przekazuje do właściwego sądu rejonowego.

Ustalenie opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 193 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości świadczeń i dodatków wypłacanych rodzinie zastępczej lub średnich miesięcznych wydatków przeznaczanych na utrzymanie dziecka w placówce. Sposób naliczania opłaty został określony w Uchwale Nr 365/12 Rady Miasta Torunia z dnia 19 lipca 2012 r w sprawie określania szczegółowych warunków umarzania w całości lub w części, łącznie z odsetkami, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia płatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W roku 2022 wydano 23 decyzje administracyjne dotyczące ustalenia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w sytuacji gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynie rok, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie ma obowiązek dochodzenia na rzecz dziecka świadczeń alimentacyjnych. W roku 2022 do sądów rodzinnych wystosowano 73 pozwy w sprawie zasądzenia świadczeń alimentacyjnych.

Wydatki z tytułu umieszczenia dzieci z Gminy Miasta Toruń w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na powiaty obowiązek ponoszenia wydatków z tytułu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

W 2022 r. w rodzinach zastępczych w innym powiecie przebywało 85 dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń, natomiast w funkcjonujących na terenie Gminy Miasta Toruń rodzinnych formach pieczy zastępczej przebywało 48 dzieci spoza powiatu. Z kolei w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Torunia przebywało 1 dziecko spoza powiatu, natomiast 2 dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń przebywało w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej w innym powiecie.

W 2022 roku zawarto 24 nowe porozumienia. Wydatki na utrzymanie dzieci z terenu Gminy Miasta Toruń w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów w roku 2022 wyniosły 1 038 613,40 zł, natomiast dochody Gminy Miasta Toruń z tego tytułu wyniosły w 2022 roku 617 391,72 zł.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze zobowiązane są zapewnić dzieciom całodobową opiekę i wychowanie.

Priorytetowym działaniem organizatora pieczy zastępczej jest umieszczanie dzieci, szczególnie tych poniżej 10 roku życia, w rodzinnej pieczy zastępczej, jednakże w sytuacji, gdy brak jest miejsc w rodzinnej pieczy zastępczej, konieczne jest umieszczanie małoletnich w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Instytucjonalną pieczę zastępczą w Toruniu tworzą placówki opiekuńczo-wychowawcze. Wszystkie spełniają standard liczby dzieci – nie więcej niż 14 osób w każdej z nich.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Na dzień 31 grudnia 2022 r. na terenie GMT funkcjonowały następujące placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 w Toruniu,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 w Toruniu,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 w Toruniu,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 4 w Toruniu
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5 w Toruniu,
- Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Rzepakowej 1/3,
- Dom Rodzinny w Toruniu przy ul. Żytniej 28,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Insieme - Razem” (placówka niepubliczna).

W funkcjonowaniu placówek opiekuńczo-wychowawczych w Toruniu obecnie dużym wyzwaniem jest taka organizacja pracy, która uwzględniałaby zarówno potrzeby dzieci niepełnosprawnych intelektualnie, z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania i emocji, uzależnionych od substancji psychoaktywnych, a także działania na rzecz dzieci z postępującą demoralizacją. Konieczna jest szeroka współpraca ze specjalistami spoza placówek opiekuńczo-wychowawczych tj. z terapeutami uzależnień, psychologami, psychiatrami oraz oligofrenopedagogami.

Ponadto duży nacisk jest kładziony na współpracę z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i podejmowanie działań na rzecz reintegracji rodziny lub uregulowania sytuacji prawnej dzieci, których rodzice nie podejmują aktywnych starań o zmianę swojej sytuacji i powrót dzieci do domu rodzinnego.

Tabela 31: Instytucjonalna piecza zastępcza w latach 2018-2022

Lp.	Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym pełniących funkcję:	9	9	8	8	8
1.1.	socjalizacyjną	5	5	5	5	5
1.2.	interwencyjną	1	1	1	1	1
1.3.	specjalistyczno- terapeutyczną	0	0	0	0	0
1.4.	rodzinną	3	3	2	2	2

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

2.	Miejsca w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (przeciętnie), z tego pełniących funkcję:	106	106	98	98	98
2.1.	socjalizacyjną	68	68	68	68	68
2.2.	interwencyjną	14	14	14	14	14
2.3.	specjalistyczno-terapeutyczną	0	0	0	0	0
2.4.	rodzinną	24	24	16	16	16
3.	Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, z tego pełniących funkcję:	97	96	97	106	97
3.1.	socjalizacyjną	68	67	71	76	71
3.2.	interwencyjną	14	15	14	17	14
3.3.	specjalistyczno- terapeutyczną	0	0	0	0	0
3.4.	rodzinną	15	14	12	13	12

W 2022 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Toruniu umieszczonych zostało 18 wychowanków. Spośród nich: 13 pochodziło z rodzin naturalnych, 3 z rodzinnej pieczy zastępczej, a 2 z instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie GMT opuściło 12 wychowanków w wieku powyżej 18 roku życia, natomiast w wieku do 18 roku życia placówkę opuściło 16 dzieci.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w ośmiu placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie GMT przebywało 97 wychowanków, w tym:

- 4 dzieci poniżej 3 roku życia,
- 6 dzieci w wieku od 4 do 6 lat,
- 34 wychowanków w wieku od 7 do 13 lat,
- 43 wychowanków w wieku od 14 do 17 lat.

Grupa pełnoletnich wychowanków w wieku od 18 do 24 lat liczyła 10 osób.

W 2022 roku 3 dzieci pochodzących z terenu GMT przebywało na terenie innego powiatu.

W związku z powyższym GMT poniosła wydatki z tym związane w wysokości 163 555,83 zł.

W roku sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie GMT przebywało jedno dziecko pochodzące z powiatu aleksandrowskiego. Dochody GMT z tego tytułu wyniosły 45 133,61 zł.

3. POMOC ŚWIADCZONA DLA USAMODZIELNIONYCH WYCHOWANKÓW RODZINNEJ I INSTYTUCJONALNEJ FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ PLACÓWEK RESOCJALIZACYJNYCH.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wynikających bezpośrednio z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w odniesieniu do osób opuszczających, po osiągnięciu pełnoletniości, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą, zwanymi „osobami usamodzielnianymi”, oraz osób pełnoletnich, opuszczających zakład poprawczy i młodzieżowy ośrodek wychowawczy należy:

a) rozpatrywanie wniosków i przyznawanie pomocy pieniężnej:

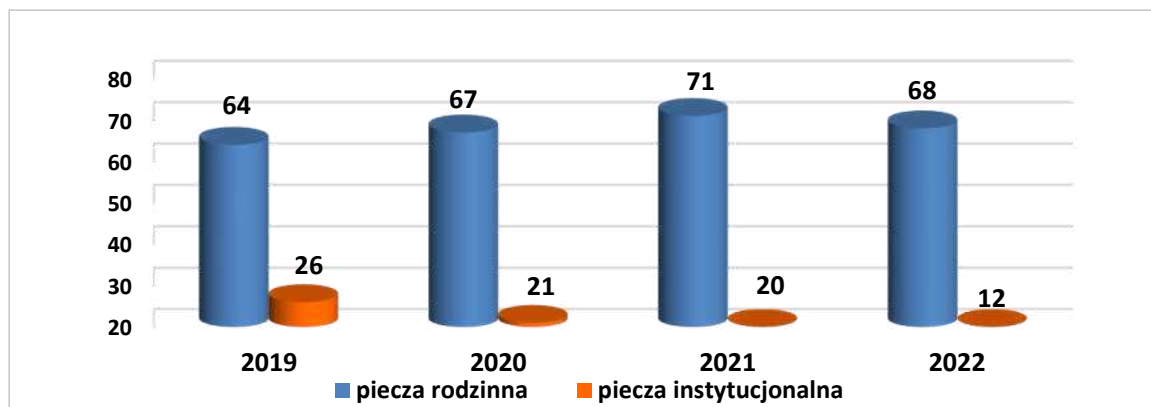
- na kontynuowanie nauki,
- na usamodzielnienie,
- na zagospodarowanie,

b) przyznawanie pomocy niepieniężnej w formie:

- pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym (na wniosek, przyznawane decyzją),
- pomocy w uzyskaniu zatrudnienia,
- pomocy prawnej i psychologicznej.

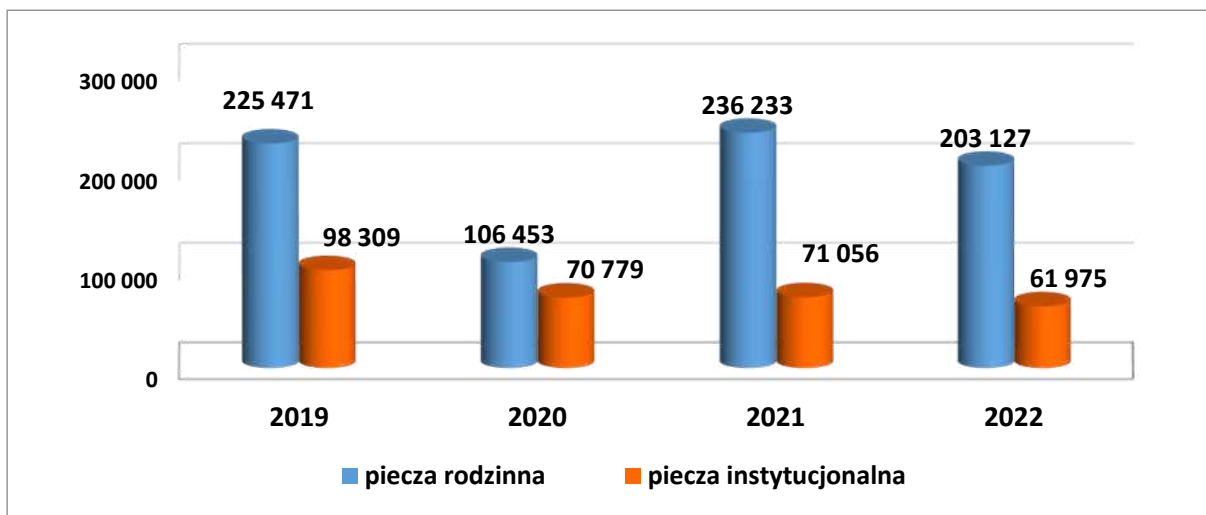
W celu podniesienia kompetencji zawodowych i usługowych podejmowane były działania związane z uczestnictwem w szeregu konferencji, warsztatów i szkoleń o tematyce ściśle związanej z procesem usamodzielnienia, form pomocy i warunków jej przyznania, zadań opiekuna usamodzielnienia, zakresem współdziałania osoby usamodzielniającej się z opiekunem usamodzielnienia i pracownikiem socjalnym Ośrodka.

Wykres 15: Usamodzielnienia z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2019-2022

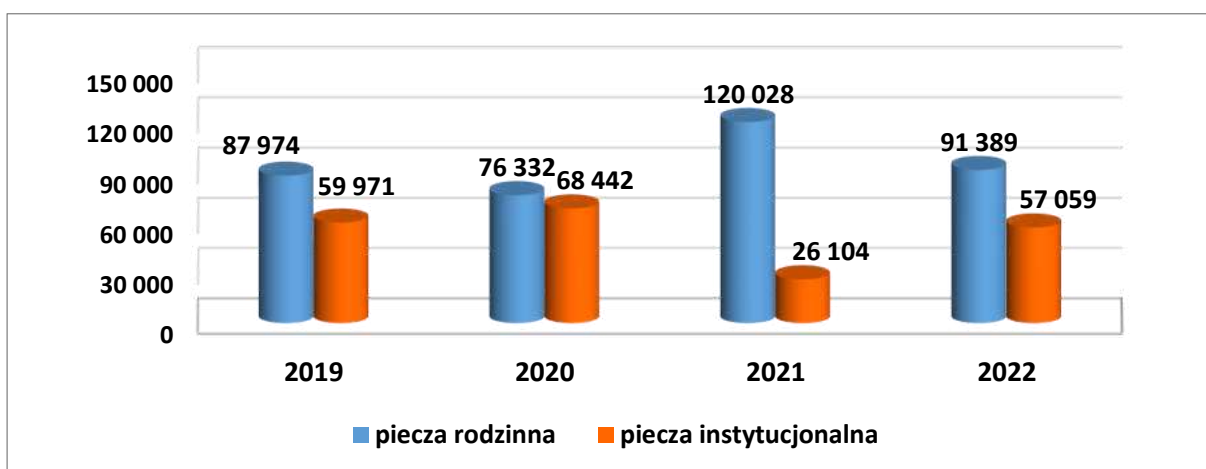

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

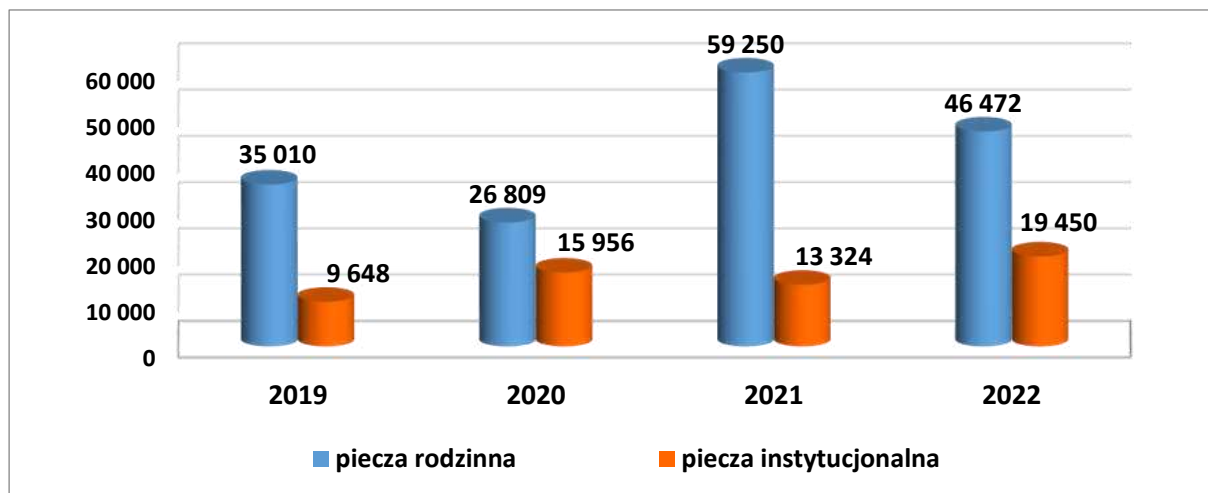
Wykres 16: Wysokość świadczeń na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022

Wykres 17: Wysokość świadczeń na usamodzielnienie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022

Wykres 18: Wysokość świadczeń na zagospodarowanie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022

4. PROJEKT PIECZY ZASTĘPCZEJ „JESTEM MAMĄ ZASTĘPCZĄ, JESTEM TATĄ ZASTĘPCZYM, TY TEŻ MOŻESZ MIEĆ TAKĄ SUPERMOC!”

MOPR w Toruniu wygrał konkurs organizowany przez Fundację EY i otrzymał dotację na realizację kampanii. Od maja 2022 r. do listopada 2022 r. realizowana była kampania społeczna pod hasłem: "Jestem Mamą Zastępczą, jestem Tatą Zastępczym, ty też możesz mieć taką supermoc!". Kampania była finansowana ze środków Fundacji EY, była objęta honorowym patronatem Prezydenta Miasta Torunia Pana Michała Zaleskiego.

W ramach kampanii pracownicy Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej podjęli wiele działań zmierzających do promocji rodzicielstwa zastępczego, aby mieszkańcy Torunia zapoznali się tematyką rodzicielstwa zastępczego, kryteriami, jakie należy spełnić, aby zostać rodzicem zastępczym.

Podczas projektu można było poznać ciekawe i wzruszające historie rodzin, zorganizowano konkurs plastyczny dla dzieci „Rodzina i jej supermoce”, następnie w Społecznej Agencji Pośrednictwa prowadzonej przez Fundację Studio M6 podziwiane były prace dzieci podczas wystawy. MOPR zorganizował drzwi otwarte, w czasie których odpowiadaliśmy na pytania kandydatów na rodziny zastępcze, pojawiliśmy się na plakatach, słupach ogłoszeniowych, Citylight w wiacie przystankowej, a także nasze ulotki dołączane były do pizzy przez jedną z toruńskich pizzerii. Ponadto przekazywano ulotki mieszkańcom Torunia, przeprowadzono 4 webinary, uczestniczono w festynach i piknikach, gdzie zorganizowany był happening: Przybij piątkę dla rodzicielstwa zastępczego. Braliśmy udział w warsztatach rodzinnych w CSW i na Barbarce. Pojawiliśmy się w mediach: prasie, radio i telewizji oraz w mediach społecznościowych - stworzyliśmy fanpage - Supermocni rodzice zastępczy z Torunia, gdzie pojawiały się bieżące informacje na temat kampanii. Działaniem, z którego jesteśmy

szczególnie dumni jest piosenka „Serce na dłoni” wykonana przez zespół YanishPiterKris, autorstwo-słowa-muzyka – Krzysztof Janiszewski.

Podczas kampanii wspierało nas wiele instytucji, fundacji, toruńskich szkół i parafii, firm prywatnych, w tym salonów kosmetycznych, fryzjerskich, sklepów i osób prywatnych. Współpracowaliśmy także z Fundacją „Dajmy Dzieciom Uśmiech”

W czerwcu 2022r. na terenie tut. Ośrodka odbyło się szkolenie dla koordynatorów MOPR w Toruniu i PCPR w Inowrocławiu w związku z wygranym konkursie Fundacji EY – „Zrozumieć dziecko – edycja lokalna”.

5. POTRZEBY W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Obszar: Rodzicielstwo zastępcze

Problem:

Każdego roku coraz mniej chętnych zgłasza się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przy jednoczesnej rezygnacji funkcjonujących już rodzin zastępczych. Osoby, które do tej pory pełniły tę rolę rezygnują z dalszej pracy.

Potrzeba:

Biorąc pod uwagę fakt niewystarczającej liczby zgłaszających się kandydatów na rodzinne formy pieczy zastępczej konieczne jest:

- prowadzenie kampanii społecznych oraz przekazywanie informacji poprzez media,
- zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc dla dzieci w rodzinach zastępczych/rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- stworzenie warunków do skutecznego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej z ukierunkowaniem na formę zawodową,
- rozbudowywanie systemu motywacyjnego dla osób rozważających podjęcie działań na rzecz pomocy dziecku,
- upowszechnienie wiedzy wśród mieszkańców na temat rodzicielstwa zastępczego i pieczy zastępczej,
- zwiększenie dostępności lokalnych systemów wsparcia socjalnego, pedagogicznego, psychologicznego i prawnego,
- utrzymanie świadczeń fakultatywnych dla rodzin zastępczych.

Obszar: Usamodzielnienie się wychowanków pieczy zastępczej i ich pobyt w mieszkaniu chronionym

Problem:

Od kilkunastu miesięcy zauważalny jest wzrost opłat za ogrzewanie w okresie jesienno -

zimowym, które doprowadziło do dużego obciążenia finansowego usamodzielnianych się wychowanków i wzrostu zadłużenia. Duża kubatura pomieszczeń, generuje olbrzymie koszty związane przede wszystkim z ich ogrzewaniem (ogrzewanie gazowe). W mieszkaniu chronionym przebywają głównie osoby, których jedynym źródłem dochodu jest otrzymywana pomoc na kontynuowanie nauki (kwota 595 zł na miesiąc) lub dodatkowa praca, głównie umowa zlecenie na czas określony, które nie są w pełni wystarczające na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych m.in. kupno artykułów spożywczych, środków czystości, środków do higieny osobistej, ubrań, artykułów szkolnych lub innych pomocy do nauki.

Potrzeba:

- wsparcie usamodzielniających się osób opuszczających pieczę zastępczą w podejmowaniu samodzielnych działań związanych z możliwością uzyskania miejsca zatrudnienia i zamieszkania, poprzez m.in. zmianę Uchwały Rady Miasta Torunia umożliwiające bezpłatny trzyletni pobyt w mieszkaniu chronionym dla osób opuszczających pieczę zastępczą,
- zmiana dotychczasowego miejsca ulokowania mieszkania chronionego na mniejszy, co sprawi obniżenie kosztów pobytu, a przez to możliwość uzyskiwania regularnych opłat za pobyt,
- słuszną wydaje się być idea wsparcia pobyt w mieszkaniu chronionym osób aktywnych zawodowo – dzięki pracy i tymczasowemu wsparciu mieszkaniowemu, młodzi ludzie mają szansę przygotować się do pełnej samodzielności, czyli np. odłożyć środki finansowe potrzebne na wynajem pokoju / mieszkania w przyszłości,
- wprowadzenie funkcji opiekuna mieszkania - osoby, która sprawuje tę funkcję w ramach umowy cywilnoprawnej (nie jest pracownikiem jednostki zarządzającej mieszkaniem). Funkcja opiekuna jest w takim przypadku dużo bardziej związana z prowadzeniem procesu usamodzielnienia mieszkańców i ich funkcjonowaniem, czuwając jednocześnie nad stanem mieszkania. Tak realizowana praca z młodzieżą często przyjmuje faktycznie bardziej opiekuńczą (choć i nadzorującą) funkcję, aniżeli tylko koordynującą. W tym przypadku kontakt z mieszkańcami odbywał by się dużo częściej i w różnych porach dnia – wieczornych a przede wszystkim weekendowych, kiedy faktycznie większość z nich przebywa w miejscu zamieszkania.

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. DOFINANSOWANIE KOSZTÓW TWORZENIA I DZIAŁANIA WARSZTATÓW TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Warsztat terapii zajęciowej oznacza wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówkę stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Mieszkańcy Torunia, posiadający orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wydane przez Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz wynikające z tego dokumentu wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej, mogą uczęszczać do 3 funkcjonujących w mieście warsztatów terapii zajęciowej. Są nimi:

a) Warsztat Terapii Zajęciowej „ARKADIA” prowadzony przez Fundację Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ARKADIA” znajduje się w Toruniu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 80c. Do Warsztatu uczęszczało 55 osób niepełnosprawnych, głównie z niepełnosprawnością intelektualną,

b) Warsztat Terapii Zajęciowej „Bratanki” prowadzony przez Fundację im. Brata Alberta w Radwanowicach mieści się w Toruniu przy ul. Rydygiera 23. Warsztat obejmował terapię 46 osób niepełnosprawnych z opóźnieniem rozwoju umysłowego oraz zaburzeniami psychicznymi,

c) Warsztat Terapii Zajęciowej PZN prowadzony przez Polski Związek Niewidomych - Zarząd Główny w Warszawie ma swoją siedzibę w Toruniu przy ul. Mickiewicza 61. Uczestnikami Warsztatu były 24 osoby niepełnosprawne głównie z dysfunkcją narządu wzroku, u których występują inne dysfunkcje, w tym m.in. niepełnosprawność intelektualna.

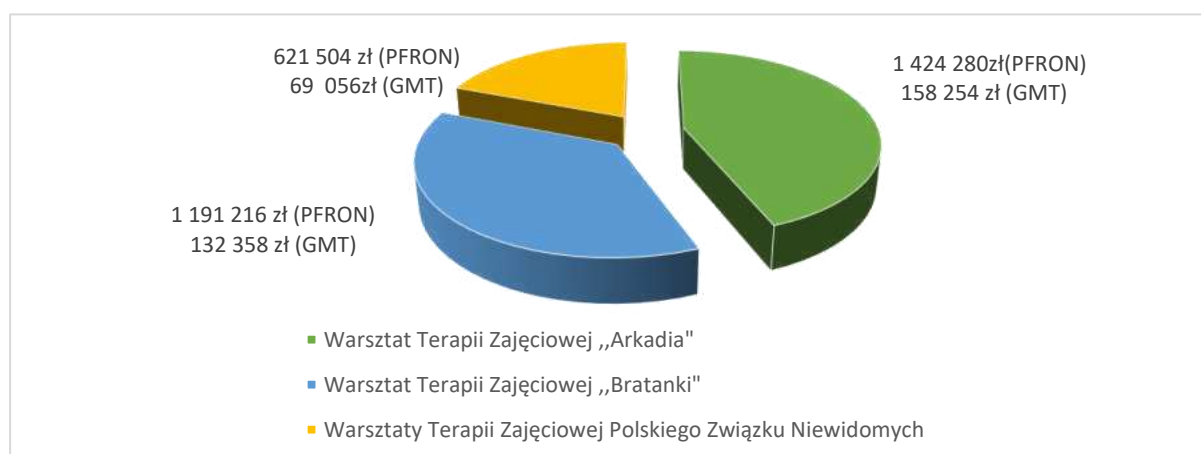
W roku 2022, zgodnie z nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, wysokość kwoty dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej wynosiła 25 896 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Działalność warsztatów terapii zajęciowej w 90% kosztów finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (3 237 000 zł), natomiast pozostałe 10% pochodzi ze środków Gminy Miasta Toruń (359 668 zł).

Szczegółowy podział środków finansowych na działalność toruńskich wtz przedstawia poniższy wykres.

Wykres 19: Podział środków finansowych PFRON i GMT na działalność 3 warsztatów terapii zajęciowej

2. DOFINANSOWANIE UCZESTNICTWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH OPIEKUNÓW W TURNUSACH REHABILITACYJNYCH

Turnus oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

Wysokość dofinansowania do turnusu rehabilitacyjnego uzależniona jest od przeciętnego wynagrodzenia oraz stopnia niepełnosprawności osoby niepełnosprawnej. Im wyższy stopień niepełnosprawności, tym wyższe dofinansowanie. Dzieci do 16 r.ż. oraz młodzież ucząca się i niepracująca do 24 r. ż. otrzymują dofinansowanie w najwyższej wysokości. Osobie niepełnosprawnej o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub osobie niepełnosprawnej do 16 r.ż. może zostać przyznane dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym opiekuna tej osoby.

W roku 2022 o dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ubiegało się 521 osób niepełnosprawnych, a wraz z nimi 194 opiekunów tych osób. Pozytywnie rozpatrzono 338 wniosków osób niepełnosprawnych, z czego 27 osób zrezygnowało z przyznanego

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

dofinansowania. Ostatecznie w roku 2022 w turnusach rehabilitacyjnych uczestniczyło 311 osób niepełnosprawnych, w tym 44 dzieci, wraz ze 135 opiekunami.

Tabela 32: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba złożonych wniosków	553 (w tym 201 opiekunów)	550 (w tym 197 opiekunów)	539 (w tym 179 opiekunów)	490 (w tym 123 opiekunów)	715 (w tym 194 opiekunów)
Liczba zrealizowanych wniosków	174 (w tym 82 opiekunów)	404 (w tym 138 opiekunów)	200 (w tym 65 opiekunów)	437 (w tym 98 opiekunów)	446 (w tym 135 opiekunów)
Kwota wypłaconego dofinansowania (zł)	197 774,00	500 000,00	273 858	600 481	687 919

3. DOFINANSOWANIE LIKWIDACJI BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, W KOMUNIKOWANIU SIĘ I TECHNICZNYCH

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W roku 2022, spośród wszystkich 164 wniosków złożonych o dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych, zrealizowano 121 wniosków.

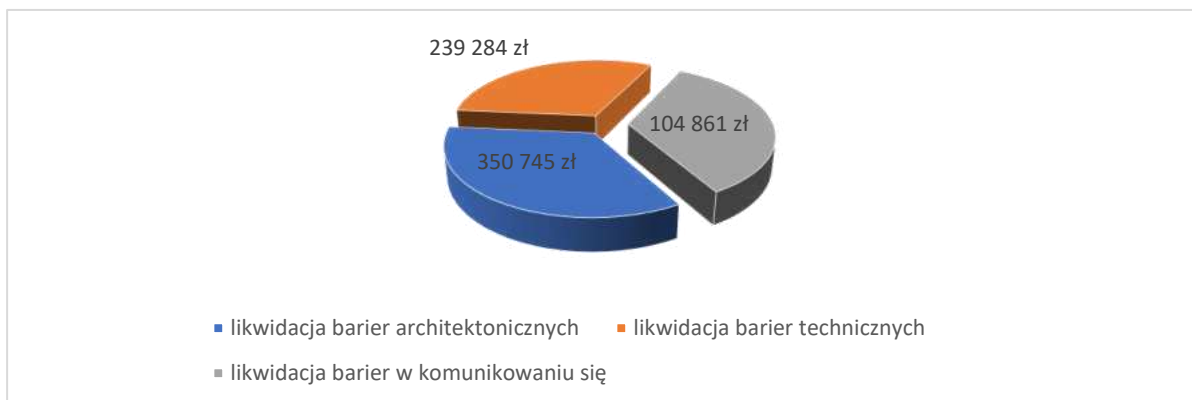
Tabela 33: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba przyjętych wniosków	111	117	221	196	164
Liczba zrealizowanych wniosków	61	59	169	167	121
Kwota wypłaconego dofinansowania (zł)	210 004	228 499	658 547	820 251	694 890

Pozytywnie rozpatrzono:

- 48 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, które głównie dotyczyły przystosowania łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo,
- 43 wnioski o dofinansowanie likwidacji barier technicznych, w tym głównie dotyczące zakupu podnośników transportowych i schodołazów gąsienicowych,
- 30 wniosków osób, które ubiegały się o likwidację barier w komunikowaniu się, m.in. do zakupu sprzętu komputerowego wraz ze specjalistycznym oprogramowaniem, tabletek z oprogramowaniem służącym do komunikacji alternatywnej, takich jak MÓWIK lub Grid oraz czytników i lup elektronicznych dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, słuchu i mowy.

Wykres 20: Wykorzystanie środków finansowych PFRON (694 890 zł) na likwidację trzech rodzajów barier funkcjonalnych

4. DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA – PRZEWODNIKA

W roku 2022 o dofinansowanie usług tłumacza języka migowego złożonych zostało 7 wniosków. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Jedna osoba zrezygnowała z przyznanego dofinansowania. W ramach powyższego zadania wypłacono dofinansowania na łączną kwotę 4 300 zł.

5. DOFINANSOWANIE ZAOPATRZENIA W SPRZĘT REHABILITACYJNY, PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE I ŚRODKI POMOCNICZE

W ramach tego zadania, w 2022 roku do MOPR wpłynęło 21 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób niepełnosprawnych, 874 wnioski o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnych na podstawie odrębnych przepisów oraz 1 wniosek o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

W ramach dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego, osoby niepełnosprawne wymagające rehabilitacji w warunkach domowych, najczęściej ubiegały się o dofinansowanie rowerów rehabilitacyjnych, bieżni i sprzętu gimnastycznego do ćwiczeń. Dofinansowanie otrzymało 13 osób niepełnosprawnych, wypłacono 13 dofinansowań na kwotę 14 072 zł.

Spośród wszystkich 874 złożonych w ramach przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych wniosków, jak co roku, najwięcej z nich dotyczyło zakupu aparatów słuchowych oraz wyrobów medycznych typu pieluchomajtki, wkłady anatomiczne, cewniki. Osoby niepełnosprawne ubiegały się również o dofinansowanie wózków inwalidzkich, różnego typu protez i balkoników. Zrealizowano łącznie 738 wniosków, w tym 79 wniosków dzieci, na łączną kwotę dofinansowań 1 467 117 zł.

Zrealizowano jeden wniosek o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej dotyczący zakupu specjalistycznego stołu do ćwiczeń na kwotę 3 296 zł.

Tabela 34: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba złożonych wniosków	875	977	913	863	895
Liczba zrealizowanych wniosków	713	669	871	839	751
Kwota przyznanego dofinansowania (zł)	839 320,00	893 361,40	1 153 865,00	1 166 203	1 484 485

6. DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI

W ramach powyższego zadania do tutejszego Ośrodka wpłynęło 9 wniosków organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, które zostały rozpatrzone pozytywnie. W wydarzeniach takich jak np.: wycieczka do Wrocławia, piknik integracyjny, Dzień Kultury Głuchych, spotkanie opłatkowe, Turniej Gry w Darta, czy wycieczki do wiosek tematycznych uczestniczyło łącznie 236 osób niepełnosprawnych. Wypłacono dofinansowania na łączną kwotę 100 568 zł.

7. REALIZACJA PILOTAŻOWEGO PROGRAMU PFRON „AKTYWNY SAMORZĄD”

Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Na realizację programu „Aktywny Samorząd” MOPR otrzymał w 2022 r. środki finansowe z PFRON w łącznej wysokości 832 602 zł, z czego kwota 580 619 zł przeznaczona została na dofinansowanie wniosków złożonych w ramach Modułu I programu, a 251 983 zł na realizację Modułu II.

W całym 2022 roku do MOPR wpłynęło 187 wniosków, z których pozytywnie zweryfikowano 167. Zawarto 89 umów w ramach likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz 75 umów dotyczących pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W roku 2022 realizowane były następujące moduły, obszary i zadania programu:

1. Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A - likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z dysfunkcją narządu ruchu – wpłynęło 11 wniosków, zawarto 8 umów na kwotę 52 417,00 zł,
- Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób z dysfunkcją narządu ruchu – złożonych zostało 6 wniosków, które zostały rozpatrzone pozytywnie, zawarto umowy na kwotę 13 465,00 zł,
- Zadanie 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu – nie wpłynął żaden wniosek,
- Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu – nie wpłynął żaden wniosek,

Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych – zrealizowano 23 z 27 złożonych wniosków na kwotę 189 466,00 zł,
- Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – dofinansowanie otrzymały 3 osoby niepełnosprawne w łącznej kwocie 6 000,00 zł,
- Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku – wpłynęło 10 wniosków, udzielono 8 dofinansowań na kwotę 53 504,00 zł,
- Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy – złożonych zostało 12 wniosków, z których pozytywnie rozpatrzono 11 na kwotę 43 419,00 zł,

- Zadanie 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego zakupionego w ramach programu – udzielono dofinansowania 1 osobie w kwocie 1500,00 zł,

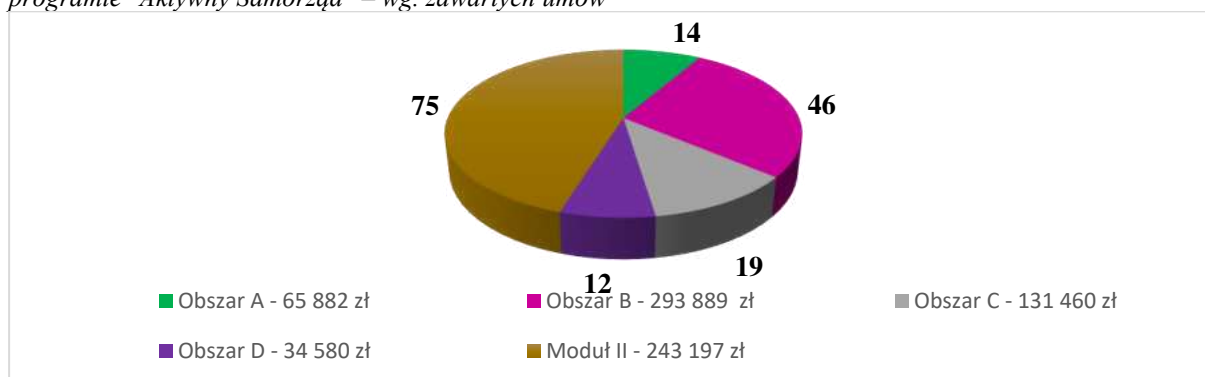
Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1: pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – wpłynęło 6 wniosków, z których pozytywnie rozpatrzono 4 i zawarto umowy na kwotę 42 500,00 zł;
- Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – wpłynęło 6 wniosków, na które udzielono dofinansowania w łącznej kwocie 12 300,00 zł,
- Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – zrealizowano 1 wniosek na kwotę 16 750,00 zł,
- Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny co najmniej na III poziomie jakości – udzielono 1 dofinansowania w kwocie 4 860,00 zł,
- Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – złożono 10 wniosków, z których 10 zostało rozpatrzonych pozytywnie i zawarto umowy na kwotę 55 050,00 zł,

Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – wpłynęło 12 wniosków, które zostały zrealizowane, udzielono dofinansowań na łączną kwotę 34 580,00 zł.

2. Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – złożonych zostało 81 wniosków, zawarto 75 umów na kwotę 243 197,00 zł.

Wykres 21: Liczba osób i podział środków finansowych na poszczególne obszary wsparcia w pilotażowym programie "Aktywny Samorząd" – wg. zawartych umów

Realizacja Programu odbywać się będzie do dnia 15.04.2023 r.

8. SYSTEM OBSŁUGI WSPARCIA SOW

W celu zwiększenia dostępności do zadań i programów finansowanych ze środków PFRON, a także ograniczenia barier z jakimi muszą zmagać się osoby niepełnosprawne składają

wnioski w tradycyjnej, papierowej formie, stworzono ogólnopolską platformę dedykowaną do obsługi wniosków dofinansowanych ze środków PFRON. System Obsługi Wsparcia (SOW) umożliwia osobom niepełnosprawnym złożenie wniosku o dofinansowanie ze środków PFRON w wersji elektronicznej, a także uzyskanie informacji o rozpatrzeniu wniosku oraz jego rozliczenie bez wychodzenia z domu.

Z roku na rok SOW cieszy się coraz większym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych.

9. REALIZACJA PROGRAMU PFRON „ZAJĘCIA KLUBOWE W WTZ”.

Beneficjentami programu „Zajęcia klubowe w WTZ” są byli uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej, którzy opuścili warsztat i weszli na rynek pracy oraz osoby niepełnosprawne oczekujące na rozpoczęcie rehabilitacji w warsztacie.

Na terenie miasta Torunia zajęcia klubowe odbywały się w dwóch placówkach: Warsztacie Terapii Zajęciowej, który prowadzi Fundacja Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „ARKADIA” oraz w Warsztatach Terapii Zajęciowej Polskiego Związku Niewidomych. W roku 2022 wsparciem w ramach Programu objęto 30 osób niepełnosprawnych.

W roku 2022 na realizację Zajęć Klubowych MOPR otrzymał 162 000 zł.

X. POZOSTAŁE ZADANIA OŚRODKA

1. ZLECANIE REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ PODMIOTOM NIEPUBLICZNYM

Zadania publiczne Gminy Miasta Toruń w sferze pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej mogą być zlecane do realizacji podmiotom niepublicznym tj. organizacjom pozarządowym i innym podmiotom określonym w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zlecenie zadania odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

Podstawą do zlecenia zadań publicznych jest:

- 1) art. 11 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 2) art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- 3) art. 190 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) Program współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi na dany rok;
- 5) zabezpieczenie w budżecie jednostki samorządu terytorialnego środków na realizację planowanych zadań. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

publicznego i o wolontariacie „ogłoszenie otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w roku następnym może nastąpić na podstawie projektu uchwały budżetowej przekazanego organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy o finansach publicznych”.

Otwarty konkurs ofert ogłasza, a także ostateczną decyzję w sprawie jego rozstrzygnięcia/unieważnienia podejmuje Prezydent Miasta Torunia.

Złożone przez organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego oferty na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, opiniuje specjalnie do tego powołana przez Prezydenta Miasta Torunia komisja konkursowa. W skład komisji wchodzi przedstawiciele działów/jednostek organizacyjnych gminy oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe wyłonione w naborze ogłoszonym przez Prezydenta Miasta Torunia. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach określa Rozdział XI Programu współpracy Gminy Miasta Toruń z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku.

W roku 2022 ogłoszono 6 otwartych konkursów ofert, w tym 5 na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i 1 na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Pula środków przeznaczonych na realizację zadań wyniosła łącznie 14 600 347 zł, w tym: na rok 2022 – 507 606 zł, na rok 2023 – 14 092 741 zł.

Tabela 35: Konkursy ogłoszone w 2022 roku

L.p	Nazwa zadania	Okres realizacji zadania	Data ogłoszenia/rozstrzygnięcia	Pula konkursowa (zł)
1.	Prowadzenie i zapewnienie miejsc całodobowych okresowego pobytu w ośrodku wsparcia o zasięgu gminnym dla co najmniej 13 osób	1.07.2022-30.06.2023	11.05.2022/ 22.06.2022	616 200,00 (2022-296 400,00 2023-319 800,00)
2.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Toruń całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego do 14 miejsc dla dzieci powyżej 10 r. ż.	1.10.2022-31.12.2023	18.08.2022/ 21.09.2022	1 134 585,00 (2022-211 206,00 2023-923 390,00)
3.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania z wyłączeniem usług specjalistycznych i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1.01.2023-31.12.2023	3.11.2022/ 21.12.2022	6 794 000,00

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

4.	Prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla nie więcej niż 188 osób z zaburzeniami psychicznymi	1.01.2023-31.12.2023	10.11.2022/ 21.12.2022	4 376 600,00
5.	Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	1.01.2023-31.12.2023	10.11.2022/ 21.12.2022	580 800,00
6.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla minimalnie 27 i maksymalnie 35 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie-mieszkańców Gminy Miasta Toruń	1.01.2023-31.12.2023	24.11.2022/ 28.12.2022	1 098 162,00
Łącznie: 14 600 347,00, w tym: 2022 - 507 606,00, 2023 - 14 092 741,00				

Na realizację zadań w roku 2022 zawarto łącznie 14 umów.

Ponadto z podmiotami wyłonionymi w otwartych konkursach ofert przeprowadzonych w listopadzie i grudniu 2022 r., zawarto 10 umów na realizację zadań rozpoczynających się od 1 stycznia 2023 r. Formy zlecenia to: powierzenie realizacji zadania wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie jego realizacji oraz wspieranie realizacji zadań wraz z udzieleniem dofinansowania do ich realizacji. Nadzór nad prawidłową realizacją zleconych zadań, w tym kontrola oraz ich rozliczanie, w imieniu Zleceniodawcy-Gminy Miasta Toruń, sprawuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

Tabela 36: Zadania publiczne realizowane w 2022 roku na rzecz Gminy Miasta Toruń zlecone w trybie otwartych konkursów ofert

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący zadanie	Kwota dotacji przeznaczona na realizację zadania w roku 2022 (zł)
1.	Prowadzenie na terenie Gminy Miasta Toruń całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego do 14 miejsc dla dzieci powyżej 10 roku życia	Dom Zakonny Zgromadzenia Kleryków Regularnych Somasków, ul. Nowotarska 5, 87-100 Toruń	734 661,75 Powierzenie
2.	Prowadzenie ośrodka wsparcia w formie środowiskowego domu samopomocy dla nie więcej niż	Toruńskie Stowarzyszenie „Współpraca” ul. Niesiołowskiego 20, 87-100 Toruń	4 932 479,92 Powierzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

	188 osób z zaburzeniami psychicznymi	<p>Fundacja im. Brata Alberta Radwanowice 32 – 064 Rudawa, siedziba ŚDS w Toruniu ul. Rydygiera 23, 87-100 Toruń</p> <p>Caritas Diecezji Toruńskiej, ul. Szosa Bydgoska 1, 87-100 Toruń</p> <p>Katolickie Stowarzyszenie osób Niepełnosprawnych Diecezji Toruńskiej im. Wandy Szuman ul. Jana Bosko 2, 87-100 Toruń</p> <p>Fundacja na Rzecz osób Niepełnosprawnych „Arkadia” ul. Młyńska 2-4, 87-100 Toruń</p> <p>Caritas Diecezji Toruńskiej - Centrum Pielęgnacji, ul. Kard. St. Wyszyńskiego 7/9, 87-100 Toruń</p>	
3.	Prowadzenie i zapewnienie miejsc całodobowych okresowego pobytu w ośrodku wsparcia o zasięgu gminnym dla co najmniej 13 osób	Parafia Rzymskokatolicka p.w. Miłosierdzia Bożego i św. S. Faustyny Kowalskiej ul. Faustyny 7, 87-100 Toruń	556 399,74 Powierzenie
4.	Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych i specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi	<p>Polski Czerwony Krzyż 00-561 Warszawa ul. Mokotowska, Zarząd Rejonowy ul. Jęczmienna 10, 87-100 Toruń</p> <p>Polski Komitet Pomocy Społecznej ul. Wiejska 18, 00-490 Warszawa Zarząd Rejonowy ul. Fałata 35/37 87-100 Toruń</p> <p>Fundacja Agencji Służby Społecznej Warszawa ul. Popiełuszki 8, Oddział Kujawsko-Pomorski Filia w Toruniu, ul. Przedzamcze 8 /lok. 9</p>	5 224 556,96 Powierzenie
5.	Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Fundacja Agencji Służby Społecznej Warszawa ul. Popiełuszki 8, Oddział Kujawsko-Pomorski Filia w Toruniu, ul. Przedzamcze 8 /lok. 9	682 551,87 Powierzenie
6.	Prowadzenie domu pomocy społecznej dla 35 osób dorosłych, niepełnosprawnych intelektualnie	Fundacja im. Brata Alberta Radwanowice 32-064 Rudawa, siedziba DPS w Toruniu ul. Rydygiera 23, 87-100 Toruń	864 253,16 Powierzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

7.	Prowadzenie mieszkania chronionego wspieranego dla 7 osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	RC fundacja konsultingu i rehabilitacji ul. Matejki 38/3, 87-100 Toruń	119 999,50 Wsparcie
8.	łącznie:		13 114 902,90

W 2022 roku 8 podmiotów niepublicznych prowadziło łącznie 10 placówek udzielających wsparcia najbardziej potrzebującym mieszkańcom Torunia, a 3 świadczyły usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania klienta.

Na realizację ww. zadań przeznaczona została kwota w wys. 13 114 902,90 zł w tym:

* środki GMT - 7 332 017,59 zł

* środki z budżetu państwa - 5 782 885,31 zł.

Tabela 37: Dane liczbowe dot. konkursów ofert ogłoszonych w l. 2020-2022 r.

Rok		2020	2021	2022
Liczba ogłoszonych konkursów		11	11	6*
Kwota dotacji przeznaczona na realizację zadań		14 620 724,19	12 912 289,00	13 114 902,90
Liczba zleconych zadań		12	10	6*
w tym:	z zakresu pomocy społecznej	10	8	5
	z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	2	2	1
Liczba złożonych ofert		13	36	18
Liczba posiedzeń komisji konkursowej		13	12	8
Liczba protokołów		12	10	7
Liczba podmiotów niepublicznych realizujących zadania		15	16	11
Liczba złożonych wniosków do PMT		22	21	14
Liczba zawartych umów		28	34	14
w tym:	rocznych	5	26	12
	wieloletnich	23	8	2

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Liczba sporządzonych aneksów do umów dotacyjnych	49	40	43
--	----	----	----

*różnica w stosunku do 2021 r. wynika z faktu przejęcia 3 zadań przez Toruńskie Centrum Usług Społecznych oraz zakończenia realizacji 1 zadania.

2. SZKOLENIA I DORADZTWO METODYCZNE

Zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, w sposób decydujący wpływa na profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka.

W 2022 roku 101 pracowników Ośrodka uczestniczyło w 31 szkoleniach indywidualnych, grupowych, w formie stacjonarnej, a także on-line.

Zdecydowana większość szkoleń to szkolenia nieodpłatne realizowane przez instytucje działające w obszarze pomocy społecznej.

Szkolenia grupowe.

W ramach obowiązku wynikającego z art. 121 ust. 2c ustawy o pomocy społecznej, pracownicy Zespołu ds. Komunikacji, Metodyki Pracy, Sprawozdawczości i Analiz zaplanowali i przygotowali szkolenie z zakresu bezpieczeństwa pracowników socjalnych podczas wykonywania obowiązków zawodowych. Szkolenie przeprowadzili funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Toruniu. W szkoleniu uczestniczyło 92 pracowników Ośrodka.

Odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłaszane przez pracowników było szkolenie z zakresu stosowania przepisów Kodeksu Postępowania Administracyjnego w pomocy społecznej.

W szkoleniu uczestniczyło 67 pracowników.

Szkolenia i kursy specjalizacyjne.

W 2022 roku 1 pracownik socjalny ukończył specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 1 pracownik ukończył szkolenie z zakresu metod pracy w Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach w stopniu zaawansowanym, 2 pracowników ukończyło szkolenie w zakresie Polskiego Języka Migowego na poziomie elementarnym.

Wsparcie/doradztwo metodyczne dla podmiotów niepublicznych realizujących zadania gminy i powiatu.

Doradztwo i wsparcie udzielane podmiotom niepublicznym wykonującym zadania zlecone na rzecz Gminy Miasta Toruń realizowane było w sposób ciągły i dostosowany do potrzeb.

Dotyczyło głównie takich zagadnień jak:

- a) realizacji zawartych umów na zadania publiczne, interpretacji zapisów w umowach,

- b) aneksowania umów - omawiania, ustalania zmian, instruktarz dot. wprowadzania zmian w GENERATORZE ofert witkac.pl,
- c) przygotowywania ofert na realizację zadań publicznych, interpretacji zapisów zawartych w ogłoszeniach konkursowych, w tym w odniesieniu do zapisów dotyczących realizacji zadań w sytuacji wystąpienia zagrożenia epidemicznego,
- d) sporządzania sprawozdań z realizacji zadań zleconych,
- e) przekazywania propozycji szkoleń oraz możliwości udziału w spotkaniach, warsztatach dla organizacji pozarządowych organizowanych przez UMT.

Tabela 38: Wykaz szkoleń/konferencji i liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach

Lp.	Tematyka szkolenia/konferencji/kursu	Liczba osób uczestniczących
1.	Animator czasu wolnego	2
2.	Zarządzanie domowym budżetem	2
3.	Pracownik socjalny/aspirant pracy socjalnej	13
4.	I stopień specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny	1
5.	Kurs Profilaktyka ds. uzależnień	1
6.	„Nowy model współpracy instytucji zatrudnienia socjalnego”	1
7.	Sztuka motywacji: jak pracować z osobą niezmotywowaną”	1
8.	„Procedura odebrania dziecka”	1
9.	„Interdyscyplinarne szkolenie dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem nadużywania alkoholu”	7
10.	„Praca z dorastającym dzieckiem w pieczy zastępczej przy wykorzystaniu Dialogu Motywującego”	1
11.	„Dlaczego warto pracować z rodziną w oparciu o podejście skoncentrowane na rozwiązaniach”	2
12.	„Wykorzystanie teorii poliwalgalnej w pracy koordynatora pieczy zastępczej, psychologów, pedagogów i wychowawców placówek opiekuńczo-wychowawczych-sposoby na samoregulację i koregulację dla pomagającego i członków rodziny (dorosłych i dzieci)”	3
13.	„Zrozumieć dziecko-edycja lokalna”	2
14.	Kierowanie do dps i ustalanie odpłatności za dps	1
15.	KPA w pomocy społecznej	67
16.	„Praca z rodziną oparta na potencjałach”.	3
17.	Dobre praktyki w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1
18.	Superwizja z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1
19.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – praktyczne aspekty realizacji przepisów ustawowych i procedury NK.	1
20.	Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach – kurs podstawowy.	1
21.	Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach – kurs zaawansowany.	1

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

22.	Świadczenia nienależnie pobrane w praktyce pomocy społecznej. Wystawianie elektronicznych tytułów wykonawczych. Aktualne wzory. Poprawne wypełnianie TW i ich przekazywanie do organów egzekucyjnych.	1
23.	Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży „Za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1
24.	Uzależnienia wśród młodzieży i profilaktyka uzależnień.	1
25.	Tworzenie planu pomocy dziecku jako skuteczne narzędzie pracy.	1
26.	Jak skutecznie budować system wsparcia rodziny.	1
27.	Terapia dziecka z diagnozą FASD.	1
28.	„Anonimowość anonimowych alkoholików” – Forum Pedagogiczne	1
29.	Kurs Polskiego Języka Migowego – I stopień.	2
30.	Troistość więzi-pneuma, psyche i soma. Więzy, które dają moc-relacje, które dają siłę. Konferencja	3
31.	Bezpieczeństwo pracowników socjalnych podczas wykonywania obowiązków służbowych.	92
	Łącznie:	217*

*jeden pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach

3. KONTROLA REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ, WSPIERANIA RODZINY ORAZ SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ ZLECONYCH PRZEZ GMINĘ MIASTA TORUŃ

W roku 2022 pracownicy Zespołu ds. Kontroli i Nadzoru przeprowadzili łącznie pięć kontroli podmiotów, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej zlecone przez Gminę Miasta Toruń. Kontrole te były kontynuacją kontroli rozpoczętych w ww. placówkach w latach poprzednich.

Kontrole przeprowadzono w czterech kolejnych placówkach wsparcia dziennego oraz w ośrodku wsparcia w formie dziennego domu pomocy społecznej dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

W roku 2022 skontrolowano:

1. Placówkę wsparcia dziennego prowadzoną przez:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej ul. Wiejska 18, 00-490 Warszawa, Zarząd Rejonowy ul. Fałata 35/37, 87-100 Toruń pn. Świetlica Środowiskowa PKPS Dla Dzieci i Młodzieży z siedzibą przy ul. Łąkowej 13 w Toruniu,
- Fundację Pomocy Samotnym Matkom p.n. Świetlica „Dzieciom Starówki” z siedzibą przy ul. Jęczmiennej 10 w Toruniu,
- Stowarzyszenie Dzieciom i Młodzieży Wędka im. każdego Człowieka pn. Placówka wsparcia dziennego WĘDKA im. każdego Człowieka z siedzibą przy ul. Jęczmiennej 10 w Toruniu,

- Caritas Diecezji Toruńskiej Centrum Pielęgnacji CDT pn. Ognisko Wychowawcze przy Centrum Pielęgnacji Caritas Diecezji Toruńskiej z siedzibą przy ul. Wyszyńskiego 7/9 w Toruniu.

Kontrola placówek wsparcia dziennego miała charakter kontroli merytorycznej, której celem było ustalenie stanu faktycznego realizowanego zadania zleconego, sprawdzenia prawidłowości i rzetelności wykonywanego zadania oraz prawidłowości prowadzonej dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy, a w szczególności:

- prawidłowości w zakresie kwalifikacji kadry placówki wsparcia dziennego zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U.2023.31 z dnia 2023.01.04),
  - zgodności organizacji działania placówki wsparcia dziennego, w tym rodzaju dokumentacji dotyczącej dziecka oraz sposobu jej prowadzenia z Regulaminem placówki wsparcia dziennego, który określa powyższe zgodnie z art. 28 pkt. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
  - zgodności zachowania bezpieczeństwa sanitarnego w placówce wsparcia dziennego zgodnie z rekomendacjami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego dotyczącymi zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2.
2. Ośrodek wsparcia w formie dziennego domu pomocy społecznej dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych prowadzony przez:

- Caritas Diecezji Toruńskiej pn. Dzienny Dom Pobytu dla Seniorów w Toruniu, ul. Szosa Bydgoska 1a.

Kontrola ośrodka wsparcia miała charakter kontroli merytorycznej, której zadaniem było ustalenie zgodności prowadzonej działalności i dokumentacji określonej w przepisach prawa i postanowieniach umowy zawartej z Prezydentem Miasta Torunia, a w szczególności:

- sprawdzenia czy usługi świadczone przez pracowników i wolontariuszy Ośrodka wsparcia w kontrolowanym okresie wyczerpują zakres wskazanych w ofercie działań,
- prawidłowości prowadzonej dokumentacji indywidualnej i zbiorczej,
- zgodności zachowania bezpieczeństwa sanitarnego w placówce wsparcia dziennego zgodnie z rekomendacjami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego dotyczącymi zapobiegania zakażeniom wirusem SARS-CoV-2.

Mając na uwadze powyższe, pracownicy Zespołu ds. Kontroli i Nadzoru w roku 2022 zakończyli kontrolę we wszystkich placówkach wsparcia dziennego i ośrodkach wsparcia w formie dziennego domu pomocy społecznej dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, które podpisały i realizowały umowy zawarte z Gminą Miasta Toruń i były przez nią współfinansowane.

4. PROMOCJA OŚRODKA

Wywiady dla prasy, telewizji.

- We wrześniu 2022 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu, Pan Rafał Walter udzielił wywiadu dla TV Toruń w związku z nowym zadaniem ośrodka jakim była pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.
- W grudniu w Telewizji Bydgoszcz ukazał się program „Mocne Wsparcie”, w którym wystąpili Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wraz z pracownikami socjalnymi. Wiodącym tematem poruszonym w programie było wspieranie klientów pomocy społecznej w procesie usamodzielniania się i integracji społecznej, a także temat dot. trudności wynikających z wykonywania zawodu - pracownik socjalny.
- W związku z zimową zbiórką dla Ukrainy pracownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, koordynator zbiórki, udzielił wywiadów m.in. dla Telewizji Bydgoszcz, Radia Gra, Radia Eska dotyczących formy zbiórki oraz zakresu działania ośrodka na rzecz obywateli Ukrainy.
- Pracownicy Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielali w roku 2022 różnego rodzaju wywiadów dla prasy, radia i telewizji lokalnej oraz ogólnopolskiej związanych z rodzicielstwem zastępczym i kampanią społeczną „jestem Mamą Zastępcza, jestem Tatą Zastępcza, Ty też możesz mieć taką supermoc”.
- Kierownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej wraz z pracownikiem udzielili wywiadu dla Radia Gra. Głównym tematem prowadzonej rozmowy była informacja dot. pomocy dla uchodźców z ogarniętej wojną Ukrainy.
- Pracownik Ośrodka Interwencji Kryzysowej dzielił informacji dla „Gazety Prawnej”, Telewizji Toruń, w związku z prowadzoną, wspólnie ze szkołą podstawową, akcją promocyjną „Misiaczek Przytulaczek”. Telewizja Regionalna z Bydgoszczy przygotowała materiał dla „Zbliżeń”.

Promocja poprzez kanały informacyjne MOPR Toruń.

W 2022 roku powstała nowa strona Ośrodka, w której zamieszczane były informacje dotyczące form wsparcia jakie oferuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie m.in. z zakresu pomocy społecznej, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, osobom znajdującym się w sytuacji przemocy, kryzysu itp. W nowej odsłonie strony znajdował się również zakres informacji dotyczący rodzin zastępczych, asystentów rodziny, rodzin i dzieci, seniorów, osób pokrzywdzonych

w przemocy. Na stronie publikowane były bieżące informacje z działalności Ośrodka, w tym informacje o realizowanych projektach, programach, akcjach. Nowa strona zawierała również szczegółowe informacje dotyczące Rejonów Pomocy Środowiskowej np. wykaz ulic, dzięki czemu każdy zainteresowany z łatwością znajdzie pracownika socjalnego z danego rejonu.

Profil MOPR Toruń na portalu społecznościowym Facebook.

Od 2022 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu prowadzi również profil na popularnym portalu społecznościowym Facebook. Na tym profilu zamieszczane są codzienne informacje o działalności ośrodka, pomocy która jest świadczona na terenie Torunia oraz publikowane są zdjęcia z Torunia.

5. POMOC DLA UKRAINY

Od 2 marca 2022 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Toruniu zaangażowani byli w zbiórkę darów dla Ukrainy. Mieszkańcy Torunia przynosili dary do sześciu punktów, z których 4 to siedziby Rejonów Pomocy Środowiskowej, rozmieszczone w różnych punktach miasta, jeden to działający całodobowo Ośrodek Interwencji Kryzysowej, a największy punkt zbiórki to Centrum Targowe PARK w Toruniu.

Już od samego początku zbiórki pracownicy tutaj. Ośrodka wspólnie z innymi pracownikami UMT i wolontariuszami, aktywnie włączyli się w organizację, przeprowadzenie i dystrybucję zbiórki darów w Centrum Targowym PARK w Toruniu.

Pracownicy zajmowali się m.in.:

- czuwaniem nad przebiegiem zbiórki - segregacją, ewidencją i pakowaniem,
- bieżącą dystrybucją darów dla potrzebujących - osób z Ukrainy czasowo przebywających w Toruniu w punktach rejestracyjnych, na dworcach, korzystających w Toruniu z tymczasowego schronienia,
- przygotowaniem darów do dyspozycji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego,
- przygotowaniem i pomocą przy pakowaniu i wysyłce darów do miasta partnerskiego Łuck w Ukrainie,

Zbiórka dla Łucka – grudzień 2022 r.

W grudniu 2022 r. odbyła się kolejna duża zbiórka na rzecz obywateli Ukrainy. Do zbiórki oprócz mieszkańców włączyli się również przedsiębiorcy, szkoły oraz różnego rodzaju instytucje z Torunia. Zbiórka trwała od 1 do 16 grudnia. Dary były zbierane w magazynach zbiórki, szkołach oraz w Rejonach Pomocy Środowiskowej MOPR.

Koordynacją zbiórki zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu w zakresie:

- kontaktu z przedsiębiorcami, szkołami, instytucjami oraz z mieszkańcami w celu pozyskania darów,
- ewidencjonowania zebranych darów,
- logistyki dostarczenia darów przez darczyńców do magazynów,
- segregacji darów według kategorii produktów oraz ich staranne zliczanie,
- przygotowaniem darów do wysyłki na Ukrainę,
- sporządzeniem sprawozdania z przebiegu zbiórki.

Specjalnym transportem dnia 21 grudnia na Ukrainę do Łucka dwoma samochodami zostało przewiezione: 8 palet, 271 kartonów, w których znajdowały się m.in. artykuły spożywcze, higieniczne, chemiczne, ciepła odzież, obuwie, środki czystości, środki opatrunkowe, leki, latarki, powerbanki, termosy, a także 14 agregatów i 2500 worków przeciw powodziowych/pożarowych.

Formy wsparcia pieniężne i niepieniężne dla obywateli Ukrainy.

Osoby przybyłe z Ukrainy skorzystały z następujących form pomocy:

- obiadów dla dzieci uczęszczających do szkoły lub przedszkola (łącznie 467 dzieci),
- zasiłków okresowych (31 środowisk),
- zasiłków stałych (10 środowisk),
- stypendiów szkolnych (51 środowisk).

Ponadto pracownicy socjalni pomagali obywatelom Ukrainy poprzez:

- kompletowanie dokumentów w celu składania wniosków do sądu o ustanowienie opiekuna tymczasowego dla dzieci przybyłych do Polski bez opiekunów prawnych,
- nawiązywanie kontaktów z instytucjami udzielającymi wsparcia dla osób przybyłych z Ukrainy,
- udzielanie pomocy przy zakwaterowaniu w lokalu wielorodzinnym przy ul. Płaskiej 17B i Krasieńskiego 2 rodzin, które przybyły do Torunia z Ukrainy i które czasowo przebywały w Młodzieżowym Centrum Spotkań Młodzieży (MCSM) przy ul. Łokietka 3,
- prowadzenie współpracy z Toruńskim Centrum Świadczeń Rodzinie w zakresie dostarczenia dokumentów o przyznanie zasiłku pielęgnacyjnego dla osób z Ukrainy,
- koordynowanie działań w Poradni Onkologicznej w Bydgoszczy, celem ustalenia planu leczenia osoby przybyłej z Ukrainy,
- nawiązywanie kontaktów z pielęgniarką środowiskową i lekarzem pierwszego kontaktu w celu umawiania wizyt domowych dla osób przybyłych z Ukrainy.

Pomoc świadczona przez pracowników Działu Interwencji Kryzysowej:

- całodobowe, a w szczególności w godzinach popołudniowych, w soboty i niedziele przyjmowanie darów przywożonych przez mieszkańców Torunia, okolicznych miejscowości i innych placówek np. szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, osoby indywidualne, pracownicy zorganizowali 5 darmowych transportów autami dostawczymi w celu przewiezienia przyjętych darów,
- wydano 50 paczek dla osób z Ukrainy przebywających na terenie naszego miasta,
- wsparcie psychologiczne w języku ukraińskim prowadzone przez psychologa z Ukrainy,
- zorganizowanie integracyjnych wyjazdów autokarowych rodzin polskich i ukraińskich do Sanktuarium w Licheniu, w którym uczestniczyło 70 osób oraz nad morze do Stegny, w którym również uczestniczyło 70 osób,
- zorganizowanie dla 50 osób, wspólne dla rodzin polskich i ukraińskich i ich dzieci wyjście do Ogrodu Zoobotanicznego. Ze strony polskiej uczestniczyły rodziny wskazane przez

Asystentów Rodziny, Dom dla Matek lub Ojców z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży oraz pracowników Interwencji Kryzysowej ze strony ukraińskiej rodziny będące pod opieką psychologa i inne zakwaterowane przez Gminę Miasta Toruń,

- w sierpniu zorganizowano wakacyjne, przedpołudniowe zajęcia z animatorami dla dzieci z rodzin ukraińskich.

Zrealizowane projekty socjalne dla obywateli Ukrainy (omówione szerzej w części 3.4. Projekty socjalne).

1. Projekt „Ocalić dziecko” mający na celu wspieranie rozwoju emocjonalnego oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci- uchodźców z Ukrainy. Projekt został zrealizowany w miesiącu maju 2022r i przy jego realizacji zostało objętych 18 dzieci z Ukrainy.
2. Projekt „ Dzień Matki” - 10 mam, które są opiekunkami w punkcie opieki dla osób niepełnosprawnych pochodzących z Ukrainy, znajdującym się w budynkach po byłym Szpitalu Psychiatrycznym przy ul. Skłodowskiej- Curie 27/29 w Toruniu obdarowano między innymi kwiatami oraz voucherami na profesjonalną rodzinną sesję zdjęciową, do sklepów odzieżowych oraz na zabiegi fryzjerskie.
3. Projekt „Dzień Dziecka”. Wspólnie z fundacją dla dzieci i młodzieży „Wędką zorganizowano dzień dziecka w punkcie opieki dla osób niepełnosprawnych pochodzących z Ukrainy, znajdującym się w budynkach po byłym Szpitalu Psychiatrycznym przy ul. Skłodowskiej- Curie 27/29 w Toruniu.

XI. POTRZEBY W POMOCY SPOŁECZNEJ

Obszar: Warunki mieszkaniowe.

Problem: Trudne warunki mieszkaniowe osób zamieszkujących w starym, zaniedbanym, zawilgoconym budownictwie oraz osób zajmujących mieszkania o bardzo niskim standardzie.

Potrzeba:

- instalacja wind, co umożliwi poprawę funkcjonowania osób starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin z małymi dziećmi,
- działania mające na celu wsparcie w zamianach mieszkań – współpraca z właścicielami, administratorami i zarządcami kamienic, oraz z Wydziałem Gospodarki Nieruchomościami UM i ZGM, poszukiwanie prywatnych sponsorów.

Problem: Systematyczne oddawanie do użytku nowopowstałych budynków mieszkalnych (nowe osiedla), lokali gminnych oraz wzrost liczby mieszkań oferowanych przez firmy deweloperskie powoduje duże skoncentrowanie w tym rejonie różnych problemów społecznych, co z kolei przekłada się na liczbę beneficjentów pomocy społecznej.

Potrzeba:

- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dysfunkcyjnym,
- rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi ukierunkowanej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w środowisku lokalnym,
- praca na rzecz budowania społeczności lokalnej.

Obszar: Funkcjonowanie rodziny, dezintegracja i rozkład rodziny oraz związana z tym przemoc rówieśnicza i agresja wśród młodzieży.

Problem: Systematycznie od kilku lat obserwuje się wzrost liczby rodzin dysfunkcyjnych, które borykają się z różnymi problemami społecznymi.

Rodziny zagrożone zjawiskiem wykluczenia społecznego:

- są dotknięte barierami społeczno-kulturalnymi (stereotypowym postrzeganiem osób dotkniętych wykluczeniem społecznym),
- są dotknięte barierami psychicznymi (zaburzona samoocena, wycofanie się, nieśmiałość, trudności radzenia sobie ze stresem, zaburzenia komunikacji i kontaktu, zaburzenie relacji osobowych),
- charakteryzują się brakiem umiejętności organizacji czasu wolnego,
- często borykają się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym są narażone na czynniki deprawujące i zaburzające proces prawidłowego wychowania.

Potrzeba:

- rozwój działań interdyscyplinarnych na rzecz pomocy rodzinie,
- wzmacnianie środowiskowego systemu wsparcia dziecka i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- edukacja rodziców w zakresie praw i obowiązków wobec dzieci oraz aktywizacja członków rodzin, otoczenia poprzez realizację projektów socjalnych, współpracę z NGO, organizacjami pomocowymi, sądami,
- polepszenie dostępu do specjalistycznego wsparcia rodzin,
- rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi ukierunkowanej na rzecz pomocy osobom zagrożonych wykluczeniem społecznym w środowisku lokalnym,
- wypracowania nowej formuły współpracy i integracji społecznej, obejmującej mieszkańców z lokali socjalnych i lokali mieszkań komunalnych.

Obszar: Starzenie się społeczeństwa i wzrost osób dotkniętych niepełnosprawnością.

Problem: Systematyczny wzrost procesu starzenia się społeczeństwa wpływa bezpośrednio na systematyczny wzrost liczby osób starszych oraz niepełnosprawnych, które wymagają pomocy i różnych form wsparcia.

Potrzeba:

- podnoszenie jakości i dostępności usług opiekuńczych,

- konieczność poszerzenia oferty pomocy dla osób starszych i niepełnosprawnych (których stan zdrowia pozwala na wyjście z domu), aby mogły uczestniczyć w życiu społecznym środowiska lokalnego,
- aktywizowanie rodzin, sąsiadów, społeczności lokalnej i inspirowanie działań samopomocowych na rzecz osób wymagających wsparcia,
- tworzenie grup wsparcia dla osób starszych,
- umożliwienie godziwej egzystencji osobom niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania poprzez zwiększenie liczb miejsc w DPS i Rodzinnych Domach Pomocy.

Obszar: Osoby dotknięte zaburzeniami psychicznymi

Problem: Zauważalny wzrost osób z podejrzeniem (niezdiagnozowani) lub ze stwierdzonymi zaburzeniami psychicznymi, które wymagają różnych form pomocy i wsparcia. W grupie osób wymagającej pomocy znaczną część stanowią dzieci i młodzież, które po okresie pandemii borykają się z różnego rodzaju zaburzeniami.

Potrzeba:

- rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi na rzecz osób dotkniętych tym problemem,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych, które mogłyby udzielać wsparcia specjalistycznego w miejscu zamieszkania beneficjentów w zakresie podtrzymywania i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia,
- podniesienie kompetencji pracowników socjalnych w pracy z osobami dotkniętymi zaburzeniami psychicznymi,
- polepszenie dostępu do specjalistycznego wsparcia, szczególnie psychiatry i psychologa.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Spis Tabel:

Tabela 1: Struktura wykształcenia pracowników	6
Tabela 2: Obszary działania RPŚ	7
Tabela 3: Przeprowadzone wywiady i wydane decyzje	7
Tabela 4: Powody przyznania pomocy w 2022 r.	10
Tabela 5: Typy rodzin objętych pomocą społeczną	12
Tabela 6: Realizacja zasiłków stałych w 2022 r.	14
Tabela 7: Realizacja zasiłków okresowych	15
Tabela 8: Realizacja zasiłków celowych	16
Tabela 9: Porównanie wydatków na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2018-2022 oraz programu „Posiłek w szkole i w domu” realizowanego w 2022 roku (wartości w zł) ...	17
Tabela 10: Pomoc w formie posiłku w latach 2018-2022	18
Tabela 11: Pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w latach 2018-2022.....	18
Tabela 12: Wynagrodzenie należne opiekunowi z tyt. sprawowania opieki przyznane przez sąd w latach 2018- 2022	19
Tabela 13: Pomoc udzielona cudzoziemcom w latach 2018 - 2022.....	20
Tabela 14: Świadczenia z Karty Polaka wypłacane w latach 2018-2022	20
Tabela 15: Stypendium szkolne w liczbach	21
Tabela 16: Finansowanie stypendiów i zasiłków szkolnych - obywatele Polscy	22
Tabela 17: Finansowanie stypendiów i zasiłków - obywatele Ukrainy	22
Tabela 18: Zasiłki szkolne w liczbach.....	23
Tabela 19: Pomoc udzielona w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2022	24
Tabela 20: Pomoc udzielona w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w latach 2018-2022.....	25
Tabela 21: Ilość decyzji administracyjnych wydanych w oparciu o art. 54 ustawy o finansowaniu świadczeń zdrowotnych ze środków publicznych w latach 2018-2022.....	26
Tabela 22: Wykaz projektów socjalnych zrealizowanych w 2022 r.	28
Tabela 23: Środowiska objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2019-2022.....	33
Tabela 24: Problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą	35
Tabela 25: Działania podejmowane przez asystentów rodziny	36
Tabela 26: Decyzje administracyjne dotyczące osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej w latach 2018-2022.....	40

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Tabela 27: Koszty GMT ponoszone na utrzymanie mieszkańców w domach pomocy społecznej w latach 2018-2022	40
Tabela 28: Ośrodki wsparcia prowadzone przez podmiot niepubliczny w 2022 roku	41
Tabela 29: Niebieska Karta.....	48
Tabela 30: Świadczenia przysługujące rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w 2022 r.	57
Tabela 31: Instytucjonalna piecza zastępcza w latach 2018-2022	66
Tabela 32: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2018-2022	75
Tabela 33: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w latach 2018-2022	75
Tabela 34: Analiza wykorzystania środków PFRON oraz rozpatrzenia wniosków dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2018-2022.....	77
Tabela 35: Konkursy ogłoszone w 2022 roku	81
Tabela 36: Zadania publiczne realizowane w 2022 roku na rzecz Gminy Miasta Toruń zlecone w trybie otwartych konkursów ofert.....	82
Tabela 37: Dane liczbowe dot. konkursów ofert ogłoszonych w l. 2020-2022 r.	84
Tabela 38 : Wykaz szkoleń/konferencji i liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach.....	86

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Toruniu
Sprawozdanie rok 2022

Spis wykresów:

Wykres 1: Liczba środowisk objętych pomocą w ramach zadań własnych i zleconych w latach 2018-2022	10
Wykres 2: Porównanie występujących powodów udzielania pomocy w latach 2018-2022	12
Wykres 3: Porównanie świadczeń pieniężnych realizowanych w ramach zadań własnych gminy w latach 2018-2022	16
Wykres 4: Porównanie liczby osób korzystających z usług w l. 2018-2022	24
Wykres 5: Działania w formie pracy socjalnej w latach 2018-2021	27
Wykres 6: Kontrakty socjalne w latach 2018-2022	28
Wykres 7: Liczba środowisk korzystających z oferty OIK oraz liczba działań podejmowanych w środowisku	50
Wykres 8: Liczba osób korzystających ze schronienia.....	51
Wykres 9: Rodzinna piecza zastępcza w 2022 r.	54
Wykres 10: Rodzinna piecza zastępcza w latach 2019-2022	55
Wykres 11: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w 2022 r.....	55
<i>Wykres 12: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2019-2022 r.....</i>	<i>56</i>
Wykres 13: Liczba nowych rodzin zastępczych w latach 2019-2022	57
Wykres 14: Wydatki na pieczę zastępczą w latach 2019-2022	58
Wykres 15: Usamodzielnienia z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2019-2022	68
Wykres 16: Wysokość świadczeń na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022	69
Wykres 17: Wysokość świadczeń na usamodzielnienie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022	69
Wykres 18: Wysokość świadczeń na zagospodarowanie dla wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej formy pieczy zastępczej w latach 2019-2022	70
Wykres 19: Podział środków finansowych PFRON i GMT na działalność 3 warsztatów terapii zajęciowej	74
Wykres 20: Wykorzystanie środków finansowych PFRON (694 890 zł) na likwidację trzech rodzajów barier funkcjonalnych	76
Wykres 21: Liczba osób i podział środków finansowych na poszczególne obszary wsparcia w pilotażowym programie "Aktywny Samorząd"	79